

307 P

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

TIENDE JAARVERSLAG .

DER

COMMISSIE

VOOR

ZEEVISSCHERIJ

1926

Prijs 4,00 Fr.



BRUGGE
DRUK. VERBEKE-LOYS
8, Wulfhagestraat, 8
1927.



4 P

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

307P

TIENDE JAARVERSLAG
DER
COMMISSIE
VOOR
ZEEVISSCHERIJ

1926

Prijs 4,00 Fr.



BRUGGE
DRUK. VERBEKE-LOYS
8, Wulfhagestraat, 8
1927.



INLEIDING.

De Commissie heeft het genoegen haar tiende jaarverslag nopens de Belgische Zeevisscherij in het licht te geven. Het is eene gelegenheid om er aan te herinneren, dat haar initiatief het eerste is, in België ontstaan, om de beroepskringen en de openbare meening methodisch op de hoogte te houden van den toestand en de behoeften eener bij uitstek West-Vlaamsche nijverheid, en om aldus aan deze laatste een rechtmatig aandeel te verschaffen in de bezorgdheid der openbare besturen en in hunne pogingen om het algemeen welzijn te bevorderen.

Sedert 1912, dus vijftien jaar lang, werden de jaarverslagen, behalve in den oorlog, ononderbroken met geringe middelen voortgezet en, in het buitenland evenals in België, met bijval ontvangen. Men mag het vermoeden koesteren, dat zij niet zonder invloed gebleven zijn op de wending die, in de laatste tijden, in de ambtelijke middelen, ten voordeele der zeevisscherij opgemerkt wordt, en die hare eerste en noodzakelijkste uiting gehad heeft in de uitvoering en de voorbereiding van gewichtige visscherijhavenwerken langs de Belgische kust.

Die uitslag werd slechts bekomen, dank zij de welwillendheid met dewelke de geraadpleegde ambtenaren en besturen, bijzonderlijk de zeecommissarissen, deze pogingen steeds ondersteund hebben. Voor de gewaardeerde toewijding, die zij aldus voor eene onderneming van algemeen belang aan den dag gelegd hebben, kunnen wij hun slechts onzen besten dank betuigen en wenschen dat de voortzetting en de vollediging van een noodzakelijk, zooniet nuttig werk, door gepaste maatregelen bestendigd worde. Wij hebben alle reden om in dit opzicht het voorbeeld der nabuurstaten te blijven navolgen.

LIJST DER COMMISSIELEDEN.

Voorzitter : de **gouverneur** van West-Vlaanderen.

Leden : **Baron Ruzette**, lid van het Senaat, te Brugge.

H. Baels, minister van Landbouw en Openbare Werken, te Oostende.

J. Bernolet, lid der Bestendige Deputatie, te Brugge.

R. de Gheldere, Provinciaal raadslid, te Heyst-aan-Zee.

L. Verbrugghe, reederijbestuurder en provinciaal raadslid, te Oostende.

L. Van de Pitte, schepen, te Brugge.

L. Demaecker, oud-reeder, te Blankenberghe.

E. d'Arripe, burgemeester, te De Panne.

G. Gilson, hoogleeraar te Leuven, afgevaardigde van België in den Internationalen Raad voor het Onderzoek der Zee.

J. Bauwens, lid van den Beheerraad van het Koninklijk Werk van den Ibis, reeder, te Oostende.

P. Rybens, lid der Plaatselijke Zeevisscherijcommissie, te Nieuwpoort.

A. Blondé, kapitein ter visscherij, te Oostende.

Ch. Dezuttere, afdeelingshoofd in het Provinciaal Bestuur van West-Vlaanderen, lid-secretaris.

VERSLAG

I. — De visscherijondernemingen en -vaartuigen.

Het is een ondankbare taak een economisch verslag te leveren, over welke nijverheid ook, als het grootendeels moet gesteund zijn op de beoordeeling van waardeverschijnselen, in een tijdperk van finantieele wisselvalligheden, zooals hetgeen wij in 1926 beleefd hebben. Dit is bijzonderlijk waar, wat de zeevisschenij betreft, die meer dan eenig ander bedrijf de internationale handelsinvloeden ondergaat. Zoo immers het voorgaande verslagjaar, onder een wisselwaarde van 107 van den Belgischen frank ten einde kwam, werd het jaar 1926 daarentegen gesloten onder het teeken der vastzetting derzelfde munt op 175, ten opzichte van het pond sterling.

Uitmaken in welk tempo en welke maat deze maatregel de waardeverhoudingen van den binnenlandschen vischhandel reeds beïnvloed heeft; vaststellen tot hoever de Belgische uitvoerders genoopt werden met de inzinking der valuta rekening te houden in hunne verhandelingen met buitenlandsche afnemers, is niet juist vast te stellen. Slechts zooveel is zeker dat de waardeopgaven in het verslag vervat, in een min of meer aanzienlijke maat, den invloed van den nieuwen toestand ondergaan hebben en dat er, in de vergelijkende studie van de uitslagen der laatste jaren, met deze stoornis moet rekening gehouden worden. Het was noodig deze algemeene bemerking van meet af in het licht te stellen.

Zij is ten andere de eenige niet. De langdurige werkstaking

der Engelsche koolmijnwerkers heeft op het Belgisch zeevisscherijbedrijf een weerslag gehad, zooals er nog nooit een opgemerkt werd. De ruime stillegging der Engelsche grootzevisscherij, door gemis aan brandstof en de schaarsheid aan vischwaren, die er het gevolg van geweest is, waren natuurlijk eene aanlokking om de opgezweepte prijzen uit te baten, die aan den overkant van het Kanaal tijdelijk in voege waren; verscheidene weken lang, hebben de Oostendsche stoomtrawlers hunne vangsten geheel of gedeeltelijk in de Engelsche havens gelost. Wat de leemten, daardoor op de inheemsche markten ontstaan, op de prijsbeweging teweeg gebracht hebben, is evenmin uit te maken; wat de Belgische reederij aldus opgebracht heeft, buiten en boven de uitslagen hierna geboekt, zal slechts door de Engelsche statistiek voor het betrokken jaar opgehelderd worden.

Mits deze voorbehoudingen, mogen wij niettemin vaststellen dat de Belgische visschereijrederijen, over het algemeen, moeilijke omstandigheden niet zonder welgelukken doorworsteld hebben. Dit blijkt eenerzijds uit den merkwaardigen aangroei, dien de stoomvaart genoten heeft; anderzijds, uit de daadzaak dat de zeilvloot de technische evolutie, die zij sedert den oorlog doormaakt, spijs alle wederwaardigheden, standvastig voortgezet en bijna voltrokken heeft.

Het aantal ondernemingen in de zeilvloot is van 283 gestegen tot 292, terwijl het aantal aangewende vaartuigen daalde van 350 op 338, dit is met 3,4 p. c., en de tonnemaat van 5772 T. op 4467 T., of meer dan 22 t.h. Deze opgaven wijzen niet zoozeer op eene vermindering van nijverheidsaanzien, daar het verlies aan getalsterkte betrekkelijk gering is, dan op eene besliste wending in den zin der aanpassing op de hedendaagsche technische en economische vereischten, van dewelke de uitschakeling der zware zeilsloep het gevolg is. Het is in de soorten van 15-20 T. voort dat de achteruitgang uitsluitelijk merkbaar is; de bekommernis om de kosten van bouw en uitrusting der grootere eenheden te ontgaan, kan natuurlijk als eene beslissende oorzaak aanzien worden, des te meer daar het

verlies aan vangvermogen door de technische stuwkracht eenigszins goedge maakt wordt. Deze strekking valt in alle onze visschershavens in het oog, maar is voornamelijk krachtig te Oostende, waar het aantal vaartuigen van 25 tot 40 T. van 70 op 54 gevallen is, en zelfs eene geringe afzetting van motorschepen bevat.

De tegenovergestelde strekking, sedert den oorlog opgemerkt in de kleinere reeksen vaartuigen, namelijk degene van 15 T. en min, komt dit jaar met eene bijzondere duidelijkheid te voorschijn, en hoe lager de soort hoe krachtiger het verschijnsel. De vaartuigen van min dan 5 T. rijzen van 30 op 49 in getal; die van 5-8 T. van 40 op 63; die van 8-10 T. van 20 op 28, terwijl de soort 10-15 T. ongewijzigd op 60 blijft.

Deze bijzonderheden worden door de volgende tabel aanschouwelijk gemaakt.

| INDEELING DER SLOEPEN | AANTAL VAARTUIGEN | | | | | |
|-------------------------|-------------------|-------|------|-------|------|-------|
| | 1924 | t. h. | 1925 | t. h. | 1926 | t. h. |
| min dan 5 ton | 19 | 5.5 | 30 | 8.6 | 49 | 14 |
| van 5 tot 8 | 48 | 14.0 | 59 | 14.0 | 77 | 22 |
| — 8 — 10 | 43 | 12.0 | 41 | 12.0 | 44 | 13 |
| — 10 — 15 | 80 | 23.0 | 63 | 18.0 | 60 | 18 |
| — 15 — 20 | 42 | 12.0 | 63 | 12.5 | 30 | 9 |
| — 20 — 25 | 28 | 8.0 | 29 | 8.0 | 20 | 6 |
| — 25 — 40 | 84 | 24.0 | 80 | 23.0 | 54 | 16 |
| — 40 — 50 | 4 | 1.0 | 4 | 1.5 | 3 | 1 |
| — 50 — 60 | — | — | — | — | — | — |
| — 60 — 70 | — | — | 1 | 0.4 | — | — |
| — 70 — 90 | 1 | 0.5 | — | — | — | — |

Men is natuurlijk geneigd een zeker kenteeken van economische verzwakking der zeilvloot daarin te bespeuren. Men mag echter uit het oog niet verliezen, zooals reeds opgemerkt werd, dat deze omzetting der vloot met eene even rasse technische verbetering gepaard gaat, van dewelke de hulpmotor de onbetwiste factor is.

De hiernavolgende tabel geeft gelegenheid den toestand in dit opzicht met een oogslag te overzien.

| Tonnemaat | Aantal hulpmotoren 1925 | Aantal hulpmotoren 1926 |
|------------|----------------------------|----------------------------|
| — 5 T. | 28 | 44 |
| 5 — 8 T. | 40 | 63 |
| 8 — 15 T. | 20 | 28 |
| 10 — 15 T. | 32 | 39 |
| 15 — 20 T. | 25 | 20 |
| 20 — 25 T. | 16 | 12 |
| 25 — 40 T. | 21 | 19 |
| 40 — 50 T. | 2 | 2 |
| 50 — 60 T. | 1 | — |
| 60 — 70 T. | — | — |
| 70 — 80 T. | — | — |
| | <hr/> 185 | <hr/> 227 |

Het getal motorsloepen is gerezen van 185 tot 227, terwijl de loutere zeilsloep van 47 op 21 eenheden, dus bijna op niets gedaald is. Zelfs de stoomspil moet het uitboeten en verdwijnt in 28 gevallen (van 118 op 90), waaruit men mag besluiten dat de oliemotor voortaan aan de vereischten der zeevisserij, zoowel de opwinding van het vischtuig als de voortstuwing van het schip, het hoofd biedt. De twee derden der zeilvloot zijn thans uit motorschepen samengesteld.

En zooals de aanbouw van kleine vaartuigen meest veld gewonnen heeft, zoo ook is het de kleine sloep — min dan 15 T. — die de grootste aanwinst van mechanische drijfkracht gedaan heeft, niet min dan 174 op 230 dezer laatsten, dit is 75 t. h., zijn er mede' uitgerust.

Deze besluitselen schijnen de vooruitzichten te verwezenlijken van hen, die meenen dat vooralsnu de toekomst der middelmatige visscherij niet met behulp van den technischen olie-

motor kan verzekerd worden, en dat op dit gebied de stoommachien, zelfs op een middelmatig vaartuig, den voorrang heeft. Deze meening wordt gestaafd door eene nieuwe en lichte uitbreiding der lichte stoomvaart te Oostende; het aantal stoomtrawlers van min dan 50 T. is immers in deze stad gerezen van van 15 tot 21.

Het is overigens niet alleen in dit opzicht dat de grootnijverheidsvorm der visscherij, in tegenstelling met de voorvaderlijke vangmethoden, vooruitgang gedaan heeft. De voornaamste reederijen hebben hun scheepsbezit gehandhaafd en ontwikkeld, zoodanig dat, rekening gehouden met vijf Belgische stoomschepen die Fécamp, in Frankrijk, als aanlegplaats nemen, onze stoomvloot thans 58 eenheden telt, met eene gezamenlijke tonnemaat van 3471 T. Er is dus sedert 1925 eene aanwinst van 7 schepen en van 12 t. h. op de tonnemaat. Dit alles komt Oostende ten goede, die, afgezien van twee kleine stoomtrawlers te Blankenberghe, de eenige zetelplaats der grootvisscherij is. Het is duidelijk dat de prachtige zeevisscherijwerken in deze stad in gang, reeds een spoorslag voor den ondernemingzin der reeders was.

De opene en half gedekte vaartuigen hebben het in 1926 niet beter gesteld dan in de voorgaande jaren. Hunne afgaande lijn, spijs de gunstige handelsgelegenheden die de sprong en de garnaalvisscherij hun aanbieden, gaat voort. Rekening houdende zelfs met het aanzienlijk getal van 26 afgetuigde booten, is hun totaal van 190 tot 167 geslonken. Deze vaartuigjes behooren in algemeenen regel aan een opvarende toe, en het is eene in het oog vallende bijzonderheid, dat, spijs de aanzienlijke vermindering zijner getalsterkte, het uitbatend personeel nagenoeg op het peil van het voorgaande jaar gebleven is (285 tegen 288). Bijgevolg, ook op dit gebied uit zich het gebrek aan kapitaal en dit in de samentrekking van het personeel, met het oog op een drukker uitbating van het beschikbare tuig.

Uit deze verschijnselen, die zich over gansch het veld der zeevisscherij openbaren, kan men besluiten dat de kapitaals-

kwestie een stronkelsteen is, over welken zelfs vooruitstrevende zeevaarders, spijs alle gunstige omstandigheden, voor het oogenblik niet heen kunnen.

Doen wij, na dit overzicht der verscheidene uitbatingvormen, de volledige samentelling der Belgische zeevisschersvloot op 31 December 1926, dan treffen wij nog slechts 563 vaartuigen van allen aard aan; eene tastbare vermindering van 26 eenheden heeft dus plaats gehad, uitsluitelijk ten nadeele der kleinijverheid.

De toestand der visschers der Westerschelde mag met den laatst behandelden gelijk gesteld worden: stilstand of lichte achteruitgang; hunne vloot is nog uit 22 eenheden samengesteld.

Een vooruitgang is evenmin te bespeuren in de vereeniging der kapitalen op zeilvisscherijgebied. De huisvaderlijke vorm van uitbating is er bijna algemeen. De bestaande handelsmaatschappijen zijn ook te Oostende reeds in achteruitgang. Op het gebied der stoomvaart, is daarentegen de kapitalistische vorm van uitbating uitsluitelijk toegepast.

TABEL I.

INDELING DER OOSTENDSCHE STOOMVISCHSLOEPEN, INGEVOLGE DE NETTONMAAT. (1)

| JAAR | Aantal onder- nemingen. | | Totale tonmaat | VAARTUIGEN METENDE. | | | | | | |
|------|----------------------------|-----------------------|----------------|---------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------------------|
| | Aantal onder- nemingen. | Aantal vaartuigen. | | min dan 40 ton. | van 40 tot 50 ton. | van 50 tot 60 ton. | van 60 tot 70 ton. | van 70 tot 80 ton. | van 80 tot 90 ton. | van 90 tot 100 ton en meer. |
| | | | | | | | | | | |
| 1921 | 12 | 39 | 2736 | — | 7 | 5 | 14 | 4 | 3 | 6 |
| 1922 | 15 | 42 | 2940 | — | 8 | 6 | 12 | 6 | 4 | 6 |
| 1923 | 12 | 48 | 3126 | — | 7 | 5 | 11 | 7 | 6 | 7 |
| 1924 | 9 | 41 | 2863 | — | 7 | 4 | 11 | 10 | 4 | 5 |
| 1925 | 11 | 49 | 3088 | 9 | 6 | 5 | 11 | 10 | 4 | 5 |
| 1926 | 10 | 56 | 3427 | 11 | 10 | 4 | 10 | 10 | 5 | 6 |

(1) De haven van Blankenberghe bezit twee stoomsloepen, met eene totale tonneemaat van 44 T., wier bemanningen samengesteld zijn uit twee stuurlieden, vier machienisten of stokers en zes matrozen dus te zamen 12 man.

Vijf Oostendse stoomvaartuigen varen uit Fécamp (Frankrijk).

TABEL II. INDEELING DER GEDEKTE ZEILSLOEPEN INGEVOLGE DE

| AANLEGHAVEN. | Aantal ondernemingen. | Aantal vaartuigen. | Totale tonmaat. | GETAL | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------------|-----------------------|--------------------|-----------------|----------------|-------------|----------------|------------------|--------------|-------------|-------------------|-----------|--------------|--------------------|----------------|-----------|--------------|-------------|----------------|-----------|
| | | | | min dan 5 ton. | | | van 5 tot 8 ton. | | | van 8 tot 10 ton. | | | van 10 tot 15 ton. | | | | | | |
| | | | | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Blankenberghe. | 14 | 34 | 418 | 1 | — | 7 | 8 | 3 | — | 4 | 7 | — | — | 8 | 8 | — | — | 9 | 9 |
| Coxyde. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| De Panne. | 11 | 11 | 101 | 3 | — | 2 | 5 | — | — | 4 | 4 | — | 1 | — | 1 | — | — | 1 | 1 |
| Heyst. | 49 | 50 | 548 | — | — | 3 | 3 | 1 | 1 | 5 | 7 | 2 | 2 | 2 | 6 | 1 | 13 | 7 | 21 |
| Nieuipoort | 17 | 20 | 154 | — | — | 8 | 8 | 2 | — | 5 | 7 | 1 | — | 2 | 3 | — | — | — | — |
| Oostduinkerke. | 4 | 4 | 34 | 1 | — | — | 1 | — | — | — | — | — | 1 | — | 1 | — | 2 | — | 2 |
| Oostende (1). | 171 | 383 | 3079 | — | — | 24 | 24 | 1 | — | 41 | 42 | — | — | 15 | 15 | — | — | 17 | 17 |
| Zeebrugge. | 26 | 36 | 333 | — | — | — | — | 2 | 4 | 4 | 10 | 2 | 7 | 1 | 10 | 1 | 4 | 5 | 10 |
| Totaal 1926 | 292 | 338 | 4667 | 5 | — | 44 | 49 | 9 | 5 | 63 | 77 | 5 | 11 | 28 | 44 | 2 | 19 | 39 | 60 |
| » 1925 | 283 | 350 | 5772 | 2 | — | 28 | 30 | 16 | 3 | 40 | 59 | 15 | 6 | 20 | 41 | 11 | 20 | 32 | 63 |
| » 1924 | 278 | 349 | 6066 | 7 | — | 12 | 19 | 23 | 2 | 23 | 48 | 16 | 8 | 19 | 43 | 20 | 30 | 30 | 80 |
| » 1923 | 239 | 309 | 5236 | 6 | — | 4 | 10 | 24 | 2 | 6 | 22 | 21 | 9 | 10 | 40 | 26 | 35 | 25 | 86 |
| » 1922 | 226 | 291 | 5073 | 5 | — | 3 | 8 | 30 | 2 | 3 | 35 | 18 | 7 | 5 | 40 | 29 | 32 | 13 | 74 |

(1) Negen vaartuigen zijn afgetuigd.

NETTOTONMAAT EN DE BIJGEOEGDE DRIJFKRACHT.

| VAARTUIGEN METENDE | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-----------------------|-------------|----------------|-----------------------|--------------|-------------|-----------------------|---------|--------------|-----------------------|----------------|-----------------------|--------------|-----------------------|----------------|-----------------------|--------------|-----------------------------------|----------------|---------|
| van 15 tot 20 ton. | | | van 20 tot 25 ton. | | | van 25 tot 40 ton. | | | van 40 tot 50 ton. | | van 50 tot 60 ton. | | van 60 tot 70 ton. | | van 70 tot 90 ton. | | van 90 tot 100 ton en meer. | | |
| Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. | Zeil alleen. | Met donkey. | Met hulpmotor. | Totaal. |
| | | 2 | 2 | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | 7 | 5 | 12 | | 1 | | 1 | | | | | | | | | | | | |
| | | 2 | 2 | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | 3 | 9 | 12 | | 6 | 10 | 16 | | 35 | 19 | 54 | | 2 | 1 | 3 | | | | |
| | | 2 | 2 | | 1 | 2 | 3 | | | | | | | 1 | 1 | | | | |
| | 10 | 20 | 30 | | 8 | 12 | 20 | | 35 | 19 | 54 | | 2 | 2 | 3 | | | | |
| | 3 | 15 | 25 | 43 | | 13 | 16 | 29 | | 59 | 21 | 80 | | 2 | 2 | 4 | | | |
| | 3 | 21 | 18 | 42 | | 17 | 11 | 28 | 1 | 70 | 13 | 84 | | 2 | 2 | 4 | | | |
| | 2 | 27 | 9 | 38 | | 20 | 7 | 27 | | 72 | 2 | 74 | | 1 | 1 | | | | |
| | 1 | 32 | 5 | 38 | | 2 | 21 | 1 | 22 | | 70 | 3 | 73 | | 1 | 1 | | | |

TABEL III. OPENE OF HALFGEDEKTE VISSCHERSVAARTUIGEN MET AANDUIDING VAN HET AANTAL OPVARENDEN.

| AANLEGHAVEN. | Aantal onder- nemingen. | Aantal vaartuigen. | AANTAL VAARTUIGEN TOEBEHOORENDE | | AANTAL OPVARENDEN. |
|-------------------------|----------------------------|-----------------------|------------------------------------|--------------------------|--------------------|
| | | | aan een opvarende | aan een nietopvarende | |
| Blankenberghe. | 9 | 9 | 7 | 2 | 23 |
| Coxyde | — | — | — | — | — |
| De Panne | 11 | 11 | 8 | 3 | 27 |
| Heyst | — | — | — | — | — |
| Nieupoort | 17 | 17 | 15 | 2 | 33 |
| Oostduinkerke | 6 | 6 | 6 | — | 12 |
| Oostende (1). | 121 | 124 | 88 | 10 | 190 |
| Zeebrugge | — | — | — | — | — |
| Totaal 1926 | 164 | 167 | 124 | 17 | 285 |
| » 1925 | 187 | 190 | 142 | 48 | 288 |
| » 1924 | 210 | 210 | 188 | 22 | 314 |
| » 1923 | 225 | 230 | 196 | 35 | 395 |
| » 1922 | 235 | 232 | 203 | 29 | 454 |

(2) Zes-en-twintig vaartuigen zijn afgetuigd.

TABEL IV.

SAMENSTELLING DER VISSCHERSVLOOT INGEVOLGE DE DRIJFKRACHT.

(GEDEKTE VAERTUIGEN MET STOOM OF ZEIL).

| AANLEGHAVEN. | Aantal ondernemingen. | | Aantal vaartuigen. | TOTALE TONMAAT | | Zeil alleen. | Zeil en donkey. | Zeil & hulpmotor | Stoom. |
|---------------------------------|-----------------------|----------------|--------------------|----------------|---------|--------------|-----------------|------------------|--------|
| | Aantal | ondernemingen. | | Aantal | tonmaat | | | | |
| Blankenberghe } Stoom. | 1 | | 2 | 44 | | — | — | — | 2 |
| Blankenberghe } Zeil. | 14 | | 34 | 418 | | 4 | — | 30 | — |
| Coxyde | — | | — | — | | — | — | — | — |
| De Panne | 11 | | 11 | 101 | | 3 | — | 7 | — |
| Heyst | 49 | | 50 | 548 | | 4 | 24 | 22 | — |
| Nieuipoort | 17 | | 20 | 154 | | 3 | — | 17 | — |
| Oostduinkerke | 4 | | 4 | 34 | | 1 | — | — | — |
| Oostduinkerke } Stoom | 10 | | 56 | 3427 | | — | — | — | 56 |
| Oostduinkerke } Zeil | 171 | | 183 | 3079 | | 1 | 46 | 136 | — |
| Zeebrugge | 26 | | 36 | 333 | | 5 | 16 | 15 | — |
| Totaal 1926 | 303 | | 396 | 8138 | | 21 | 90 | 227 | 58 |
| " 1925 | 295 | | 401 | 8850 | | 47 | 118 | 185 | 51 |
| " 1924 | 288 | | 392 | 8909 | | 70 | 150 | 129 | 43 |
| " 1923 | 252 | | 354 | 8452 | | 79 | 166 | 64 | 45 |
| " 1922 | 240 | | 335 | 8033 | | 93 | 165 | 33 | 44 |

TABEL V.

ALGEMEENE INDEELING DER VAARTUIGEN (OPENE EN GEDEKTE) INGEVOLGE DE BEMANNING.

| AANLEGHAVEN. | Volledig aantal vaartuigen | Volledig personeel | Aantal vaartuigen wier bemanning bevat, de stuurman inbegrepen. | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------------|----------------------------------|-----------------------|--|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|-----------------------|-----------------------|----------------------|---|---|---|
| | | | 1 of 2 man. | 3 man. | 4 man. | 5 man. | 6 man. | 7 man. | 8 man. | 9 man. | 10 man. | van 11 tot 15 man. | van 15 tot 20 man. | van 20 tot 30 man | | | |
| Blankenberghe | 45 | 167 | 7 | 10 | 19 | 7 | 2 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Coxyde | — | — | 18 | 7 | 4 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| De Panne | 22 | 63 | — | — | 30 | 9 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Heyst | 50 | 198 | 17 | 11 | 8 | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Nieuport | 37 | 104 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Oostduinkerke | 10 | 27 | 6 | 2 | 2 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Oostende (1) | 363 | 1450 | 94 | 79 | 74 | 18 | 6 | 9 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Zeebrugge | 36 | 166 | — | 4 | 12 | 15 | 5 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Totaal 1926 | 563 | 2174 | 187 | 124 | 149 | 50 | 13 | 9 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| " 1925 | 591 | 2058 | 140 | 128 | 166 | 40 | 10 | 1 | 8 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| " 1924 | 602 | 1948 | 166 | 165 | 190 | 37 | 7 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| " 1923 | 586 | 1859 | 196 | 137 | 154 | 21 | 2 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| " 1922 | 559 | 1797 | 199 | 127 | 131 | 22 | 2 | 1 | 2 | — | — | — | — | — | — | — | — |

(1) 9 zeilsloepen en 26 opene of halgedekte booten zijn voorloopig afgetuigd, vijf stoomsloepen varen op Fecamp (Frankrijk).

TABEL VI. ONDERNEMINGEN AFHANGENDE VAN EENE HANDELSVENNOOTSCHAP.

| AANLEGHAVEN | AANTAL ONDERNEMINGEN | | AANTAL VAARTUIGEN | |
|-------------------------|----------------------|-------|-------------------|-------|
| | ZEIL | STOOM | ZEIL | STOOM |
| Blankenberghe | 1 | 1 | 14 | 2 |
| Coxyde | — | — | — | — |
| De Panne | — | — | — | — |
| Heyst | — | — | — | — |
| Nieupoort | — | — | — | — |
| Oostduinkerke | — | — | — | — |
| Oostende | 5 | 9 | 8 | 55 |
| Zeebrugge | — | — | — | — |
| Totaal 1926 | 6 | 10 | 22 | 57 |
| 1925 | 8 | 8 | 29 | 43 |
| 1924 | 9 | 7 | 23 | 37 |
| 1923 | 8 | 9 | 14 | 37 |
| 1922 | 14 | 9 | 26 | 33 |

TABEL VII. BELGISCHE VAARTUIGEN DIE IN 1925 IN DE WESTERSCHDELDE GEVISCHT HEBBEN,
 BIJ TOEPASSING DER ARTIKELN 6-11 DER OVERENKOMST VAN 'S GRAVENHAGE.
 (VERKLARING VAN 27 FEBRUARI 1893).

| AANLEGPLAATSEN | AANTAL VAARTUIGEN | | | GEZAMEN- LIJKE TONNEMAAT | AANTAL OPVARENDEN |
|----------------------|-------------------|--------------|---------|--------------------------------|----------------------|
| | OPENE | HALF GEDEKTE | GEDEKTE | | |
| Antwerpen | — | 2 | — | 8 | 5 |
| Doel | 1 | — | — | — | 1 |
| Kielrecht | 2 | — | — | 9 | 4 |
| Rupelmonde | 2 | — | — | — | 4 |
| Bouchaute | — | 15 | — | 139 | 33 |
| Mariekerke | — | — | — | — | — |
| TOTAAL 1926. | 5 | 17 | — | 156 | 47 |
| » 1925. | 8 | 18 | — | 174 | 56 |
| » 1924. | 5 | 18 | — | 179 | 52 |
| » 1923. | — | 17 | — | 156 | 40 |
| » 1922. | 2 | 14 | 1 | 140 | 39 |

II. — Het visscherijpersoneel.

De omkeer, dien wij zoeven op technisch gebied vastgesteld hebben, heeft gelukkiglijk weinig invloed op de rangschikking en de getalsterkte van het visscherijpersoneel gehad. De gedeckte zoowel als de opene of halfgedekte zeilvaartuigen hebben, op enkele eenheden na, hunne manschappen bewaard. De stoomvloot daarentegen heeft opnieuw hare arbeidskrachten merkelijk uitgebreid, wat voor gevolg heeft dat het aantal visschers in het verslagjaar van 2058 tot 2172, dit is met nagenoeg 6 t.h. gestegen is. De vóórorlogsche getalsterkte der visschersschaar werd aldus, voor de eerste maal, met een honderdtal overschreden.

De uiteenzetting der bestanddeelen van het personeel is in de volgende opgaven begrepen.

| | 1924 | 1925 | 1926 |
|-------------------------|-------------------|-------------------|-----------------|
| Visscherij met stoom | 386 of 19.8 t. h. | 492 of 23.9 t. h. | 616 of 28 t. h. |
| Visscherij (ged. vaart. | 1240 of 63.6 " | 1278 of 62.1 " | 1273 of 59 " |
| met zeil (op. vaart. | 322 of 16.6 " | 288 of 14.0 " | 285 of 13 " |
| | <hr/> | <hr/> | <hr/> |
| | 1948 | 2058 | 2174 |

Zoo dus de volstrekte getalsterkte der kleine nijverheden onaangetoerd blijft, is niettemin hun toestand ten opzichte van de grootnijverheid, anders gezegd ten opzichte der visscherij met stoom, verzwakt. Dit werd in het laatste verslag reeds opgemerkt, maar het teekent zich thans veel duidelijker af. De stoomvaart immers doet eene aanwinst van 4 t.h., terwijl de beide andere soorten wederzijds een verlies van 3 en 1 t.h. ondergaan. Deze toestand, op zijn eigen beschouwd, getuigt steeds van de weerstandskracht van het eigen bedrijf. Het ware immers niet verrassend geweest, zoo ten gevolge van het verlies aan getalsterkte en tonnemaat, het arbeidspersoneel der zeilvaartuigen ook verminderd ware; dit heeft weinig of geen plaats gehad en stemt tot voldoening.

Een ander feit met betrekking tot het personeel, op hetwelk wij verleden jaar met nadruk gewezen hebben, is de klimmende verbetering, die in den aankweek van jeugdige vis-

schers te voorschijn komt. Op het einde van 1926, waren er 192 jongens, tegen 163 in 1925, op de gedekte vaartuigen gemonsterd, dit is wat meer dan 10 t.h., tegen 9 t.h. in 1925 en 6 t.h. in 1922; de rijzing is dus tastbaar en aanhoudend.

De verbetering is algemeen, in de zeilvloot zoowel als in de stoomvloot, en in al de havens der Oostkust. Alleen Nieupoort en de nabij gelegen voormalige visschersdorpen blijven nog ten achter.

Waarom ze toegeschreven? Aan de economische invloeden, die zich door den voorspoed der voedselnijverheden over het algemeen en de inzinking der bouwbedrijvigheid in West-Vlaanderen bijzonderlijk hebben doen gelden? Voorzeker in eenige maat; al zij de bouwslapte langs de Belgische kust minder geweest dan elders in de noordelijke gewesten der Provincie.

Wat er ook van zij, het is duidelijk dat de beweging in stand gehouden en aangemoedigd wordt door het krachtdadig en eensgezind optreden der openbare besturen op dit gebied. Niet alleen werden de premiën aldus op een behoorlijk peil gebracht, maar hunne luisterlijke uitdeeling heeft ontegensprekelijk niet weinig bijgebracht om het beroepsvraagstuk der zeevisscherij in een schril daglicht te stellen en de aandacht der kustbevolking wakker te houden.

Het zijn voornamelijk de gemeentebesturen van Oostende en Heyst, die de verdienste hebben tot den behaalden uitslag veel bijgebracht te hebben. De plechtige uitdeeling der premiën van den Staat, de Provincie en de stad had den 3 October 1926 te Oostende plaats, onder de leiding van den heer Baels, Minister van Openbare Werken, in vervanging van den heer Minister van het Zeewezen, van den heer Baron Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie, van den heer Burgemeester en schepenen der stad, en van de afgevaardigden van de zeevisscherijcolleges.

Het was een uitmuntende gelegenheid voor het hoofd der zeeprovincie van België, Voorzitter der Provinciale Commissie, om voor de samengestroomde visschersbevolking, de economi-

sche beteekenis harer nijverheid te doen uitschijnen, tezelfder-tijd als de ondersteuning die zij van de staatsmachten bekomt en te verwachten staat, alsook om een beroep te doen op de voorvaderlijke deugden en den zeemansdurf der kustbewoners.

De uitgelooftde premiën beliepen te Oostende de gezamenlijke som van 33.800 fr.

Te Heyst had de uitdeeling met evenveel bijval in het gemeentehuis plaats, den 11 November van hetzelfde jaar, voor de visschersbevolking van Blankenberghe, Heyst en Zeebrugge, onder de bescherming van den heer Burgemeester de Gheldere, medelid der Commissie. De premiën, uitgedeeld aan de visschers van Zeebrugge-Heyst besomden 12.050 fr., die aan de Blankenbergische belanghebbenden, 4.400 fr. Dat de plechtigheid indruk gemaakt heeft, blijkt hieruit dat in al deze plaatsen het aantal scheepsjongens thans verdubbeld is.

De gemeente De Panne was den 25 December 1926 getuige van de uitdeeling der premiën aan de visschers der Westkust. Zij beliepen 2100 fr. Laat ons hopen dat de haven van Nieuport hare aloude beteekenis op zeevisscherijgebied weldra moge terugwinnen en dat zij het verblijfsoord worde van een nieuwe schaar vooruitstrevende zeevaarders.

De zeilvloot, evenveel als de stoomvloot, heeft in den aankweek van jeugdige visschers haar aandeel. Bij de stoomschepen nochtans is de aanmonstering van een of twee scheepsjongens bijna algemeen. Op de zeilschepen daarentegen, is de aanmonstering van een scheepsjongen om zoo te zeggen nog eene uitzondering, aangezien wij er slechts 116 aantreffen op 338 vaartuigen, wat bewijst dat er nog zeer veel te doen overblijft om eene normale verhouding op dit gebied tot stand te brengen.

Het ware dus eene echt betreurlijke zaak, moesten de Staatspremiën, zooals er reeds spraak van geweest is, eerlang om redden van besparing afgeschaft worden. Deze afschaffing zou immers niet alleen het verlies dezer premiën voor gevolg hebben, maar tevens het verval der bekwaamheidsexamens der visschersjongens, op hetwelk deze premiën gesteund zijn, en de vermoedelijke verdwijning der provincie- en gemeentebijdragen,

die met de staatstegemoetkomingen in verband zijn. De Commissie heeft gedaan wat in hare macht was, om dit alles te voorkomen, door eensgezind bij den heer Minister voor het behoud der premien aan te dringen.

Een ander verschijnsel van maatschappelijke beteekenis is de toenemende uitbreiding van den kleineigendom op zeevischerijgebied, die zich sedert den oorlog met afwisselenden spoed maar aanhoudend afspeelt. Dit verschijnsel moet overigens in verband gebracht worden met de algemeene strekking die de zeevisscherij op economisch gebied oplevert, de overgang tot lichter en beter uitgeruste vaar- en vangmiddelen. In 1921, stond men voor 129 stuurlieden, niet-eigenaars van het vaartuig onder hun gezag, tegen slechts 129 stuurlieden-eigenaars. Thans is de verhouding bijna omgekeerd. Men telt immers 220 stuurlieden-eigenaars hunner sloep, tegen 167 niet-eigenaars. In een enkel jaar, was er eene aanwinst van 36 eigenaars, wat beteekent dat niet alleen de aanbouw of aankoop van in de vaart gebrachte sloepen grootendeels hun werk is, maar ook dat de andere maatschappelijke vorm van uitbating daarentegen in de huidige toestanden bestendig aan kracht verliest; hij is immers van 194 op 167 gevallen. Deze omzetting in eene eigene uitbating, is bijna uitsluitelijk te Oostende en te Zeebrugge gebeurd; in de andere visschersplaatsen is hare omvang geringer; te Blankenberghe zelfs, blijft de kapitalistische uitbating volstrekt overwegend.

De belangstelling, die de Commissie steeds aan de onderlinge scheepsverzekering en het kredietwezen voor de zeevisschers over had, was dus ten volle gewettigd. De bestaande stichtingen op dit gebied beantwoorden aan eene stijgende behoefte en mogen geene gelegenheid laten voorbijgaan, om op de hoogte hunner zending te blijven.

INDEELING VAN HET PERSONEEL DER STOOMSLOEPEN TE OOSTENDE

| JAAR | Aantal ondernemingen | | GETAL OPVARENDEN DER | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|------|----------------------|----------------|----------------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------------|----------------|-----------|-------------------|------------------|-------|-------------------------|----------------|---|---|---|----|----|----|---|
| | Aantal vaartuigen | | min dan 40 ton | | | van 40 tot 50 ton | | | | van 50 tot 60 ton | | | | | | | | | | | |
| | Volledig personeel | | schippers | | machienpersoneel | | jongens min dan 18 jaar | | schippers | | machienpersoneel | | jongens min dan 18 jaar | | | | | | | | |
| | eigenaars | niet-eigenaars | maats | machienpersoneel | matrozen | maats | eigenaars | niet-eigenaars | maats | eigenaars | niet-eigenaars | maats | eigenaars | niet-eigenaars | | | | | | | |
| 1920 | 11 | 33 | 404 | — | — | — | — | — | — | 7 | 7 | 28 | 42 | 7 | — | 4 | 4 | 16 | 24 | 4 | |
| 1921 | 12 | 39 | 422 | — | — | — | — | — | — | 5 | 5 | 20 | 25 | 5 | — | 4 | 4 | 16 | 20 | 4 | |
| 1922 | 13 | 42 | 391 | — | — | — | — | — | — | 4 | 4 | 16 | 20 | 4 | — | 3 | 3 | 12 | 15 | 3 | |
| 1923 | 12 | 43 | 380 | — | — | — | — | — | — | 2 | 2 | 8 | 10 | 2 | — | 3 | 3 | 12 | 15 | 3 | |
| 1924 | 9 | 41 | 374 | — | — | — | — | — | — | 2 | 2 | 8 | 8 | 2 | — | 3 | 3 | 12 | 12 | 3 | |
| 1925 | 11 | 49 | 480 | — | 9 | 9 | 18 | 19 | 8 | — | 1 | 1 | 4 | 5 | 1 | — | 3 | 3 | 12 | 15 | 4 |
| 1926 | 10 | 56 | 604 | — | 11 | 11 | 22 | 23 | 10 | — | 5 | 5 | 20 | 27 | 8 | — | 4 | 4 | 16 | 21 | 5 |

INGEVLGE DE NETTOTONMAAT DER VAARTUIGEN.

VAARTUIGEN METENDE.

| van 60 tot 70 ton | | | | | van 70 tot 80 ton | | | | | van 80 tot 90 ton | | | | | van 90 tot 100 ton en meer | | | | | | | | |
|-------------------|----------------|-------|------------------|----------|-------------------|----------------|-------|------------------|----------|-------------------|----------------|-------|------------------|----------|----------------------------|----------------|-------|------------------|----------|-------------------------|----|----|----|
| schippers | | | | | schippers | | | | | schippers | | | | | schippers | | | | | | | | |
| eigenaars | niet-eigenaars | maats | machienpersoneel | matrozen | eigenaars | niet-eigenaars | maats | machienpersoneel | matrozen | eigenaars | niet-eigenaars | maats | machienpersoneel | matrozen | eigenaars | niet-eigenaars | maats | machienpersoneel | matrozen | jongens min dan 18 jaar | | | |
| — | 10 | 10 | 40 | 60 | 10 | — | 6 | 2 | 8 | 12 | 2 | — | 3 | 3 | 12 | 18 | 3 | — | 5 | 5 | 23 | 29 | 4 |
| — | 4 | 14 | 56 | 69 | 13 | — | 2 | 4 | 15 | 20 | 4 | — | 3 | 3 | 12 | 15 | 3 | — | 5 | 5 | 23 | 26 | 5 |
| — | — | — | — | — | — | — | 4 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| — | 12 | 12 | 48 | 60 | 11 | — | — | 6 | 24 | 30 | 6 | — | 4 | 4 | 15 | 18 | 3 | — | 4 | 4 | 16 | 20 | 4 |
| — | 10 | 10 | 40 | 50 | 10 | — | 6 | 7 | 28 | 35 | 7 | — | 5 | 5 | 19 | 23 | 4 | — | 5 | 5 | 20 | 25 | 5 |
| — | 10 | 10 | 40 | 40 | 10 | — | 7 | 10 | 40 | 40 | 10 | — | 4 | 4 | 16 | 16 | 4 | — | 5 | 5 | 20 | 20 | 5 |
| — | 10 | 10 | 40 | 50 | 10 | — | 10 | 10 | 40 | 50 | 21 | — | 4 | 4 | 16 | 17 | 5 | — | 5 | 5 | 20 | 26 | 10 |
| — | 10 | 10 | 40 | 52 | 18 | — | 10 | 10 | 41 | 56 | 18 | — | 5 | 5 | 22 | 27 | 7 | — | 6 | 6 | 25 | 34 | 10 |

TABEL XI.

SAMENSTELLING VAN HET BELGISCH VISSCHERSPERSONEEL DER GEDEKTE VAARTUIGEN
(STOOM EN ZEIL).

| AANLEGHAVEN. | STUURLIEDEN. | | Maats | Matrozen | Jongens min dan 18 jaar | Machien personeel | Totaal |
|---------------------|----------------|-------------------|-------|----------|-------------------------------|----------------------|--------|
| | Eige- naars | niet eigenaars | | | | | |
| Blankenb. } stoom | — | 2 | — | 6 | — | 4 | 12 |
| } zeil . . . | 5 | 33 | — | 94 | 10 | — | 142 |
| Coxyde . . . | — | — | — | — | — | — | — |
| De Panne . . . | 11 | 1 | — | 24 | 1 | — | 37 |
| Heyst . . . | 28 | 22 | — | 123 | 25 | — | 198 |
| Nieuport. . . | 11 | 9 | — | 48 | 3 | — | 71 |
| Oostduinkerke . . . | 4 | — | — | 10 | — | — | 14 |
| Oostende } stoom | — | 51 | 51 | 240 | 76 | 186 | 604 |
| } zeil. . . | 137 | 37 | 1 | 408 | 63 | — | 646 |
| Zeebrugge . . . | 24 | 12 | — | 115 | 14 | — | 165 |
| Totaal 1926. . . | 220 | 167 | 52 | 1068 | 192 | 190 | 1889 |
| » 1925. . . | 184 | 194 | 43 | 1000 | 163 | 186 | 1770 |
| » 1924. . . | 177 | 197 | 34 | 979 | 103 | 136 | 1626 |
| » 1923. . . | 148 | 184 | 32 | 871 | 100 | 129 | 1464 |
| » 1922. . . | 124 | 178 | 33 | 814 | 89 | 135 | 1373 |

III. — De opbrengst.

De opbrengst der Belgische visschersvloot, in 1926, zóóals zij door den verkoop in de kustmijnen vastgesteld is, belooft fr. 53.320.881,40. In 1925, beliep de gezamenlijke verkoop frank 42.926.790,55. Het komt er op aan, in de beoordeeling dezer opgaven, ruimschoots rekening te houden met de algemeene bemerkingen in den aanvang van dit verslag aangestipt; de inzinking der Belgische muntwaarde is hier voornamelijk in acht te nemen.

Om eenige toelichting op dit gebied te geven, kunnen wij siechts de opgaven der Oostendsche statistiek ter hulp roepen. De eenige die, alhoewel onvolledig, met een aanhoudende en betrouwbare methode bijgehouden worden.

De aanvoeren in de Oostendsche mijn beliepen 14.548.600 kil., die de mooie som van 46.361.274,80 fr. oprachten. De overeenstemmende hoeveelheden voor 1925 waren wederzijds, 15.253.900 kil., en 37.785.458,10 fr.

Er bestaat dus achteruitgang op de aangevoerde waar, in weerwil van eene versterkte vangkracht. Die vermindering valt op het debiet zoowel der stoomvisscherij als der loutere zeilvisscherij, maar om verschillende corzaken. Wat deze laatste betreft, geldt het een werkelijk en ras economisch verval. Het tekort der stoomvisscherij daarentegen, spijs hare numerische versterking, kan aan anders niets toegeschreven worden, dan aan de ontwijking der vaderlandsche havens, die gedurende en na de werkstaking der Engelsche koolmijnwerkers aangehouden heeft. De hoeveelheid van 10.360.000 kil. visch van Belgische stoomtrawlers besomde, in 1925, 23.960.742,30 fr. of gemiddeld 2,30 fr. de kil. In 1926, brachten 10.192.800 kil. daarentegen 30.875.039,10 fr. op of 3,03 de kil. De prijsvermeerdering bedraagt dus gemiddeld 32 t.h., terwijl de Belgische munteenheid in hetzelfde tijdstip 68 t.h. harer goudwaarde verloren heeft. Men kan daaruit afleiden dat de vischprijzen in hun geheel, op het einde van het verslagjaar, spijs hunne spreekwoordelijke duurte, geen gelijken tred met de ontwaarding

der munt gehouden hebben, al was in de eerste maanden van dit jaar, deze ontwaarding nog niet ingetreden.

Hetzelfde besluitel spruit voort uit de beschouwing der gemiddelde opbrengst per sloop der stoomtrawlers, die, alhoewel de vangsten somtijds onvolledig te Oostende geleverd werden, wat de middelmaat ongunstig beïnvloed heeft, 1009,00 fr. per ton, tegen 7887,00 fr. in 1925 opgebracht hebben.

De motortrawlers, die te Oostende gelost hebben, leverden 3.017.000 kil. visch, die voor 10.269.794,40 fr. verkocht werd, dus gemiddeld 3,40 fr. per kil.; verleden jaar was de gemiddelde waarde 2,56 fr. Deze vaststelling bevestigt de hovenstaande.

De gezamenlijke opbrengst der motorsloepen der kust is van 10.119.548,40 fr., op 16.807.715,60 fr. gerezen, bijgevolg met 66 t.h. Hunne 9586 reizen brachten gemiddeld 1733 fr. op per reis, terwijl de 4006 reizen van zeilsloepen slechts 5.593.661,30 fr. of 1396 fr. per reis gegeven hebben.

De haringvisserij, die met denzelfden ijver als voorheen door de algemeenheid der Oostendsche stoomtrawlers in de maand Augustus ingezet werd, draagt het kenmerk der algemeene uitkomsten, ten opzichte van het land, van de stoomvisserij. Zij is merkkelijk beneden die der voorgaande jaren gebleven; grootendeels omdat de vangsten in Engeland afgezet werden. In 1926, werden slechts 739.365 kil. verse haring te Oostende gelost en verkocht voor 2.544.228,50 fr., dit is gemiddeld 344 fr. de 100 kil. In 1925 was de totale vangst, verkocht in de mijn te Oostende, 1.785.052 kil. voor 4.942.508 fr. of gemiddeld 277 fr. Rekening gehouden met den munttoestand, moet men aannemen, dat de schaarsheid aan koopwaar te Oostende weinig invloed op de prijsverhooving gehad heeft, wat licht te begrijpen is. De rookers en inleggers immers, ingezien de onregelmatigheid en de geringheid der aanvoeren, konden op deze markt weinig staat maken, en waren genoodzaakt de buitenlandse markten, voornamelijk die van Boulogne in Frankrijk te volgen, om de stijgende behoeften hunner nijverheden te voldoen. Van daar, als het bij toeval gebeurde dat overvloedige

vangsten te Oostende beschikbaar waren, dat er niet genoeg afnemers opkwamen, en dat de prijzen beneden het natuurlijk peil bleven.

De gevolgen van den toestand in Engeland hebben zich overigens nog anders op dit gebied doen gevoelen. De versche haring door Engelsche drifters te Oostende gelost, beliep slechts de geringe hoeveelheid van 14.850 kil., verkocht voor 33.778 fr.

De kleinharingvisserij met drijfnetten, die in den aanvang van het winterseizoen door eenige kleine vaartuigen der westkust bedreven wordt, is steeds onbeduidend. Zij wordt op 10.350 kil. geschat, die in Nieuwpoort voor 20.300 fr. gemiddeld werden.

Een bedrijf dat steeds aanzienlijker en belangrijker wordt, ten aanzien van de uitlagen die het zoowel op het gebied van den uitvoer als op dit der kustnijverheid teweegbrengt, is de schardijnvisserij, die door de kustvisschers in de wintermaanden gedaan wordt en voor hen een gelukkige afwisseling is der garnaalvisserij in den zomertijd. Hier ook doet de motorsloep haren invloed gelden. Deze visserij is immers niet alleen de voedster van verscheidene inlegfabrieken en rookerijen geworden, die jaarlijks in omvang toenemen; zij is ook de bron van een exporthandel, die telken jare met al de nabuurlanden hernomen wordt, zoodanig dat zij door de visschersbevolking veel regelmatig en grooter hulpbronnen verschaft dan dit vóór den oorlog het geval was. Ook is het vermoeden gewettigd dat hare uitkomsten in verband zijn met de bouwbedrijvigheid, telken jare op de scheepswerven der kust waargenomen, na het schardijnseizoen, voornamelijk wat betreft de kleine kustvaartuigen.

Voor de eerste maal geschiedde de verkooping der sprot te Oostende in de mijn. In November-December 1926 en Januari Februari 1927 brachten 7353 vangsten in dit gesticht 8.387.877 kil. visch op, die voor 5.088.011,44 fr. afgezet werden. De middenprijs per 100 kil. was dus wat meer dan 60 fr. Die prijs was voor de inlandsche nijverheidsgestichten tamelijk gunstig.

Zij hebben dan ook, gansch het seizoen door, onverpoosd door-
gewerkt.

Als wij de vissershavens in oogenschouw nemen, ingevolge
de economische belangrijkheid die zij op grond der vastge-
stelde voortbrengst hunner vaartuigen innemen, ondervinden
wij dat de stad Oostende, spijs de aangehaalde wederwaardig-
heden, haren voorrang nog bekrachtigd heeft. De Oostendsche
sloepen hebben immers voor 46.444.457 fr. visch in den Belgi-
schen handel gebracht. Verder, is het Blankenberghe, die met
3.485.650,80 fr. de tweede plaats ingenomen heeft, ten nadele
van Heyst-Zeebrugge, wier sloepen gezamenlijk 2.866.201,30 fr.
opbrachten. Nieupoort komt laatst met 915.074,25 fr., maar
heeft niettemin zijn productiekraft met 369.483 fr. vermeer-
derd, wat heilspellend voor de toekomst dezer haven der west-
kust mag genoemd worden.

TABEL XII.

DE VOORTBRENGST DER STOOMVISSCHERIJ TE OOSTENDE (1911-1926). (1)

| JAAR | Aantal stoomsloepen op 31 December | Volledige nettonootmaat | Gezamentlijke voortbrengst | Gemiddelde nettonootmaat | Voortbrengst per ton |
|------|--|----------------------------|-------------------------------|-----------------------------|-------------------------|
| 1911 | 26 | 2008 | fr. 2.954.267,80 | 77 | fr. 1471,00 |
| 1912 | 26 | 2039 | 3.230.049,00 | 78 | 1584,00 |
| 1913 | 29 | 2256 | 3.555.147,90 | 77 | 1576,80 |
| 1919 | 24 | 1711 | 4.027.723,40 | 71 | 2348,17 |
| 1920 | 33 | 2319 | 13.685.783,80 | 70 | 5901,50 |
| 1921 | 39 | 2736 | 14.206.556,40 | 70 | 5192,50 |
| 1922 | 42 | 2940 | 13.441.454,90 | 70 | 4572,00 |
| 1923 | 43 | 3126 | 17.441.661,50 | 71 | 5547,00 |
| 1924 | 41 | 2863 | 21.408.579,80 | 70 | 7477,00 |
| 1925 | 49 | 3038 | 23.960.742,30 | 62 | 7887,00 |
| 1926 | 56 | 3427 | 30.875.079,10 | 61 | 9009,00 |

(1) Twee kleine Blankenbergsche stoomtreilers brachten in 22 reizen 44.477 fr. op.

TABEL XIII.

OPBRENGST VAN DEN VERKOOP IN DE

| MAANDEN | BELGISCHE VISCH | | |
|--------------------|---------------------|--------------------|---------------------|
| | STOOMVAARTUIGEN | ZEILVAARTUIGEN | MOTORVAARTUIGEN |
| Januari. | 1.935.411,00 | 527.061,30 | 660.005,80 |
| Februari | 1.948.412,30 | 381.752,40 | 529.871,30 |
| Maart | 3.049.332,00 | 263.267,00 | 662.820,30 |
| April | 1.495.429,70 | 377.190,— | 590.808,50 |
| Mei | 1.879.649,70 | 366.203,50 | 665.844,00 |
| Juni | 2.532.253,80 | 370.428,50 | 996.968,50 |
| Juli | 2.891.958,50 | 480.758,00 | 984.797,50 |
| Oogst | 3.916.033,70 | 479.443,10 | 1.198.169,00 |
| September. | 3.141.353,30 | 514.432,00 | 1.078.030,50 |
| Oktober | 2.760.731,50 | 425.601,00 | 1.004.149,50 |
| November. | 2.637.749,80 | 525.353,50 | 1.066.625,— |
| December. | 2.686.763,80 | 504.911,— | 831.704,50 |
| <hr/> Totalen 1926 | <hr/> 30.875.079,10 | <hr/> 5.216.401,30 | <hr/> 10.269.794,40 |
| 1925 | 23.960.742,30 | 6.257.260,60 | 7.567.455,20 |
| 1924 | 21.408.579,80 | 9.426.744,07 | |
| 1923 | 17.441.661,50 | 6.682.741,46 | |

STEDELIJKE VISCHMIJN TE OOSTENDE IN 1926 (in franken).

| Engelsche | Fransche | Hollandsche | TOTAAL |
|------------|------------|-------------|---------------|
| 235,— | 2.355,— | 1.050,00 | 3.126.118,10 |
| —,—,— | —,— | —,— | 2.860.036,00 |
| —,—,— | 17.766,— | 4.424,— | 3.997.609,30 |
| 1.712,— | —,— | 5.861,— | 2.471.001,20 |
| 24.493,— | 12.340,— | 1.270,— | 2.949.800,20 |
| 65.398,60 | 9.032,70 | —,— | 3.974.082,10 |
| 13.151,— | 11.295,— | 375,00 | 4.382.335,— |
| 11.725,— | 62.644,— | 6.980,— | 5.674.994,80 |
| 16.673,50 | 52.025,— | 15.667,— | 4.818.181,30 |
| 41.527,50 | 385,— | 10.915,— | 4.243.309,50 |
| 33.778,00 | 35.485,— | —,— | 4.298.991,30 |
| —,—,— | 20.243,— | 22.604,— | 4.066.226,30 |
| <hr/> | <hr/> | <hr/> | <hr/> |
| 208.693,60 | 223.570,70 | 69.146,00 | 46.862.685,10 |
| 201.962,50 | 143.391,90 | 38.392,80 | 38.272.665,40 |
| 186.107,50 | 315.060,50 | 159.098,70 | 34.871.116,80 |
| 280.449,80 | 363.183,70 | 239.206,80 | 27.772.442,50 |

TABEL XIV.

ALGEMEENE TABEL DER AANVOEREN

| MAANDEN | BELGISCHE VISCH | | |
|---------------------|----------------------|---------------------|----------------------|
| | Stoom- vaartuigen | Zeil- vaartuigen | Motor- vaartuigen |
| Januari | 810.800 | 253.000 | 306.700 |
| Februari | 892.050 | 144.650 | 227.500 |
| Maart | 1.365.350 | 101.650 | 286.800 |
| April | 729.900 | 94.800 | 232.900 |
| Mei | 864.100 | 81.300 | 218.700 |
| Juni | 965.500 | 79.900 | 258.500 |
| Juli | 609.300 | 78.100 | 220.400 |
| Oogst | 1.017.900 | 77.700 | 233.800 |
| September | 905.000 | 78.600 | 250.600 |
| Oktober | 648.600 | 91.500 | 258.500 |
| November | 678.700 | 115.500 | 286.300 |
| December | 705.600 | 142.100 | 236.300 |
| TOTAAL 1926 | 10.192.800 | 1.338.800 | 3.017.000 |
| 1925 | 10.360.000 | 1.937.700 | 2.956.000 |
| 1924 | | 13.152.500 | |
| 1923 | | 10.156.530 | |

VISCH GEDURENDE HET JAAR 1926 (in kilogrammen).

| Fransche | Engelsche | Hollandsche | TOTALEN |
|----------|-----------|-------------|---------------|
| 800 | 50 | 350 | 1.371.700 kg. |
| — | — | — | 1.264.200 » |
| 5.900 | — | 2.100 | 1.761.800 » |
| — | 360 | 2.500 | 1.060.400 » |
| 3.600 | 9.500 | 800 | 1.178.000 » |
| 4.400 | 25.000 | — | 1.333.300 » |
| 3.700 | 7.100 | 200 | 918.800 » |
| 13.900 | 2.100 | 2.100 | 1.347.500 » |
| 11.700 | 5.300 | 2.800 | 1.254.000 » |
| 150 | 12.050 | 3.200 | 1.014.000 » |
| 8.900 | 13.700 | — | 1.103.100 » |
| 5.900 | — | 6.900 | 1.096.800 » |
| 58.950 | 75.100 | 20.950 | 14.703.600 » |
| 45.700 | 213.350 | 17.850 | 15.537.550 » |
| 113.730 | 76.110 | 67.200 | 13.435.000 » |
| 140.945 | 191.300 | 121.105 | 10.614.250 » |

TABEL XV.

DE VOORBRENGST DER BELGISCHE MOTORSLOEPEN INGEVOLGE DEN VERKOOP IN DE MIJNEN VAN OOSTENDE, BLANKENBERGHE, NIEUWPOORT EN ZEEBRUGGE (1924-1926).

| JAAR | OOSTENDE | | BLANKENBERGHE | | NIEUWPOORT | | ZEEBRUGGE | | TOTAAL | |
|------|-----------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|--------------|-----------------|----------------|--------|------------------|
| | Aantal vangsten | Opbrengst | Aantal vangsten | Opbrengst | Aantal vangsten | Opbrengst | Aantal vangsten | Opbrengst | | |
| 1924 | 772 | fr. 8.283.182,40 | 1840 | fr. 1.591.381,85 | 821 | fr. 89.720,— | 888 | fr. 587.677,75 | 3321 | fr. 5.451.911,50 |
| 1925 | 1913 | 7.565.775,10 | 2189 | 2.861.757,20 | 1551 | 192.016,— | — | — | 5629 | 10.119.548,40 |
| 1926 | 2308 | 10.269.794,40 | 3122 | 3.560.965,20 | 2858 | 709.965,— | 773 | 2.266.989,— | 9586 | 16.807.715,60 |

TABEL XVI.

DE VOORBRENGST DER BELGISCHE ZEILSLOEPEN INGEVOLGE DEN VERKOOP IN DE MIJNEN VAN OOSTENDE, BLANKENBERGHE, NIEUPOORT EN ZEEBRUGGE (1911-1926). (*)

| JAAR | OOSTENDE | | BLANKENBERGHE | | NIEUPOORT | | ZEEBRUGGE | | TOTAAL | |
|------|-----------------|-------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|------------------|-----------------|---------------|
| | Aantal vangsten | fr. | Aantal vangsten | fr. | Aantal vangsten | fr. | Aantal vangsten | fr. | Aantal vangsten | fr. |
| 1911 | | 1.735.142,49 | | 295.431,90 | | 208.498,80 | | — | | 2.257.298,79 |
| 1912 | | 1.531.597,00 | | 352.539,00 | | 192.999,80 | | — | | 2.130.226,00 |
| 1913 | | 1.494.085,48 | | 456.110,45 | | 246.089,30 | | — | | 2.201.937,73 |
| 1919 | | 6.906.696,65 | | 1.475.773,60 | | 251.741,80 | | — | | 8.382.470,25 |
| 1920 | | 9.478.681,60 | | 2.028.854,65 | | — | | — | | 11.507.536,25 |
| 1921 | | 7.750.880,30 | | 1.554.000,40 | | — | | — | | 9.304.880,70 |
| 1922 | | 6.682.741,40 | | 1.654.540,60 | | — | | — | | 8.337.282,00 |
| 1923 | | 9.426.744,70 | | 2.027.251,00 | | — | | — | | 11.683.607,70 |
| 1924 | | 3587.9510.530,70 | | 3370.665.593,70 | | 229.612,00 | | — | 9758 | 10.466.637,20 |
| 1925 | | 2686.6258.940,60 | | 2255.333.260,95 | | 2801.290.512,80 | | 1074.1702.137,90 | 9298 | 8.622.391,45 |
| 1926 | | 1594.5.216.401,30 | | 961.122.312,55 | | 1451.254.897,85 | | — | 4006 | 5.593.611,70 |

(*) Tot 1923, is de opbrengst der motorsloepen in de opgaven begrepen.

TABEL XVII.

DE VOORTBRENGST DER BELGISCHE VISSCHERSVLOOT INGEVOLGE DEN VERKOOP
IN DE KUSTMINDEN (1911-1926)

| JAAAR | STOOMSLOEPEN | ZEILSLOEPEN (1) | MOTORSLOEPEN | TOTAAL |
|-------|---------------------|---------------------|---------------|---------------------|
| 1911 | fr. 2,954.267.80 | fr. 2,257.298.79 | | fr. 4,221.566.59 |
| 1912 | 3,230.049.00 | 2,130.266.49 | | 5,526.099.69 |
| 1913 | 3,555.147.90 | 2,201.937.73 | | 5,757.085.63 |
| 1919 | 4,027.723.40 | 8,382.470.25 | | 12,410.193.65 |
| 1920 | 13,685.783.80 | 11,507.536.25 | | 25,193.322.05 |
| 1921 | 14,399.645.95 | 9,305.780.40 | | 23,705.426.65 |
| 1922 | 13,441.454.90 | 8,337.282.00 | | 21,778.736.90 |
| 1923 | 17,441.661.50 | 11,683.607.70 | | 29,125.369.20 |
| 1924 | 21,727.653.35 | 10,466.637.20 | 5,451.911.50 | 37,646.202.05 |
| 1925 | 24,184.850.70 | 8,622.391.45 | 10,119.548.40 | 42,926,740.55 |
| 1926 | 30,919.556.10 | 5,593.611.70 | 16,807.713.60 | 53,320,881.40 |

(1) Tot 1923 inbegrepen, is de opbrengst der motorvaartuigen in de opgaven voor zeilsloepen vervat.

TABEL XVIII.

DE VOORTBRENGST DER BELGISCHE ZEIL- EN MOTORSLOEPEN PER AANLEGHAVEN, INGEVOLGE DEN VERKOOP IN DE KUSTMIJNEN IN 1926.

| | Oostende. | Blankenberghe. | Nieuipoort | Zeebrugge | Totaal 1926. | Totaal 1925. |
|------------------|----------------------|---------------------|-------------------|--------------------|----------------------|----------------------|
| | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. |
| Blankenberghe | 56.508,— | 3.425.901,95 | 1.647,85 | 1.593,— | 3.485.650,80 | 2.689.827,55 |
| Coxyde . . . | —,— | —,— | —,— | —,— | —,— | —,— |
| De Panne . . . | 286 280,50 | 1,097,45 | 185.000,00 | —,— | 472 377 95 | 307.949,— |
| Heyst . . . | 34.672,— | 101.738,25 | —,— | 778.664,— | 915 074,25 | 1.138.959,75 |
| Nieuipoort . . . | 296.889,— | 210,40 | 608.405,00 | —,— | 905.504,70 | 536 021,50 |
| Oostduinkerke | 2.995,— | 10.469,90 | 115 310,— | —,— | 128.774,90 | 63.927,— |
| Oostende . . . | 15.486.195,70 | 13.705,25 | 25.000,— | —,— | 15.524.900,95 | 12.396.567,60 |
| Zeebrugge . . . | 234.240,50 | 130.154,55 | —,— | 1.486.732,— | 1.951.127,05 | 1.608.687,45 |
| Totaal. | 16.497.780,70 | 3.683.277,75 | 935.362,85 | 2.266.989,— | 23.383.410,30 | 18.741.939,85 |

IV. — De zeevischhandel.

De Tabel van den Algemeenen Handel van België met het Buitenland, in 1926 verschenen, betreft het jaar 1924. Hare opgaven leveren dus slechts nog een terugziend belang op. Wij leeren eruit dat, in het besproken jaar, België eene hoeveelheid van 58.960.341 kil. visch of vischwaren, geschat op 87.639.693 fr., in speciaalhandel ingevoerd heeft, hoeveelheid grootendeels samengesteld uit zeevisch, mosselen en andere schelpdieren, vischconserven en haring. De eigen vangst in dit jaar bedroeg nagenoeg 15 millioen kil. in de kustmijnen voor 37.646.202 fr. uitverkocht. De volledige handelsbeweging ging dus over een totaal van 73 millioen kilogrammen en een inkoopsum van 125 millioen frank. Daarvan werden 16.235.887 kil. slechts op 21.945.933 fr. geschat, in speciaalhandel uitgevoerd, voornamelijk verse visch, conserven en mosselen. De slotsom is dat er voor omstreeks 100 millioen frank vischwaar in het land verbruikt wordt, en dat 's lands visscherij voor iets meer dan een vierde in den algemeenen zakengang tusschenkomt.

Die uitslag, hoe gering ook, is aanmoedigend, omdat hij eeningen vooruitgang op het verleden aantoonst; ook nog omdat hij een gunstig voorteken is van de gevolgen, die van de geleidelijke verbetering der visschershavens te verwachten is. Binnen weinige maanden, zal Oostende voorzien zijn van volledige modelinrichtingen, die den opgang harer visscherijondernemingen vrijen toom zullen laten. Anderzijds, is het duidelijk dat, in de ambtelijke kringen, de belangstelling in de voornaamste onzer kustnijverheden gestadig veld wint en dat, hoe langer hoe beter, de noodzakelijkheid begrepen wordt, ook de havens van Zeebrugge, Blånkenberghe en Nieupoort uit hunnen staat van ontoereikendheid te helpen.

Slechts als dit gedaan geweest is, zullen de voorwaarden voor eene natuurlijke ontwikkeling van het nijverheidsinitiatief gansch de kuststreek door bestaan, en zal de invloed van dit initiatief zich op onze handelsbeweging duidelijker en rasser kunnen doen gevoelen.

Meer versch en van onmiddellijk belang zijn de besluiteelen gesteund op de beschouwing van de statistiek, voor 1926, van het spoorvervoer uit de kusthavens. Dit vervoer ondergaat noodzakelijk de gevolgen van het tekort aan aanvoer vanwege de stoomtrawlers, dat op de Oostendsche markt zoozeer gevoeld werd. Die invloed deed zich gelden zoowel in de buitenlandsche als in de binnenlandsche betrekkingen. Het spoorvervoer uit Oostende, en ook eenigszins uit Zeebrugge, naar Frankrijk, Duitschland, Zwitserland en Nederland, beliep kil. 7.189.100, tegen 7.241.900 kil. in 1925. Zooals vóór den oorlog, is Duitschland opnieuw de voornaamste afnemer geworden, met 3.628.100 kil.; de aankopen van dit land zijn meer dan verdubbeld, terwijl die van Frankrijk nagenoeg op hetzelfde peil gebleven zijn, die van Zwitserland onbeduidend werden, en die van Nederland van 2.320.000 kil. op 570.000 kil. gedaald zijn. Het is duidelijk dat de mededinging der Hollandsche en Duitse visscherijen zich in Rijnland en Zwitserland steeds scherper afteekent. Anderzijds, is het Duitse afzetgebied, voornamelijk ten opzichte van den handel in schardijn en versche haring niet te veronachtzamen.

De spoonverzendingen, van de kust naar de verbruikscentrums van het binnenland, ondergingen een grooter vermindering dan de buitenlandsche; zij zijn van 16.621,500 kil. op 14.717.000 kil. gedaald.

Daaruit blijkt dat het gemis aan koopwaar op de Oostendsche markt, ten gevolge van het achterblijven der stoomtrawlers gedurende een deel van het jaar, grootendeels door de Belgische bevolking moest uitgeboet worden. De verzenders hebben, spijs alles, hunne betrekkingen met het buitenland weten te handhaven.

Het bijzonder tarief voor vischverzendingen werd gansch het jaar door, door het spoorwegbeheer behouden. Daarenboven, met het oog op het regelmatig en snel vervoer der schardinwagens naar Frankrijk en Duitschland, werden de volgende maatregelen getroffen:

's Zondags werd een ijlgoedtrein tusschen Oostende en Herbesthal ingericht.

De toelating werd verleend om de wagens zonder de voorgeschreven weging, doch onder voorbehoud van het recht van nazicht, aan te nemen ten einde de verzenders toe te laten tot op het laatste oogenblik te laden.

De aanneming van vischverzendingen, na de voorgeschreven uren van sluiting, wordt toegelaten.

In overeenstemming met de Fransche spoorwegmaatschappijen, werden door het Belgisch spoorbeheer, plannen opge maakt, voor het snel vervoer van de vischwagens naar Douarnenez, Concarneau en Ventimiglia.

Over het algemeen, heeft het tekort aan vischverzendingen uit Oostende zijn weerslag op al de binnenlandsche markten gehad. De gezamenlijke opbrengst der vischmijnen der voornaamste steden, was immers 20.634.543,41 fr., tegen 20.105.376,96 fr. in het voorgaande jaar, wat, ingezien de prijstoestanden, op eene vermindering van koopwaar duidt. Geen enkele vischmarkt maakt uitzondering op dit gebied, en voor alle mag men besluiten dat een gemis aan Belgische koopwaar er oorzaak van geweest is. Dit is duidelijk voor Antwerpen, waar de verkoopsom van Oostendsche visch van 152.644.10 fr. op fr. 91.979,10 fr. gevallen is; te Brussel, waar de verzendingen uit Oostende van 16.233 op 11.468 manden gedaald zijn; te Mecheien, waar wij slechts 2910 coli Oostendsche visch, tegen 3467, in 1925, aantreffen.

In de groote mijn te Gent, waar de zeevisch verhandeld wordt, werden dit jaar 18.099 coli voor 1.325.581,50 fr. afgezet (7694 buitenlandsche inbegrepen). In 1925, was het aantal coli 23.301, waaronder 10.864 buitenlandsche.

Overigens, op de Brusselsche markt zijn ook al de vreemde inzendingen, behalve de Duitsche verminderd. Deze laatste stegen van 10.727 tot 15.071 coli.

Te Luik, daarentegen, waren de Belgische aanvoeren aanzienlijker dan voorheen; zij werden in zes particuliere hallen geschat op 569.000 kil., waarvan 138.000 kil. Hollandsche, tegen

493.340 kil., met 105.700 kil. Hollandsche in 1925. Daarenboven, worden de hoeveelheden zeevisch rechtstreeks aan de Luiksche verbruikers besteld, op 505.540 kil. geraamd, wat een gezamenlijk vischverbruik van 1.074.540 kil. in de Maasstad doet vermoeden. Dit verbruikscentrum in Wallonië verdient bijgevolg steeds meer de aandacht der verzenders der kust.

Ongelukkiglijk blijven de mijnen van Bergen, Doornijk, Yper, Kortrijk, Rousselare, enz., die dezelfde aandacht waard zijn, steeds ongebruikt, om de redenen voorgaandelijk reeds meermalen uiteengezet.

TABEL XIX.

DE VISCHVERKOOP IN DE VOORNAAMSTE

| JAAR | Antwerpen | Bergen | Brugge | Brussel | Dendermonde | Gent | Leuven |
|------|--------------|-----------|--------|---------------|-------------|--------------|------------|
| | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. |
| 1913 | 2,154.443.00 | 81.168.00 | 41.200 | 2,333.389.00 | 54.799.00 | 778.562.00 | 236.908.00 |
| 1919 | 4,887.710.80 | 18.552.00 | 2.710 | 6,717.113.75 | 63.037.00 | 1,016.359.00 | 386.515.80 |
| 1920 | 4,700.332.20 | — | — | 7,559.445.25 | 87.247.49 | 725.182.50 | 684.037.40 |
| 1921 | 4,923.918.80 | — | — | 7,607.345.50 | 109.402.99 | 1,017.326.75 | 694.053.94 |
| 1922 | 5,392.610.90 | 60.762.00 | — | 8,606.549.70 | 90.904.56 | 1,193.421.50 | 650.983.15 |
| 1923 | 4,619.119.50 | 9.421.50 | — | 9,985.539.25 | 76.052.80 | 1,160.111.41 | 635.263.80 |
| 1924 | 4,396.141.50 | — | — | 11,165.717.00 | 142.439.00 | 1,143.892.50 | 722.091.00 |
| 1925 | 4,998.505.— | — | — | 11,597.651.50 | 191.446.50 | 1.312.976.75 | 832.779.90 |
| 1926 | 5,290.646.20 | — | — | 11,844.386.25 | 187.016.50 | 1,325.581.50 | 800.150.50 |

GEMEENTEMIJNEN VAN BELGIE (1913-1926).

| Lier | Lokeren | Mechelen | S.Nikolaas | Yper | Rousse- lare | Totaal |
|------------|-----------|------------|------------|-----------|-----------------|---------------|
| fr. | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. |
| 29.398.00 | 30.678.00 | 250.905.00 | 18.318.00 | 16.518.00 | — | 6.028.160.00 |
| 24.843.40 | 36.247.00 | 398.339.60 | 39.086.30 | — | — | 13.583.084.25 |
| 53.941.90 | 29.000.00 | 592.964.00 | 33.666.20 | — | — | 14.446.049.44 |
| 73.131.75 | 25.025.60 | 596.283.40 | 33.678.50 | — | — | 15.190.917.83 |
| 50.003.12 | 23.812.20 | 650.312.60 | 29.173.00 | — | — | 16.748.482.83 |
| 35.042.60 | 11.648.30 | 663.158.20 | 21.407.50 | — | — | 17,216.764.86 |
| 75.189.90 | 32.198.80 | 803.730.80 | 19.996.70 | — | 26.000.00 | 18,527.997.20 |
| 127.772.15 | 87.792.90 | 922.165.20 | 34.287.06 | — | — | 20.105.376.96 |
| 129.482.00 | 93.500.20 | 910.056.40 | 42.723.86 | — | — | 20,624.543.41 |

TABEL XX.

DE VERZENDING VAN VISCH NAAR DE
(Pakken, manden)

| PLAATS VAN VERZENDING | 1912 | 1913 | 1914 |
|---|-----------|-----------|--------------|
| Oostende | 26.836 | 21.194 | 25.429 |
| Blankenberghe | 1.380 | 789 | 63 |
| Heyst | | | |
| Nederland | 81.480 | 79.464 | 72.764 |
| Engeland | 6.912 | 4.824 | 391 |
| Duitschland | 6.383 | 9.826 | — |
| Frankrijk | 4.569 | 2.675 | 726 |
| Noorwegen | 860 | 1.101 | 1.097 |
| Canada | 37 | 21 | 22 |
| Luxemburg | 26 | 89 | — |
| Spanje | — | — | 2 |
| Binnenland | — | — | — |
| Denemarken | — | — | — |
| Opbrengst van den verkoop aller verzendingen fr. | 2.438.166 | 2.343.389 | 6.717.113.75 |

VISCHMIJN TE BRUSSEL (1912-1926).

en tonnen).

| 1920 | 1921 | 1922 | 1923 | 1924 | 1925 | 1926 |
|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| 33.176 | 19.436 | 13.838 | 9.861 | 10.306 | 16.283 | 11.468 |
| 166 3 | 138 — | 156 | 121 | 59 | 25 | 1.213 |
| 51.768 | 63.340 | 71.567 | 66.387 | 64.025 | 61.151 | 49.546 |
| 1.227 | 488 | 507 | 632 | 1.038 | 852 | 456 |
| 128 | 12.443 | 17.626 | 6.907 | 3.313 | 10.727 | 15 071 |
| 1.467 | 2.237 | 1.213 | 1.861 | 432 | 985 | 835 |
| 735 | 1.350 | 2.120 | 1.589 | 1.702 | 2.246 | 2.136 |
| 2 | — | — | — | — | — | — |
| 13 | — | — | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — |
| 532 | — | 140 | 50 | 23 | 31 | 12 |
| — | — | 683 | 1.183 | 2.909 | 2.833 | 654 |
| <hr/> 7.559.445.25 | <hr/> 7.607.345.00 | <hr/> 8.606.549.70 | <hr/> 9.985.539.25 | <hr/> 11.165.717.00 | <hr/> 11.597.651.50 | <hr/> 11.861.771.75 |

TABEL XXI.

OPGAVE DER VOORNAAMSTE VISCHSOORTEN

| SOORTEN | 1920 | | 1921 | | 1922 | |
|------------------------------------|--------------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|
| | Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst | Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst | Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst |
| Oesters (tonnen) | 89 | fr. 2983.— | 43 | fr. 1.023 | 3 | fr. 27.25 |
| Kreeften en stekelkrabben. | 946 (33.920 stuk) | 278.594.50 | 767 (36.976 stuk) | 221.522.50 | 831 (51.963 stuk) | 231.754.25 |
| Zalm | 127 (464 stuk) | 48.290.— | 265 (1.421 stuk) | 105.975.— | 604 (3.565 stuk) | 226.944.25 |
| Tongen | 8.190 | 694.584.50 | 5.242 | 806.511.50 | 4.718 | 1.062.333.60 |
| Grieten | 701 | 93.583.50 | 641 | 84.619.25 | 1.058 | 138.017.— |
| Kabeljauw | 10.420 (116.830 stuk) | 1.373.150.50 | 19.917 (202.073 stuk) | 1.734.455.50 | 19.308 (226.055 stuk) | 1.812.157.50 |
| Terbut | 1.073 (9.427 stuk) | 223.964.— | 1.613 (13.766 st. | 281.773.50 | 2.683 (22.300 stuk) | 457.555.35 |
| Steur | 59 (173 stuk) | 22.410.— | 71 (187 stuk) | 21.334 | 81 (151 stuk) | 250.80 |
| Heilbut | 109 (711 stuk) | 29.344.— | 574 (4.296 stuk) | 154.979.75 | 953 (7.661 stuk) | 289.369.— |
| Pladijs | 5.360 | 448.886.75 | 7.358 | 538.170.50 | 10.724 | 614.005.— |
| Roggen en vleten. | 15.498 | 1.240.533.— | 17.221 | 1.253.832.50 | 18.251 | 1.215.700.25 |
| Schelvisch | 14.860 | 1.120.879.75 | 13.157 | 770.606 | 14.679 | 838.775.25 |
| Makereel | 1.817 | 161.948.75 | 1.780 | 123.600.50 | 2.580 | 141.719.75 |
| Riviervisoh. | 434 | 16.883.25 | 182 | 7.726 | 52 | 2.795.75 |
| Andere soorten | 29.534 | 1.803.409.75 | 32.056 | 1.501.211 | 31.587 | 1.550.332.75 |

VERKOCHT IN DE VISCHMIJN TE BRUSSEL (1920-1926).

| 1923 | | 1924 | | 1925 | | 1926 | |
|--------------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|--------------------------------|--------------|
| Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst | Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst | Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst | Getal manden, kisten en tonnen | Opbrengst |
| 8 | fr. 166.50 | 5 | fr. 165.— | 5 | fr. 166.75 | 2 | fr. 196.— |
| 378 | | 165 | | 239 | | 147 | |
| (20.144 stuk) | 128.464.— | 7.435 stuk | 47.272.25 | (13.717 stuk) | 112.307.25 | (6.202 stuk) | 62.607.— |
| 263 | | 140 | | 59 | | 62 | |
| (1.464 stuk) | 136.665.— | 766 stuk | 59.226.— | (227 stuk) | 32.350.75 | (339 stuk) | 30.901.— |
| 2.235 | 829.198.25 | 2.201 | 965.457.— | 1921 | 912.162.— | 1.531 | 779.502.— |
| 525 | 100.238.— | 6 2 | 130.395.— | 532 | 120.223.— | 413 | 101.857.75 |
| 17.922 | | 15 898 | | 16.477 | | 13.853 | |
| (203.332 stuk) | 2.587.244.75 | 156.752 stuk | 2.426.213.— | (203.411 stuk) | 3.022.650.25 | (213.749 stuk) | 3.242.750.75 |
| 1697 | | 1.221 | | 1.116 | | 898 | |
| (15.249 stuk) | 463.306.25 | 10.202 stuk | 340.811.50 | (10.810 stuk) | 358.474.75 | (6.734 stuk) | 280.707.75 |
| 57 | | 48 | | 21 | | 22 | |
| (117 stuk) | 20.701.— | 190 stuk | 19.371.— | (54 stuk) | 8.020.— | (32 stuk) | 8.755.— |
| 499 | | 385 | | 303 | | 141 | |
| (4.098 stuk) | 279.640.— | 3.298 stuk | 296.711.— | 2.902 | 258.301.— | (1.257 stuk) | 112.058.— |
| 8.683 | 721.398.— | 12.807 | 1.080.524.50 | 16.175 | 1.932.482.75 | 10.959 | 1.264.833.— |
| 14.872 | 1.547.091.— | 15.5 3 | 1.864.364.50 | 13.271 | 1.216.415.— | 14.286 | 1.960.756.50 |
| 10.038 | 975.568.25 | 7.601 | 858.170.50 | 10.485 | 1.019.753.— | 8.572 | 1.056.098.75 |
| 2.660 | 155.551.75 | 1.664 | 157.392.75 | 1.750 | 138.529.— | 1.040 | 113.617.— |
| 89 | 5.066.— | 45 | 2.668.— | 11 | 1.208.— | 14 | 2.545.— |
| 27.620 | 2.035.240.50 | 30.452 | 2.416.975.— | 32.718 | 2.464.608.— | 29.451 | 2.844.386.25 |

TABEL XXIII.

DE VERKOOP VAN VREEMDE VISCH IN DE BELGISCHE KUSTMIJNEN (1913-1926).

| JAAR | Engelsche | Fransche | Hollandsch. | Duitsche | Deensche | Noorsche | Zweedsche | Totaal |
|------|------------|------------|-------------|-----------|------------|------------|-----------|--------------|
| | fr. | fr. | fr. | fr. | fr. | | fr. | fr. |
| 1913 | 180.616,90 | 99.280,90 | 120.720,10 | 2.977,80 | 395.790,80 | 560.075,90 | 12.628,90 | 1.372.094,89 |
| 1920 | 180.847,30 | 140.771,70 | 155.685,30 | — | — | — | — | 427.254,30 |
| 192 | 447.832,90 | 262.141,10 | 116.033,40 | — | — | — | — | 825.517,40 |
| 1922 | 457.122,10 | 209.854,0 | 270.985,00 | 91.017,80 | — | — | — | 1.028.478,70 |
| 1923 | 289.449,0 | 363.183,70 | 239.206,80 | — | 7.443,— | 853,— | 3.900,— | 902.036,30 |
| 1924 | 76.110,— | 113.730,— | 67.200,— | — | 24.700,— | 680,— | 80,— | 282.500,— |
| 1925 | 291.962,50 | 164.215,10 | 38.392,80 | 4.720,80 | 4.365,00 | — | — | 503.656,20 |
| 1926 | 208.693,60 | 223.570,70 | 69.146,— | — | — | — | — | 501.410,30 |

TABEL XXIV.

STAAT VAN DEN VERKOOP VAN VISCH IN DE ANTWERPSCHE VISCHMIJN (1915-1926).

| JAAAR | RIVIERVISCH | OOSTENDSCHE VISSCHERIJ | BUITENLANDSCHE VISSCHERIJ | ALGEMEEN TOTAL |
|-------|-------------|---------------------------|------------------------------|----------------|
| 1915 | 100.761,10 | — | 718.461,30 | 189.222,40 |
| 1916 | 144.812,70 | — | 744 261,30 | 889.074,00 |
| 1919 | 188 282,50 | 140.823,00 | 4.558.604,80 | 4.887.710,30 |
| 1920 | 140.882,00 | 479.177,00 | 4.080.273,20 | 4.700.332,20 |
| 1921 | 201.285,00 | 162.860,00 | 4.559.775,80 | 4.923 918,80 |
| 1922 | 179.959,50 | 97.625,00 | 5.115.026,40 | 5.392 610,90 |
| 1923 | 163.053,00 | 49.563,50 | 4.406.503,00 | 4.619.119,50 |
| 1924 | 254.881,60 | 64.385,50 | 4.076.874,40 | 4.396.141,50 |
| 1925 | 198.415,60 | 152.647,10 | 4.647.442,30 | 4.998.505,00 |
| 1926 | 106.865,50 | 91.979,10 | 5.091.801,60 | 5.290.646,20 |

TABEL XXV.
**HOEVEELHEID ZEEVISCH IN 1926 PER SPOOR VERZONDEN UIT DE KUSTSTATIES NAAR VER-
 BRUICKENTRUMS VAN HET LAND EN NAAR HET BUITENLAND (HOEVEELHEID AANGEDUID
 IN TONNEN).**

| SPOORWEGSTATIES. | Binnenland en gemengde dienst. | | | | BUITENLAND. | | | | | | | | |
|------------------|--------------------------------|--|-----------------------------|----------|-----------------------------------|------------------|-----------|------------------|------------|------------------|----------|------------------|------|
| | Tarief I. Spoedbe- stelling | Tarief II en stukgoed tarief. | Tar. III Vracht- goed | stukgoed | Frankrijk en Elzas- Lotbar. | | Duitschl. | | Zwitserld. | | Nederl. | | |
| | | | | | IJlgoed. | Vracht- goed. | IJlgoed. | Vracht- goed. | IJlgoed. | Vracht- goed. | IJlgoed. | Vracht- goed. | |
| Adinkerke-Panne | 12,0 | 38,0 | — | — | 7,0 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Blankenberghe | 61,0 | 427,0 | — | — | 6,0 | — | 0,1 | — | — | — | — | — | — |
| Heyst. | 24,0 | 31,0 | 37,0 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Nieuport-Baden. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Nieuport-stad | 0,1 | 8,0 | — | — | 3,0 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Oostende | 603,0 | 10723,0 | 2488,0 | — | 1552,0 | 1297,0 | 327,0 | 3319,0 | 38,0 | — | — | 152,0 | 418 |
| Zeebrugge. | 17,0 | 227,0 | — | — | 88,0 | — | 62,0 | — | — | — | — | — | — |
| TOTAAL | 1926 | 718,0 | 11454,0 | 2545,0 | 1656,0 | 1297,0 | 309,1 | 3319,0 | 38,0 | — | — | 152,0 | 418 |
| 1925 | 747,5 | 11028,0 | 4846,0 | — | 1632,1 | 1100,7 | 201,3 | 1642,8 | 285,0 | — | — | 198,0 | 2122 |
| 1924 | 862,2 | 9780,9 | 8997,4 | — | 1478,9 | 40,2 | 12,8 | 111,0 | 626,3 | — | — | 45,5 | — |
| 1923 | 749,1 | 8597,4 | 4876 | — | 1143,6 | 2,7 | — | — | 494,0 | — | — | 22,3 | — |

V. — Zeewerken ten behoeve der zeevisscherij.

De heer hoofdingenieur, bestuurder van den bijzonderen diest der kust, heeft de volgende inlichtingen laten geworden, aangaande de zeewerken aan de visscherhshavens der Belgische kust.

A. Haven van Blankenberghe. — In 1926, werden aan de haven, met hare afhankelijkheden, onderhoudswerken uitgevoerd ten beloope eener som van 27.574,60 fr. ; voor het onderhoud der gebouwen, voor lichten en seinvuren, werd eene som besteed van fr. 5.278,91 fr.

Werken in ontwerp. — Bouwen eener nieuwe visschershaven ten Westen van de havengeul. Door den heer minister werd beslist geen gevolg te geven aan de aanbesteding, die uitgeschreven werd met het oog op het uitvoeren dier werken.

B. Haven van Zeebrugge. — In 1926, werd overgegaan tot het ontslijken van den kalfaterbank ; aan het in 1925 opgerichte steunstaketsel werden eenige verbeteringwerken uitgevoerd. Deze werken gaven aanleiding tot eene uitgaaf van 22.878,98 fr.

Werken in ontwerp. — Uitvoering van het eerste deel der voorzienene uitbreidingen voor de visschershaven van Zeebrugge, bestaande in het aanleggen van het noorderdok voor stoomsloepen, op 70 m. lengte en op 80 m. breedte.

C. Haven van Oostende. — In den loop van het jaar 1926, is er geen enkel bijzonder werk uitgevoerd geweest in de haven van Oostende, welk in rechtstreeksch verband staat met de zeevischvangst. Al de bestaande werken bevinden zich in een betrekkelijk goeden staat van onderhoud.

De werken voor het aanleggen der nieuwe visschershaven gaan normaal vooruit, en waren op het einde van 1926 voltooid tot beloop van 934/1000, met uitzondering der nieuwe vischnijn en der geschiktmaking der nijverheidgronden.

De ministerieele Commissie, gelast wenschen uit te drukken aangaande de nieuwe vischmijn, heeft bepaald de voorwaarden vastgesteld, aan dewelke dit werk moet voldoen. Indien de omstandigheden hunnen normalen loop volgen, zullen de werken voor het bouwen der vischmijn in den loop van 1927 kunnen aangevangen worden.

D. Haven van Nieupoort. — Gedurende het jaar 1926, werden aan de haven en kust van Nieupoort, verbeteringwerken uitgevoerd, die kunnen aanzien worden als nuttig voor de zeevisscherij en waarover een beknopt overzicht gepast schijnt:

- 1) Herstelling der glooiingen op den rechteroever der haven.
- 2) Versterking van den westelijken lagen havendam.
- 3) Herstelling van een einde steenen glooiing op den linker-oever van den ingang der vlotkom, onmiddellijk stroomafwaarts van de sluis dezer kom.

Deze werken eischten een totale uitgave van 107.594,14 fr.

Het heropbouwen van het stroomafwaarts gelegen deel van het westerstaketsel, wiens aanbesteding goedgekeurd werd den 31 December 1925, zal heraanbesteed worden, ten einde deze werken aan te vangen, den 1 April 1927.

Voornaamste ontworpen werken. — 1) Leveren en plaatsen van 2 elektrische kabels voor het voeden van den vuurtoren van Nieupoort. Aanbod ten beloope van 12.000 fr., goedgekeurd den 23 September 1926. Deze werken zullen eerstdaags aangevangen worden.

2) Het maken eener dienstbrug voor den reddingdienst ter hoogte van den huidigen aanlegpost der tuiboot. De stukken voor het in aanbesteding brengen dezer werken zijn gereed.

3) Het ontslijken van het vlotdok en zijne toegangsgeul.

4) Het aanbrengen van een richtingvuur aan den « Krommen hoek ».

5) Het heroprichten van het gebouw voor het loods- en reddingwezen te Nieupoort-Baden.

VI. — Het beroepsonderwijs der zeevisschers.

Zooals de bijzondere verslagen der vakscholen voor zeevisscherij het uitwijzen, hebben deze gestichten stand gehouden gansch de kust door, zelfs in de gemeenten, zooals De Panne Coxyde en Oostduinkerke, waar, sedert den oorlog, de visscherijondernemingen en bevolking verminderd zijn. De schoolbevolking is in 1926, in de verscheidene scholen, op weinig na gebleven, wat zij in 1925 geweest was. In dit jaar, waren ongeveer 317 leerlingen ingeschreven; verleden jaar 354. Wij zijn dus nog tamelijk ver verwijderd van de 453 schoolgangers, in 1913 vastgesteld.

De Regeering en de Provincie hebben in het schooljaar 1925-26 voort de gewone toelagen verleend, zowel ten behoeve van de zeevisscherijscholen als ten behoeve van het gesticht voor zeewetenschappelijk onderzoek, gevoegd bij de vrije visschersschool van Oostende. Het verslag voor 1926 van dit gesticht wordt hierna als bijdrage overgedrukt.

De toekenning der toelagen voor het loopend jaar is ondertusschen ernstig in gevaar geweest, ten gevolge van de algemeene politiek van inkrimping der staatsuitgaven, die thans moet toegepast worden. Gelukkiglijk werd naderhand in acht genomen, dat de visscherijscholen, zooals alle gestichten van beroepsondericht, aan een dringende vereischte voor 's lands heropbeuning beantwoorden, en dat hun veryal, dat noodzakelijk de afschaffing der toelagen zou volgen, de visscherijnijverheid een aanzienlijke schade zou berokkenen.

De volgende tabel geeft een overzicht van den geldelijken toestand der scholen, ingevolge hunne goedgekeurde begrotingen van 1925-1926.

| GEMEENTE | UITGAVEN | Toelagen van den | |
|-----------------------------|----------|------------------|-----------|
| | | Staat | Provincie |
| Blankenberghe | 4115 | 1927 | 1364 |
| Coxyde | 6576 | 3159 | 2102 |
| De Panne | 7873 | 3749 | 2549 |
| Heyst | 9073 | 4391 | 1000 |
| Nieupoort | 7517 | 3521 | 2447 |
| Oostduinkerke | 6413 | 3082 | 2048 |
| Oostende: | | | |
| Vrije school | 28866 | 12271 | 1264 |
| Onderzoekstatie | 30250 | 12100 | 900 |
| Stedelijke school | 49000 | 15908 | 15908 |
| Totaal | 149.683 | 60108 | 29582 |

In het schooljaar 1925-1926, werden door de Provincie geen buitengewone toelagen verleend.

De heer Minister van het Zeewezen heeft geen bezwaar gezien in den aankoop van een motor, voor de stedelijke visschersschool te Oostende. De tusschenkomst van den Staat zou echter ten hoogste 10.000 fr. bedragen en voorafgaandelijk door het Comité der Schatkist moeten goedgekeurd worden.

Koninklijk werk van den « Ibis ». — Den 1 Januari 1926, beliep het aantal scheepsjongens 38. In het jaar 1926 werden 25 leerlingen opgenomen en 15 werden ontslagen. Den 31 December 1926 was het algemeen aantal 98 leerlingen.

Dertien leerlingen werden bij hun verlaten der school, door tusschenkomst van het werk, als kajuitjongens ingescheept aan boord van visschersvaartuigen; 8 dezer jongens waren in het bezit van het getuigschrift van bekwaamheid van radiotelegrafist ter zeevisscherij.

De jongens der voorgaande schooljaren hebben de voorbereidende leergangen gevolgd tot het bekomen van het getuig-

schrift van leerling-stuurman ter zeevisscherij; van de 17 leerlingen, die zich aangeboden hebben voor de examenjury der afdeeling van de zeevisscherij, hebben er 3 de groote onderscheiding bekomen, 6 de onderscheiding; 2 hebben de proef met voldoening doorstaan; 4 andere kandidaten verkeerden in de onmogelijkheid het getuigschrift te bekomen, omdat zij den ouderdom van 14 jaar, vereischt door de verordening, niet bereikt hadden, maar 2 diergenen behaalden de groote onderscheiding en de 2 anderen de onderscheiding; 2 kandidaten, waarvan een den vereichten ouderdom niet bereikt had, werden verdaagd.

De leerlingen ondergaan, vooraleer zij de school verlaten, tijdperken van inscheping aan boord van den motortrawler van den **Ibis**.

Het aantal van 98 leerjongens is als volgt somengesteld:

| | | |
|----|----------------|------------------|
| 44 | leerlingen van | Oostende. |
| 18 | » | » Heyst. |
| 10 | » | » De Panne. |
| 7 | » | » Oostduinkerke. |
| 6 | » | » Coxyde. |
| 2 | » | » Blankenberghe. |
| 2 | » | » Nieupoort. |
| 2 | » | » Breedene. |
| 1 | » | » Adinkerke. |
| 1 | » | » Calloo. |
| 2 | » | » Cappellen. |
| 1 | » | » Staden. |
| 2 | » | » Wulpen. |

Stedelijke visschersschool van Oostende. — De schoolbevolking, op het einde van het schooljaar 1925-1926, was 16 in het eerste studiejaar, en 15 in het tweede studiejaar. Te zamen 31.

Op weinige uitzonderingen na, hebben de leerlingen zeer regelmatig de school bijgewoond.

Vóór den aanvang van het schooljaar, werd de scheepsmotor het meest bij onze zeevisschers in gebruik, door den eigenaar

weggehaald en niet meer vervangen. Jammer is het, dat die motortype niet de eigendom der school is.

Geene wijzigingen deden zich in den loop van het schooljaar voor, wat de samenstelling van het leerarenkorps betreft.

Het examen van leerling-visscherstuurman had den 26 Juli en volgende dagen in de zeevaartschool der stad plaats. Alhoewel 8 leerlingen de vereischte voorwaarden vereenigden, om aan het examen van leerling-visscherstuurman te kunnen deelnemen, kreeg slechts één de toelating zijner ouders en legde het examen met onderscheiding af. De andere leerlingen kregen de toelating niet, omdat de kosten tot ongeveer 30 fr. beliepen, wat hunne ouders te overdreven vonden.

Op het einde van het schooljaar, deden de 15 verdienstelijkste leerlingen der school, onder de bewaking van hunnen onderwijzer, eene studiereis naar de haveninrichtingen der stad Gent. Deze reis geschiedde per stoomboot, langs Terveuren.

Het getal schooldagen gedurende het schooljaar was 217.

Avondleergangen. — Deze leergangen begonnen den 15 September 1925, werden, op al de werkdagen van 6 tot 8 ½ uur gegeven en eindigden den 31 Juli 1926. Zij werden door 63 leerlingen gevolgd, op 248 schooldagen.

Deze leerlingen hebben zeer regelmatig en vol belangstelling de avondleergangen gevolgd.

Onder de visschers worden nog vele jongelingen aangetroffen, die voorheen nooit een visschersschool hebben bijgewoond, en weinig of niets van matrozenwerk kennen. Om aan dezen ongelukkigen toestand een einde te stellen, achtte het gemeentebestuur het noodig, met den aanvang van het schooljaar, eenen leergang van matrozenwerk in te richten, die iederen dag der week van 8 tot 8 ½ uur 's avonds gegeven werd, en reeds goede vruchten gegeven heeft.

Sedert den 1 Mei 1926, werd eveneens een leergang van scheepsmotoren ingericht en een bijzondere leeraar daartoe aangesteld.

Het examen van scheepsjongen had, als naar gewoonte, de week vóór Paschen, in de zeevaartschool van deze stad

plaats, 25 jongelingen, welke de avondleergangen volgden, namen er aan deel en legden allen met goed gevolg dit examen af.

1e examen. Getal deelnemers, 12. Zijn gelukt, 12. Met de grootste onderscheiding, 7. Met groote onderscheiding, 4. Met onderscheiding, 0. Met voldoening 1.

2e examen. Getal deelnemers, 13. Zijn gelukt, 13. Met de grootste onderscheiding, 6. Met groote onderscheiding, 3. Met onderscheiding, 3. Met voldoening 1.

De examens van leerling-visscherstuurman en visscherstuurman hadden den 26 Juli en volgende dagen in de zeevaartschool dezer stad plaats; 10 leerlingen namen er aan deel en bekwamen allen het bekwaamheidsdiploma.

Examen van leerling-visscherstuurman. — Getal deelnemers, 4. Zijn gelukt, 4. Met de grootste onderscheiding, 1. Met groote onderscheiding, 3. Met onderscheiding, 0. Met voldoening, 0.

Examen van visscherstuurman. — Getal deelnemers, 6. Zijn gelukt, 6. Met de grootste onderscheiding, 4. Met groote onderscheiding, 2. Met onderscheiding, 0. Met voldoening, 0.

Vrije visschersschool « Pastor Pype » te Oostende. — De vrije visschersschool « Pastor Pype », telde in 1926, bij de opening van het schooljaar, 43 leerlingen, welke opgeleid worden in de theoretische en practische kennis van hun beroep, volgens het gewoon leerprogramma.

De uitgangsexamens hebben bewezen dat de uitslagen van het schooljaar zeer bevredigend geweest zijn; op de 15 leerlingen, die zich voor de jury door den Staat benoemd, aanboden, behaalden 13 hun diploma.

De bijwoning der lessen was regelmatig; het grootste getal afwezigen dat opgenomen werd, ging het cijfer 4 niet te boven.

Om de practische oefeningen in de metaalbewerking te bevorderen, werd een bijzondere afdeeling voor de bankwerkers ingericht, afgescheiden van het lokaal der motoren, waar de tegenwoordigheid van bankwerkers voorheen wel enig gevaar opleverde. Voor deze verandering werd echter noch aan den Staat, noch aan de Provincie, eenige toelage gevraagd. Zoo

werd eveneens, in de zaal der nettenbreiers, touw- en zeilmakers een schutsel aangebracht, ter waarde van 3000 franken, tot betere orde der werkzaamheden en verhooging der temperatuur.

Rekening houdende met het feit dat de visschers meer en meer in hun huishouden gebruik maken van visch, naarmate zij er de toebereiding beter van aangeleerd hebben, heeft de school er zich bijzonder op toegelegd, de leerlingen met die toebereiding vertrouwd te maken. Zoo werd in het seizoen van sprot en haring, zeer dikwijls gebruik gemaakt van de rookerij, aan de school verbonden. Bezoeken van het onderwijzend personeel aan de in den omtrek der stad liggende conservefabrieken, vergemakkelijken hun de uitlegging der vischbewaring, aan hunne leerlingen. Het noodige leermateriaal wordt daartoe in de school aangetroffen. Als aanmoediging wordt het den leerlingen toegelaten eené portie van de door hen toebereide visch mede naar huis te nemen.

Om het nut en de noodzakelijkheid van het beroepsonderwijs aan de visschers te doen inzien, heeft de beheerraad der vrije visschersschool « Paster Pype » besloten eene jaarlijksche tentoonstelling der werken van de leerlingen in te richten, en tevens aan de visschersbevolking het bezoek toe te laten van de lokalen en van het museum dezer inrichting, die zeker zulk bezoek overwaard is.

Dat de uitslagen van het schooljaar zeer goed geweest zijn, wordt bewezen door het feit, dat de schoolbevolking in het begin van het nieuwe schooljaar, tot 50 gestegen is.

Vrije visschersschool van De Panne.

Duur van het schooljaar: Van 1 October tot 1 April, voor de lagere en middelbare afdeeling (niet varenden), en van 1 October tot 1 Juli, voor de hogere afdeeling (varenden); bijgevoelg wederzijds 26 en 38 weken.

Dagen en uren der lessen. — Voor de lagere en de middelbare afdeeling is de school open van 4½ tot 6½ uren, op de vijf eerste dagen der week, en van 11, ½ tot 12 ½ uur, den Zaterdag.

dag, en voor de hogere afdeeling van 6 tot 7 uren, den Zaterdag namiddag, en van 8½ tot 10½ uren, den Zondag voormiddag, dit is wederzijds elf uren per week voor de niet varenden, en drie uren per week voor de varenden.

a) Ingeschreven leerlingen: niet varenden, 21; varenden, 14.

b) regelmatige leerlingen, wederzijds op den 31 December en op het einde van het schooljaar; niet varenden, 20 en 18, varenden, 11 en 10.

Afgeleverde diploma's (per afdeeling). Zeven leerlingen hebben met goeden uitslag het examen van scheepsjongen afgelegd; zes leerlingen hun eerste proef en één zijn tweede proef.

De plaatselijke afneming van het examen van scheepsjongen door de jury te De Panne, de goede uitslag van dit onderzoek en de aankondiging door het Beheer van het Zeewezen, der plechtige uitdeeling der premiën aan de visschersscheepsjongens, op 25 December 1926, hebben een heilzamen invloed op het beroepsonderwijs onzer jonge visschers uitgeoefend; zé gevoelen zich grootelijks aangewakkerd om nog regelmatig de leergangen te volgen, om met meer hardnekkigheid zich op hun zoo belangrijke en zoo nuttige leerstof toe te leggen, en om zich later tot nóg hogere examens voor te bereiden.

Jammer, dat er nog altoos visschers gevonden worden — alhoewel er door de aanmoedigingen vanwege den Staat en de Provincie, reeds een merkelijke verbetering aan te stippen is — die geen leerjongens willen aanveerden. Twee leerlingen der hogere afdeeling hebben aan het beroepsonderwijs en aan hun beroep van toekomstenden visscher vaarwel gezegd, omdat ze geen vaart kregen.

Daar, in algemeenen regel, enkel de kinders van visschers het beroep hunner ouders omhelzen, zou deze toestand kost wat kost moeten verholpen worden, hetzij door nog belangrijker aanmoedigingen, hetzij door aan de visschers, zooals in Frankrijk, de verplichting op te leggen, een leerjongen aan boord te nemen.

Vrije visschersschool te Blankenberghe. — In het schooljaar 1925-26, werden de lessen in deze school gevolgd door 11 leerlingen in de hogere afdeling van zeevarenden, en door 24 leerlingen in de lagere afdelingen der niet-varenden.

Dit jaar hebben twee leerlingen te Oostende hun diploma bekomen van stuurman. De examens voor scheepsjongen werden hier ter plaats afgenomen; 5 leerlingen hebben met welslagen dit examen afgelegd: 2 de tweede proef en 3 de eerste proef.

De lessen over motoren werden onlangs stevig ingericht, daar de visschersbooten meer en meer van motoren voorzien zijn.

Vrije visschersschool van Nieuipoort. — De toestand van de visscherij te Nieuipoort is niet verheugend. De gedurige uitstelling der havenwerken is er de oorzaak van. De visschers blijven weg. Verscheidene familiën die, hopende op de toekomst en uitziende op goedkope woonst, waren teruggekeerd, zijn wederom uitgeweken of zullen binnen kort uitwijken.

Zulke aangelegenheden hebben noodzakelijk hun weerslag op de visschersschool. Kleine booten mogen geschipperd worden zonder diploma. Groote sloepen vluchten Nieuipoort's haven. Vandaar het beperkt getal leerlingen.

De visschersschool bestaat uit twee afdelingen.

In de afdeling der niet-varenden waren er in het begin van het schooljaar 19 leerlingen ingeschreven, waarvan enkele visschersjongens. Vele kinderziekten hebben den regelmatigcn gang belet.

Sommigen, naar gewoonte, verlaten de leergangen als ze eenigzins geoefend zijn in het netbreien; anderen hebben de stad verlaten. Voor het oogenblik (Februari 1927), zijn er nog een tiental aanwezig.

In de afdeling der varenden, zijn er zes leerlingen ingeschreven, waarvan drie verleden jaar hun eerste proefexamen hebben afgelegd. Die leergangen kwijnen in den sprottijd en het haringseizoen en worden dan regelmatigcr gevolgd in het tweede en het derde termijn, daar ze blijven voortgaan tot aan het examen.

De leeraars wijden hun beste krachten toe aan hun ondankbare taak; ze gaan de nalatige jongens ten huize opzoeken, of wakkeren ze aan op school... doch hun ijver botst op den jammerlijken toestand en op de onverschilligheid van de kleine visschers, die het nut van diploma's niet inzien.

Vrije visschersschool van Heyst-aan-Zee. — Het aantal leerlingen in het schooljaar 1925-26, was als volgt:

Eerste studiejaar, niet varenden, 12.

Tweede studiejaar, niet varenden, 10; varenden, 9.

Derde studiejaar, varenden, 8.

Te zamen: 39.

In het onderwijs der zeevaart werden geen bijzondere leemten noch behoeften dit jaar waargenomen; de school is van de noodige toestellen voorzien, om het onderwijs behoorlijk aanschouwelijk te maken; ook hebben de leerlingen in het laatste examen met veel vrucht hun examen afgelegd.

Vrije visschersschool te Coxyde. — Het schooljaar 1925-1926 werd aangevangen op 1 October 1925. 19 leerlingen volgden de lessen in het eerste jaar, 2 die in het tweede jaar, waarvan 1 reeds vaart. Voorloopig worden de lessen gegeven in de gemeenteschool, daar de barak van het Albertfonds, die de gemeente ter beschikking van de visschersschool stelde, verkocht is.

Een nieuw lokaal zal door de gemeente gebouwd worden, waar al het materiaal zal kunnen opgesteld worden.

Men stelt vast dat de zeevisscherij in aantrekkelijkheid wint, want menig oud-strijder visscherszoon, nu zonder werk vallende, zoekt werk op een boot, wat hij gemakkelijk vindt.

Vrije visschersschool te Oostduinkerke. — De duur van het schooljaar is voor het tweede jaar, 38 weken, en begint den 27 September, om te eindigen den 19 Juni; het eerste jaar, van 26 weken, begint den 27 September en eindigt den 31 Maart.

Van de 42 leerlingen, in het begin ingeschreven; waren er

op het einde van het schooljaar 41, waarvan 33 de avondlessen en 8 de zondagslessen volgden ; zoodus eene aanwinst van 1 leerling.

De vakken der avondschool waren de zeevaartkunde, rekenkunde, natuurkunde, teekenkunde, gezondheidleer, aardrijkskunde, begrippen van motoren en handwerk. De avondlessen waren volgens de bekwaamheid in twee afdeelingen verdeeld.

Eenige verzamelingen van werken, schelpen en visschen zijn in het bezit der school ; prijzen nuttig voor de zeevisscherij werden uitgedeeld. Geene diploma's waren afgeleverd, doch allen volgen de lessen met vrucht, wat in ruime mate de leerlingen helpen zal hun kost te winnen, en zelfs hun leven te redden in de moeilijkheden, die het zeeleven meëbrengen kan.

Het lokaal is kosteloos door het gemeentebestuur gegeven.

Eenige wenschen : De visschershaven van Nieupoort zou onze zeelieden meer veiligheid bij de in- en uitvaart moeten leveren ; meer menschen zouden dan in deze moeilijke tijden het noodzakelijke voor hun levensonderhoud ter zee gaan zoeken, nu de voltooide heropbouw het levensvraagstuk moeilijker maakt. Het ware ons volk der kust en tevens gansch het land een grooten dienst bewijzen, konden aan de haven van Nieupoort de noodzakelijke werken gedaan worden, zoodat te allen tijde de visschers een onderkomen in de haven vinden zouden, zonder gevaar of vrees voor eigen leven.

Ware het ook niet mogelijk de eischen voor het examen, wat de regelmatige vaart betreft, wat te verzachten, om zoo meer leerlingen te kunnen aanwerven en aan te lokken ; eens de leergangen in zeevaart meëgemaakt, zal de liefde voor het vak zich ontwikkelen en zal de visscherij aangroeien, ook de hoeveelheid visch die ter markt zal kunnen gebracht worden.

Om het beheer der scholen te helpen, ware het ook wensche-lijk, dat de openbare besturen, die dit beheer tot het bereik van zijn doel geldelijke middelen ter hand stellen, niet te lang wachten hunne geldelijke bijdrage aan de besturen te zenden, ten einde hunne moeilijke taak te vergemakkelijken.

TABEL XXVI

AANTAL LEERLINGEN IN DE

| JAAR | Oostende (Gemeenteschool) | | Oostende (vrije school) | | De Panne | | Nieuwpoort | |
|------|---------------------------|--------------|-------------------------|--------------|----------|--------------|------------|--------------|
| | varende | niet varende | varende | niet varende | varende | niet varende | varende | niet varende |
| 1910 | — | 49 | — | 102 | 49 | 36 | 11 | 15 |
| 1911 | — | 40 | — | 105 | 39 | 45 | 9 | 26 |
| 1912 | — | 38 | — | 101 | 43 | 37 | 10 | 32 |
| 1913 | — | 41 | — | 111 | 46 | 40 | 8 | 36 |
| 1919 | — | 11 | — | 91 | — | — | — | — |
| 1920 | — | 34 | — | 100 | — | — | — | — |
| 1192 | — | 39 | — | 48 | 14 | 25 | 1 | 8 |
| 1922 | — | 36 | — | 64 | 17 | 22 | 1 | 7 |
| 1923 | — | 35 | — | 60 | 9 | 20 | 7 | 6 |
| 1924 | — | 27 | 60 | 44 | 11 | 22 | 5 | 18 |
| 1925 | 55 | 28 | 12 | 43 | 10 | 21 | 6 | 11 |
| 1926 | 63 | 31 | — | 43 | 14 | 21 | 6 | 19 |

VISSCHERSCHOLEN (1910-1926)

| Coxyde | | Oostduinkerke | | Heyst | | Blankenberghe | | TOTAAL |
|---------|--------------|---------------|--------------|---------|--------------|---------------|--------------|--------|
| varende | niet varende | varende | niet varende | varende | niet varende | varende | niet varende | |
| 8 | 35 | — | — | 28 | 28 | 18 | 29 | — |
| 10 | 25 | 13 | 32 | 26 | 20 | 18 | 28 | 434 |
| 10 | 27 | 14 | 29 | 26 | 16 | 20 | 25 | 428 |
| 10 | 24 | 13 | 30 | 27 | 25 | 17 | 25 | 453 |
| — | — | — | — | 45 | 15 | — | 20 | 187 |
| — | — | — | — | 42 | 18 | 20 | 13 | 227 |
| — | — | — | — | 31 | 18 | 20 | 13 | 221 |
| 12 | 3 | 3 | 12 | 41 | 14 | 18 | 19 | 250 |
| 2 | 17 | 6 | 22 | 23 | 14 | 11 | 20 | 252 |
| 3 | 19 | 6 | 26 | 18 | 23 | 14 | 22 | 338 |
| 2 | 20 | 5 | 35 | 16 | 23 | 9 | 21 | 317 |
| 1 | 18 | 8 | 33 | 17 | 22 | 11 | 24 | 354 |

TABEL XXVII.

DE UITSLAGEN DER EXAMENS VOOR HET

| JAREN. | OOSTENDE | | | DE PANNE | | | HEYST | | |
|--------|----------------------------|------------------------|-----------------------|-----------------------------|------------------------|-----------------------|-----------------------------|------------------------|-----------------------|
| | Getal der niet gelukten | Getal der gelukten. | | Getal der niet gelukten. | Getal der gelukten. | | Getal der niet gelukten. | Getal der gelukten. | |
| | | 1 ^e proef. | 2 ^e proef. | | 1 ^e proef. | 2 ^e proef. | | 1 ^e proef. | 2 ^e proef. |
| 1908 | 26 | 19 | 24 | 3 | 10 | 10 | — | 8 | 4 |
| 1909 | 38 | 24 | 17 | 4 | 10 | 8 | 5 | 4 | 6 |
| 1910 | 26 | 28 | 20 | 2 | 5 | 10 | 7 | 10 | 3 |
| 1911 | 24 | 25 | 18 | 1 | 16 | 6 | 1 | 11 | 7 |
| 1912 | 15 | 19 | 15 | 1 | 9 | 14 | 2 | 8 | 9 |
| 1913 | 2 | 19 | 14 | 4 | — | — | 6 | 9 | 7 |
| 1914 | 8 | 16 | 10 | — | — | — | — | — | — |
| 1921 | 9 | 32 | — | — | — | — | 2 | — | — |
| 1922 | ? | ? | ? | — | — | — | — | 9 | 14 |
| 1923 | 12 | 12 | 20 | — | — | — | — | 11 | 9 |
| 1924 | — | 38 | 21 | — | — | — | — | 3 | 7 |
| 1925 | — | 61 | 31 | — | — | — | — | 3 | 3 |
| 1926 | 77 | 45 | 32 | 7 | 7 | — | 12 | 7 | 5 |

TOEKENNEN VAN LEERBEURZEN IN DE ZEILVISSCHERIJ (1908-1926).

| BLANKENBERGHE | | | NIEUPOORT | | | OOSTDUINKERKE | | | COXYDE | | |
|--------------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|
| Getal der niet gelukten. | Getal der gelukten. | | Getal der niet gelukten. | Getal der gelukten. | | Getal der niet gelukten. | Getal der gelukten. | | Getal der niet gelukten. | Getal der gelukten. | |
| | 1° proef. | 2° proef. | | 1° proef. | 2° proef. | | 1° proef. | 2° proef. | | 1° proef. | 2° proef. |
| 5 | 4 | — | 1 | 3 | 1 | — | — | — | 2 | 4 | 2 |
| — | 3 | 3 | — | — | — | — | — | — | 2 | 3 | 4 |
| 3 | 5 | 2 | — | 1 | — | — | — | — | — | 5 | 2 |
| — | 2 | 5 | — | — | 1 | 2 | 4 | — | — | 3 | 5 |
| 1 | 7 | 2 | — | — | — | — | 4 | 3 | 1 | 5 | 2 |
| — | 5 | 5 | 1 | 13 | 12 | — | — | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| — | — | 3 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| — | 5 | 3 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| — | 3 | 6 | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — |
| — | 6 | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 6 | 4 | 2 | 1 | 1 | — | — | — | — | — | — | — |

TABEL XXVIII.

TOESTAND DER HULP- EN VOORZORGKAS

| JAAR | Gewone inkomsten | GEWONE UITGAVEN | |
|------|---------------------|------------------------|--------------|
| | | Betaalde pensioenen | Bureelkosten |
| 1915 | — | 32,828.00 | 662.25 |
| 1916 | — | 25,822.25 | 634.20 |
| 1917 | — | 22,627.00 | 600.00 |
| 1918 | 1,792.41 | 22,383.00 | 600.00 |
| 1919 | 111,651.81 | 166,822.00 | 1,962.75 |
| 1920 | 236,669.09 | 130,982.00 | 2,269.70 |
| 1921 | 228,550.17 | 182,034.50 | 1,924.00 |
| 1922 | 212,196.06 | 191,757.50 | 1,998.10 |
| 1923 | 277,724.46 | 188,960.00 | 1,974.50 |
| 1924 | 348,711.23 | 221,844.50 | 3,039.05 |
| 1925 | 382,722.70 | 255,602.70 | 2,964.80 |
| 1926 | 468,626.89 | 326,392.70 | 3,226.65 |

DER VISSCHERS VAN OOSTENDE (1915-1926).

| SALDO | | BUITENGEWONE INKOMSTEN | | Toestand van het reserve- fonds |
|------------|--------|-------------------------|------------|--|
| Te goed | Schuld | Verworven interessen | Giften | |
| — | 406 25 | — | 33,084.00 | — |
| 393.55 | — | — | 26,850.00 | — |
| 1,072.76 | — | — | 24,299.76 | — |
| 522.17 | — | — | 21,712.76 | — |
| 96,852.99 | — | 31,897.93 | 122,124.00 | 243,555.38 |
| 114,580.11 | — | 11,142.72 | 20.00 | 333,558.49 |
| 60,523.95 | — | 15,932.28 | — | 400,276.50 |
| 36,218.90 | — | 17,778.44 | — | 428,344.34 |
| 106,240.87 | — | 19,450.91 | — | 513,633.21 |
| 145,989.57 | — | 22,161.89 | — | 513,812 40 |
| 152,841 28 | — | 28,686.08 | — | 646,107.63 |
| 180,233.18 | — | 41,225.64 | — | 860,062.62 |

TABEL XXIX.

WERKZAAMHEID DER HULP- EN VOORZORGKAS

| HULPVERKRIJGENDEN | 1917 | | 1918 | | 1919 | | 1920 | |
|---|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|
| | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers |
| I. Weduwen van visschers die in zee vergaan zijn of die tot aan den ouderdom van 60 jaar gevaren hebben | — | 42 | — | 40 | — | 117 | — | 111 |
| Hunne minderjarige kinderen | 5194 | 16 | 5188 | 11 | 45576 | 40 | 34919.00 | 34 |
| II. Weduwen van visschers overleden te lande en die tot aan den ouderdom van 60 jaar niet gevaren hebben (meer dan 60 jaar oud) | 3087 | 44 | 2849 | 36 | 30312 | 118 | 20813.00 | 107 |
| III. Weduwen van visschers overleden te lande en die tot aan den ouderdom van 60 jaar niet gevaren hebben (min dan 60 jaar oud) | — | 17 | — | 23 | — | 63 | — | 47 |
| Hunne minderjarige kinderen | 1204 | 12 | 1895 | 15 | 11954 | 38 | 7706.00 | 23 |
| IV. Oud-visschers die tot aan den ouderdom van 60 jaar gevaren hebben | — | 22 | — | 17 | — | 36 | — | 28 |
| Hunne vrouwen 60 jaar oud | 4534 | 10 | 4395 | 7 | 17216 | 15 | 15145.00 | 11 |
| V. Oud-visschers die tot aan den ouderdom van 60 jaren niet gevaren hebben | — | 66 | — | 58 | — | 131 | — | 142 |
| Hunne zestigjarige vrouwen | 6765 | 33 | 6566 | 30 | 37850 | 11 | 40922.00 | 73 |
| VI. Visschers slachtoffers van een bedrijfsongeval | — | 10 | — | 9 | — | 29 | — | 44 |
| Hunne vrouwen | 1499 | 6 | — | 5 | — | 19 | — | 32 |
| Hunne minderjarige kinderen | — | 4 | 1169 | 3 | 12058 | 20 | 8963.00 | 48 |
| VII. Zieke visschers | — | 5 | — | 4 | — | 15 | — | 20 |
| Hunne vrouwen | — | 2 | — | 2 | — | 11 | — | 17 |
| Hunne minderjarige kinderen | 284 | — | 261 | — | 1736 | 10 | 2160.50 | 24 |
| VIII Ouders van ongehuwde visschers | 60 | 1 | 60 | 1 | 60 | 1 | 156.00 | 1 |
| IX. Anderen (Breukbanden) | — | — | — | — | 255 | — | 197.50 | 4 |
| | 22627 | 290 | 22383 | 261 | 157017 | 740 | 130982.00 | 766 |

DER VISSCHERS VAN OOSTENDE VAN 1917 TOT 1926.

| 1921 | | 1922 | | 1923 | | 1924 | | 1925 | | 1926 | |
|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|
| Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers | Bedrag der vergoedingen | Aantal deelhebbers |
| — | 104 | — | 106 | — | 103 | — | 99 | — | 99 | — | 103 |
| 45153.00 | 29 | 45568,00 | 25 | 42345.00 | 25 | 46858.00 | 21 | 51821 | 28 | 66607 | 33 |
| 28839.00 | 102 | 30812,00 | 105 | 30026.00 | 120 | 34603.00 | 110 | 40324 | 110 | 51346 | 111 |
| — | 44 | — | 44 | — | 41 | — | 38 | — | 32 | — | 32 |
| 9715.00 | 25 | 10328,00 | 25 | 8825.00 | 15 | 8820.00 | 17 | 9575 | 21 | 12989 | 19 |
| — | 27 | — | 32 | — | 52 | — | 32 | — | 32 | — | 31 |
| 21487.00 | 14 | 23682,00 | 15 | 24198.00 | 16 | 26186.00 | 16 | 29681 | 19 | 35969 | 19 |
| — | 144 | — | 152 | — | 157 | — | 161 | — | 158 | — | 161 |
| 57450.00 | 66 | 60456,00 | 64 | 61669.00 | 69 | 73861.00 | 76 | 88304 | 78 | 112311 | 83 |
| — | 76 | — | 82 | — | 74 | — | 107 | — | 93 | — | 101 |
| — | 63 | — | 45 | — | 55 | — | 90 | — | 72 | — | 73 |
| 13903.50 | 101 | 14556,00 | 63 | 14935.00 | 75 | 20955.50 | 144 | 23567 | 126 | 27164 | 92 |
| — | 46 | — | 43 | — | 46 | — | 48 | — | 45 | — | 64 |
| — | 37 | — | 30 | — | 40 | — | 42 | — | 37 | — | 53 |
| 4926.00 | 95 | 5409,50 | 51 | 5740.50 | 62 | 8166.00 | 69 | 8798 | 46 | 16582 | 79 |
| 216.00 | 1 | 216,00 | 1 | 90.00 | 1 | — | — | 60 | — | — | — |
| 345.00 | 6 | 730,00 | 13 | 1131.50 | 13 | 2385.00 | 23 | 30 | — | 3424 | 44 |
| 82034.50 | 980 | 191757.50 | 896 | 188960.00 | 982 | 221844.50 | 1093 | 255602.70 | 1026 | 326392.70 | 1098 |

TABEL XXX.

TOESTAND DER HULP- EN VOORZORGKAS VOOR

| JAAR. | AANTALINGESCHREVENEN | ONTVANGSTEN | | | PENSIOENEN | | |
|-------|----------------------|---|---|---------|---|-----------------|-------------------------|
| | | Opbrengst van de bijdragen der leden en hulpgelden. | Andere inkomsten intresten, buitengewone inkomsten. | TOTAAL. | Aan visschersweduwen en aan hare kinders min dan 14 jaar. | | |
| | | | | | Aantal weduwen. | Aantal kinders. | Totaal bedrag der hulp. |
| 1916 | 38 | 1449.00 | 1666.10 | 3115.10 | 12 | 1 | 407.00 |
| 1917 | 33 | 1407.00 | 1951.10 | 3358.10 | 13 | 2 | 451.00 |
| 1918 | 30 | 1385.00 | 1979.60 | 3364.60 | 13 | 2 | 451.00 |
| 1919 | 27 | 1359.00 | 2230.63 | 3589.63 | 12 | 1 | 407.00 |
| 1920 | 28 | 432.00 | 3427.15 | 3859.15 | 12 | 1 | 407.00 |
| 1921 | 33 | 962.00 | 2437.45 | 3399.45 | 16 | 2 | 550.00 |
| 1922 | 27 | 438.00 | 1624.19 | 2062.19 | 14 | 2 | 352.00 |
| 1923 | 17 | 334.00 | 786.24 | 1120.24 | 13 | 1 | 160.00 |
| 1924 | 35 | 322.00 | 1168.37 | 1490.37 | 13 | 1 | 200.00 |
| 1925 | 1 | 210.00 | 901.52 | 1111.52 | 12 | 1 | 185.00 |
| 1926 | — | 200.00 | 634.72 | 834.72 | 11 | 1 | 136.00 |

N. B. Het inkas der vorige jaren is altijd in de buitengewone ontvangsten begrepen.

VISSCHERS DER GEMEENTE DE PANNE (1916-1926).

EN VERGOEDINGEN.

| Aan oude visschers. | | Aan zieke of gekwetste visschers. | | TOTAAL | | IN KAS |
|---------------------|--------------|-----------------------------------|--------------|-----------------|------------------------|---------|
| AANTAL. | Totale hulp. | AANTAL. | Totale hulp. | der geholpenen. | der toege-stande hulp. | |
| 25 | 1177.00 | — | — | 42 | 1584.00 | 1531.10 |
| 27 | 1347.50 | — | — | 46 | 1749.00 | 1509.60 |
| 31 | 1479.50 | — | — | 51 | 1930.50 | 1484.10 |
| 35 | 1655.50 | 3 | 119.00 | 52 | 2181.50 | 1457.30 |
| 36 | 1683.00 | 3 | 140.00 | 55 | 2265.00 | 1593.15 |
| 33 | 1595.00 | 4 | 105.60 | 55 | 2258.85 | 1140.60 |
| 36 | 1236.00 | 3 | 92.00 | 50 | 1687.25 | 374.44 |
| 35 | 607.50 | 1 | 50.00 | 51 | 817.50 | 302.74 |
| 35 | 752.50 | 2 | 55.00 | 51 | 1015.00 | 475.37 |
| 37 | 842.50 | 1 | 20.00 | 51 | 1050.00 | 61.52 |
| 37 | 674.00 | onvoorziens uitgaven: | 6.00 | 49 | 816.00 | 18.72 |

TABEL XXXI.
TOESTAND DER HULPKAS VOOR SLACHTOFFERS VAN ZEEONGEVALLEN TE OOSTENDE (1915-1925)

| JAAAR | Ontvangsten, het overschot van het voorgaande jaar inbegrepen. | Bedrag der verleende hulp, kleine uitgaven inbegrepen. | In kas op 31 december. |
|-------|--|--|------------------------|
| 1915 | 41,346.16 | — | 41,346.16 |
| 1916 | 42,574.26 | — | 42,574.26 |
| 1917 | 43,839.21 | — | 43,839.21 |
| 1918 | 45,142.11 | — | 45,142.11 |
| 1919 | 47,017.29 | 978.31 | 46,038.98 |
| 1920 | 48,115.19 | 3,059.60 | 45,055.59 |
| 1921 | 46,703.88 | 3,639.40 | 43,064.48 |
| 1922 | 44,666.20 | 1,721.— | 42,945.20 |
| 1923 | 45,459.92 | 2,942.30 | 42,517.62 |
| 1924 | 44,157.75 | 3,811.35 | 40,396.40 |
| 1925 | 44,546.56 | 6,682.55 | 37,864.01 |

VII. — De zeevisscherij in de naburige landen.

ENGELAND (1).

De visscherijnijverheid in Engeland en het Land van Walis heeft, in 1925, op weinig na en met veel moeite, ten toestand behouden, dien zij in 1924 herwonnen had. Zij heeft 14.710.110 £. opgebracht, tegen 15.594.794 £. in het voorgaande jaar.

De volledige opbrengst voor Groot-Bretanje en Ierland wordt op 19 $\frac{2}{3}$ £. geraamd, dit is 1 miljoen pond sterling min dan in 1925.

Het is de diepgrondvisch, die grootelijks bijgedragen heeft tot de verwezenlijking van een betrekkelijk goeden uitslag. De vangsten dezer soort waren de grootste, sedert 1920 vastgesteld, alhoewel de « kleine » reeksen gevangen schelvisch, kabeliau, plaat, enz., ten nadeele van de « groote » aanzienlijk aangegroeid zijn, wat een zeer nadeelig gevolg voor de besomming gehad heeft.

De haringvisscherij, daarentegen, is grootendeels tegengeslagen en is, zooals gewoonlijk, de hoofdoorzaak van de onvoldoende uitkomsten van het jaar. De vangsten waren 17 p.c. beneden die van 1924. Voeg daarbij dat veel ingelegde haring van het voorgaande jaar overgebleven was, en dat er zich in 1925 een handel in verschen haring met Duitschland ontsponnen heeft, die onvoorziens nadeelig ingewerkt heeft op den afzet van gezouten haring bij de Duitsche koopers. Deze handel had de bevoorrading der Duitsche inlegfabrieken voor doel en was medeoorzaak ervan dat het jaar 1925 over het algemeen voor de Engelsche rookerijen ongunstig eindigde, daar de verkoop hunner waar in Duitschland erdoor verminderde.

Een visscherij die meer en meer de aandacht vestigt is de sprotvisscherij. Zij geeft aanleiding tot de ontwikkeling van

(*Vervolg blz. 80*).

(1) *England and Wales. MINISTRY OF AGRICULTURE AND FISHERIES. Report on Sea Fisheries for the Year 1925.*

TABEL XXXII.

HOEVEELHEID EN WAARDE VAN DE VISCH GELOST IN ENGELAND EN HET LAND VAN WALIS (1916-1925).

| JAREN | Visch, weekdieren uitgezonderd | Weekdieren | Algemeen totaal |
|-------|--------------------------------|------------|-----------------|
| | cwt. £ | £ | £ |
| 1916 | 4.244.181 | 327.862 | 7.550.827 |
| 1917 | 4.051.613 | 335.973 | 9.487.609 |
| 1918 | 4.681.000 | 450.501 | 14.598.311 |
| 1919 | 10.308.449 | 537.997 | 19.033.213 |
| 1920 | 14.584.413 | 615.940 | 21.818.470 |
| 1921 | 11.174.596 | 558.929 | 16.556.997 |
| 1922 | 12.158.508 | 473.477 | 14.291.307 |
| 1923 | 11.514.148 | 423.598 | 14.295.290 |
| 1924 | 13.683.001 | 444.573 | 15.594.794 |
| 1925 | 13.577.475 | 485.428 | 14.710.110 |

TABEL XXXIII.

AANTAL EN TONMAAT DER VAARTUIGEN VAN EERSTE KLAS, IN DE VAART IN DE VERSCHEIDENE VISSCHERIJEN VAN ENGELAND, HET LAND VAN WALIS EN HET EILAND MAN (1915-1925).

| JAAR | STOOMSCHEPEN | | | | | | ZEILSCHEPEN | | | | | | MOTOORROOTEN | | | | | |
|------|--------------|---------------|---------|---------------|-----------|---------------|-------------|---------------|---------|---------------|-----------|---------------|--------------|---------------|---------|---------------|-----------|---------------|
| | Trawlers | | Beugers | | Drijfters | | Trawlers | | Beugers | | Drijfters | | Trawlers | | Beugers | | Drijfters | |
| | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat | Aantal | Bruto-tonmaat |
| 1915 | 643 | 126293 | 56 | 7582 | 221 | 19754 | 613 | 20677 | 9 | 368 | 94 | 2612 | 12 | 334 | 24 | 580 | 52 | 1155 |
| 1916 | 410 | 76337 | 28 | 3430 | 80 | 5112 | 527 | 17269 | 9 | 349 | 66 | 1814 | 12 | 283 | 25 | 536 | 73 | 1796 |
| 1917 | 281 | 50696 | 16 | 2143 | 90 | 5894 | 409 | 12999 | 2 | 50 | 34 | 938 | 14 | 302 | 19 | 356 | 78 | 2073 |
| 1918 | 323 | 58290 | 7 | 911 | 89 | 5674 | 385 | 11905 | 5 | 92 | 28 | 760 | 25 | 705 | 22 | 458 | 77 | 2099 |
| 1919 | 1228 | 263489 | 22 | 2329 | 406 | 32648 | 414 | 12532 | 6 | 186 | 21 | 513 | 49 | 1235 | 68 | 1532 | 16 | 2146 |
| 1920 | 1537 | 339622 | 30 | 4347 | 402 | 32697 | 381 | 11588 | 4 | 103 | 11 | 271 | 77 | 1997 | 51 | 1096 | 71 | 1709 |
| 1921 | 1378 | 301078 | 46 | 6116 | 405 | 33904 | 370 | 11343 | - | - | 10 | 236 | 78 | 2089 | 37 | 826 | 64 | 1542 |
| 1922 | 1358 | 292240 | 46 | 5784 | 378 | 31536 | 359 | 11128 | 1 | 22 | 6 | 136 | 70 | 2072 | 36 | 693 | 75 | 2102 |
| 1923 | 1359 | 294706 | 51 | 8153 | 404 | 34422 | 346 | 10737 | 1 | 17 | 6 | 136 | 74 | 2021 | 31 | 712 | 80 | 2156 |
| 1924 | 1265 | 281105 | 56 | 10504 | 305 | 25961 | 336 | 10589 | - | - | 2 | 60 | 69 | 1856 | 27 | 608 | 35 | 1089 |
| 1925 | 1222 | 280076 | 56 | 11322 | 313 | 27077 | 330 | 10421 | - | - | 2 | 47 | 63 | 1744 | 29 | 638 | 33 | 1042 |

conservenfabrieken, voornamelijk op de Oostkust van Engeland, te Brightlingsea, en van een exporthandel naar de Scandinavische eilanden en Amerika. Deze visscherij wordt overigens ook op de zuid- en zuidwestkusten bedreven. De afzet der Brightlingseasche fabrieken werd in 1925-26 op 1 miljoen kil. geschat.

De volgende statistische opgaven betreffen de onderlinge verzekering van zeilvaartuigen in Engeland. Zij zijn van belang, met het oog op de werking der instellingen van verzekering van denzelfden aard, onlangs op onze kust tot stand gekomen:

a) De *Cornish Fishing vessels Insurance Society Ltd.* gaf de de volgende uitslagen:

| | Aantal ver- zekerde vaar- tuigen | Verzekerde waarde £ | Betaalde premiën £ | Betaalde schade £ | Netto winst £ | Reserve- fonds £ |
|------|--|---------------------------|--------------------------|-------------------------|---------------------|------------------------|
| 1920 | 273 | 82.755 | 1.299 | 313 | 930 | 2.462 |
| 1921 | 252 | 77.270 | 1.394 | 336 | 1.009 | 3.471 |
| 1922 | 241 | 79.645 | 1.198 | 347 | 1.043 | 4.000 |
| 1923 | 232 | 76.180 | 1.171 | 663 | 513 | 4.500 |
| 1924 | 235 | 74.955 | 1.115 | 1.853 | — | 3.819 |
| 1925 | 249 | 81.095 | 1.119 | 423 | 610 | 4.254 |

b) De *Fishing vessels cooperative Insurance Society Ltd.*

| | | | | | | |
|------|-----|--------|-------|-------|-----|-------------------|
| 1924 | 195 | 64.875 | 1.183 | 1.651 | — | waarborg fonds |
| 1925 | 184 | 65.070 | 1.461 | 967 | 161 | id |

Er blijkt uit deze opgaven dat de verzekeringpremie der Engelsche zeilvaartuigen vastgesteld is op 1,69 tot 1,80 p.c. der verzekerde waarde, en dat zij niettemin hun reservefonds versterken.

In en sedert den oorlog, heeft de Engelsche Regeering een leenstelsel tot stand gebracht, voor het bouwen van zeilvischersschepen, en het inbouwen van oliemotoren in dezelve. De volgende tabel kan nuttig zijn, voor hen die in het kredietwezen voor de zeevisschers belang stellen.

| BETAALDE LEENINGEN | | | Terugbetaald kapitaal | Achterstallige leeningen | |
|--------------------|--------|----------|--------------------------|-----------------------------|--------|
| Dagteekening | aantal | bedrag | | aantal | bedrag |
| 31 Maart 1919 | 171 | £ 33.566 | £ 11.731 | 8 | £ 179 |
| " 1920 | 297 | 63.298 | 24.340 | 32 | 1.443 |
| " 1921 | 400 | 91.744 | 34.932 | 124 | 6.907 |
| " 1922 | 430 | 97.268 | 43.584 | 170 | 13.839 |
| " 1923 | 435 | 101.072 | 47.173 | 214 | 21.897 |
| " 1924 | 435 | 101.037 | 52.416 | 199 | 21.223 |
| " 1925 | 436 | 101.487 | 56.350 | 152 | 19.481 |
| " 1926 | 437 | 101.315 | 59.952 | 101 | 12.712 |

Sedert den aanvang der leeningen, in 1917, werd een totaal bedrag van 27.081 £. geleende sommen als verloren afgeschreven.

Deze uitslagen pleiten voorzeker niet ten voordeele van het stelsel; men zal overigens opmerken dat, sedert 1922, het aantal leeningen om zoo te zeggen niet meer gestegen is.

SCHOTLAND (1).

De handelstoestand der verscheidene visscherijen was, in 1925, in Schotland niet beter dan in het voorgaande jaar, ook niet beter dan degene zoeven voor Engeland geschetst.

De algemeene opbrengst bedroeg 6.760.687 cwt., die 5.095.874 £. opgebracht hebben, tegen 7.976.170 cwt., en 5.266.679 £., in 1924. Het tekort is uitsluitelijk toe te wijten aan de haringvisscherij, die in 1925 slechts 3.245.639 cwt. gegeven heeft, terwijl zij in het voorgaande jaar 4.685.416 cwt. opbracht.

De handelscrisis op haringgebied wordt onderhouden door het gemis aan koopkracht, dat in de streken van het nabije Oosten, en voornamelijk in Rusland voortduurt, ook nog door de over het algemeen onvaste handelsvoorwaarden en, wat het specifiek Schotsch handelsproduct van gerookte haring betreft, het toenemend gebruik op het vasteland van ingelegde haring, voornamelijk in Duitschland onder vorm van « Delikatessen » voorbereid. Men mag er bijvoegen dat in het verslagjaar de vangsten zelve veel te wenschen overgelaten hebben.

Het is duidelijk dat de Schotsche haringvisscherij in moeilijkheden verkeert, die veel bezorgdheid aan het Bestuur inboezemen, en tegen dewelke nog geen voldoende hulpmiddelen in het zicht zijn.

Het Bestuur kan dus anders niets doen dan pogingen aanprijzen, zooals zij steeds in dergelijke omstandigheden moeten aangewend worden, te weten, degene die van aard zijn om de inkrimping der productiekosten en de uitbreiding der vraag voor visscherijvoortbrengselen te bewerken. Het is nochtans van belang, zelfs ten opzichte van onze nijverheid, de bijzondere maatregelen aan te wijzen, die te dien einde opgegeven worden.

Wat de handelsuitbreiding betreft, blijft er weinig te doen over, behalve de mededinging tegen de Duitsche voortbreng-

(1) *Forty-Fourth Annual Report of the Fishery Board for Scotland. Being for the Year 1925.*

selen op te nemen, door middel van ingelegde waar van eisen voortbrengst, te lande en in het buitenland te verspreiden.

Andere doenwijzen worden, met het oog op de beperking der algemeene kosten, voorgesteld. Het zijn namelijk een stelsel van kolenbevoorrading, in hetwelk de brandstof rechtstreeks van het schip of van den spoorwegwagen op het vaartuig, of op gemeenschappelijke stapelplaatsen zou geleverd worden, ten einde alle tusschenkomende vervoer en andere onkosten uit te schakelen. Dit veronderstelt eene samenwerkende inrichting der reederijen, die zich niet alleen op den kolenaankoop, maar op dien van alle andere benodigdheden zou kunnen toeleggen. Daarna komen de aanwending der draadlooze telegraphie om vruchteloze reizen te voorkomen; de beperking van het personeel tot het strikt noodzakelijke, en de aanneming van een vast tijdperk voor den aanvang der haringvisserij en bereiding; de aanwending van het zegennet in plaats van het drijfnet, als er zware vangsten in het zicht zijn, ten einde het verlies van kostbaar tuig te voorkomen.

Verder, wordt nog gewezen op de inbouwing in de haring-schepen van spaarzamer stoomketels en -machienen, dan de thans bestaande.

Wij hebben verleden jaar het leenstelsel uiteengezet, in Schotland toegepast, om de visschers in staat te stellen hun vischtuig te vernieuwen. Het blijkt niet, dat het voldoende uitslagen geleverd heeft. Ook werd er den 1 Maart 1925 een einde er mede gemaakt. Op dit tijdstip waren 174 leeningen, voor een totaal bedrag van £. 5440, toegestaan geweest. Zij zijn terugbetaalbaar binnen de drie jaar, mits den intrest van 5 p.c. 's jaars. In 1925, werden £. 2022 door de ontleeners teruggestort, en 180 £. intrest betaald.

TABEL XXXIV.

HOEVEELHEID EN WAARDE DER VISCH GELOST OF DE

| SOORTEN | 1919 | | 1920 | | 1921 | |
|-----------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| | Hoev. | Waarde | Hoev. | Waarde | Hoev. | Waarde |
| | cwt | £ | cwt | £ | cwt | £ |
| Pelagische (H.enz.) | 3.834.531 | 2.277.116 | 3 258.308 | 2.284.030 | 2.561.997 | 1.203.667 |
| Grondvisch. . . | — | — | — | — | — | — |
| <i>a)</i> rond . . . | 1.886.356 | 3.082.860 | 2.693.071 | 3.282.511 | 2.270.298 | 2.750.384 |
| <i>b)</i> plat. . . . | 157.021 | 624.744 | 240.829 | 868.994 | 246.268 | 885.278 |
| Roggen, enz. | 90.958 | 79.019 | 135.515 | 86.527 | 181.930 | 117.667 |
| Weekdieren . . | — | 84.206 | — | 106.846 | — | 102.332 |
| Totaal . . . | 5.968.866 | 6.147.945 | 6.327.723 | 6.628.908 | 5.260.493 | 5.059.328 |

SCHOTSCH E KUSTEN VAN 1919 TOT 1925.

| 1922 | | 1923 | | 1924 | | 1925 | |
|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Hoef. | Waarde | Hoef. | Waarde | Hoef. | Waarde | Hoef. | Waarde |
| cwt | £ | cwt | £ | cwt | £ | cwt | £ |
| 2.764.150 | 1.063.919 | 3.349.139 | 952.366 | 4.685.416 | 1.897.185 | 3.245.639 | 1.748.243 |
| — | — | — | — | — | — | — | — |
| 2.685.499 | 2.150.919 | 2.385.171 | 2.024.250 | 2.791.956 | 2.286.814 | — | — |
| 269.344 | 777.735 | 215.131 | 679.089 | 262.437 | 782.470 | 3.515.048 | 3.247.431 |
| 233.071 | 133.920 | 260.266 | 171.936 | 236.361 | 193.511 | — | — |
| — | 111.164 | — | 104.136 | — | 106.999 | — | 100.200 |
| 5.952.064 | 4.237.657 | 6.209.707 | 3.931.777 | 7.976.170 | 5.266.679 | 6.760.687 | 5.095.874 |

TABEL XXXV.

ONTWIKKELING DER SCHOTSCHHE ZEEVISSCHERSVLOOT VAN 1916 TOT 1925.

| JAAR | STOOMTRAWLERS | | | | | ANDERE STOOMSCHEPEN (BEUGERS, DRIFTERS) | | | | |
|------|---------------|---------------|-----------|----------------------------|--------|---|---------------|-----------|----------------------------|--------|
| | Aantal | Netto-tonmaat | Bemanning | Waarde van schepen en tuig | L. st. | Aantal | Netto-tonmaat | Bemanning | Waarde van schepen en tuig | L. st. |
| 1916 | 137 | » | 1.240 | 625.420 | 196 | » | 1.587 | 496.886 | | |
| 1917 | 100 | » | 900 | 478.650 | 219 | » | 1.755 | 582.799 | | |
| 1918 | 92 | » | 865 | 620.380 | 179 | » | 1.478 | 737.207 | | |
| 1919 | 294 | » | 2.892 | 3.508.585 | 767 | » | 6.670 | 3.533.654 | | |
| 1920 | 385 | 27.744 | 3.921 | 4.238.210 | 854 | 30.223 | 7.087 | 3.991.325 | | |
| 1921 | 418 | 29.198 | 4.152 | 3.042.870 | 823 | 29.623 | 6.844 | 3.011.112 | | |
| 1922 | 383 | 26.524 | 3.796 | 1.709.565 | 842 | 30.372 | 7.120 | 2.302.318 | | |
| 1923 | 336 | 24.564 | 3.306 | 1.407.545 | 837 | 30.444 | 7.122 | 1.859.025 | | |
| 1924 | 329 | 24.901 | 3.264 | 1.339.275 | 842 | 31.203 | 7.285 | 1.930.825 | | |
| 1925 | 341 | 25.865 | 3.392 | 1.329.470 | 862 | 31.162 | 7.596 | 2.010.939 | | |

TABEL XXXVI.

ONTWIKKELING DER SCHOTSCHIE ZEEVISSCHERSVLOOT VAN 1915 TOT 1925 (vervolg).

| JAAR | MOTORSCHEPEN | | | | ZEIL- EN ROEIBOOTEN | | | | ALGEMEEN TOTAAL | | | |
|------|--------------|---------------|----------|----------------------------|---------------------|---------------|----------|----------------------------|-----------------|---------------|----------|----------------------------|
| | Aantal | Netto-tonmaat | Bemannig | Waarde der schepen en tuig | Aantal | Netto-tonmaat | Bemannig | Waarde der schepen en tuig | Aantal | Netto-tonmaat | Bemannig | Waarde der schepen en tuig |
| 1915 | 655 | — | 2 692 | 219.400 | 3 371 | — | 9 064 | 180.119 | 4 653 | — | 15 244 | 1 668 765 |
| 1916 | 859 | — | 3 581 | 429 225 | 3 458 | — | 7 984 | 275 815 | 4 650 | — | 14 892 | 1 827 846 |
| 1917 | 1 128 | — | 4 730 | 564 754 | 3 167 | — | 7 395 | 275 964 | 4 609 | — | 14 800 | 1 902 167 |
| 1918 | 1 337 | — | 5 676 | 1 298 668 | 3 006 | — | 7 397 | 382 337 | 4 614 | — | 15 416 | 3 088 592 |
| 1919 | 1 751 | — | 8 016 | 1 822 978 | 3 722 | — | 9 880 | 358 239 | 6 534 | — | 27 408 | 9 248 456 |
| 1920 | 1 947 | 88 254 | 8 578 | 1 783 206 | 4 658 | 18 897 | 13 409 | 3 4 914 | 8 177 | 122 318 | 36 319 | 11 916 468 |
| 1921 | 1 987 | 82 515 | 8 586 | 1 981 484 | 4 367 | 16 884 | 12 137 | 260 923 | 7 648 | 109 088 | 32 153 | 7 907 467 |
| 1922 | 2 020 | 31 008 | 8 288 | 1 072 967 | 4 159 | 15 323 | 11 266 | 209 165 | 7 545 | 107 506 | 31 689 | 5 6 7 640 |
| 1923 | 1 978 | 29 064 | 7 870 | 868 897 | 3 927 | 13 709 | 10 249 | 178 323 | 7 217 | 105 389 | 30 694 | 4 817 523 |
| 1924 | 1 901 | 26 735 | 7 421 | 769 840 | 3 757 | 12 991 | 9 288 | 156 846 | 7 085 | 104 104 | 29 660 | 4 776 344 |
| 1925 | 1 863 | 25 222 | 7 150 | 700 949 | 3 613 | 11 607 | 8 777 | 135 945 | 6 681 | 98 856 | 27 141 | 4 177 398 |

(1) De tonmaat, de bemanning en de waarde van enkele zeiltrawlers erin begrepen.

NEDERLAND (1).

De crisistijd, dien de Nederlandsche visscherij in 1922-1923 doorworsteld heeft, schijnt voor goed geweken, dank zij voornamelijk de betrekkelijke vastheid, die de handelsbetrekkingen met Duitschland, ten gevolge van de heropbeuring der mark, hernomen hebben. Als men echter rekening houdt met de verduring der waar, wier indexcijfer, in 1925, 175 bedroeg en ook als men den omvang der vangsten in acht neemt, blijkt het dat niet alleen het vóóroorlogsch handelspeil nog niet overtroffen werd, maar zelfs dat er op de uitslagen van het voorgaande jaar, een verlies aan te stippen is.

In 1913, leverde de Nederlandsche grootvisscherij eene opbrengst van 133.587.985 kil. geschat op 21.759.399 gulden. In 1924, was dezelfde opbrengst wederzijds 97.085.300 kil. en gulden 24.932.220, en in 1925 gaat zij tot 81.380.450 kil. en 21.812.350 gulden terug.

Met den eersten oogslag is het duidelijk dat ook daar de haringvangst de stronkelsteen is, zooals zij het in de andere zeestaten gebleven is, tengevolge van de beperking die het verbruik van een artikel bij uitstek voor de volksvoeding bestemd, in verscheidene Europeesche landen voortdurend ondergaat. Voeg daarbij dat deze visscherij, in Nederland zooals elders, in 1925 tegengeslagen is, en men heeft de uitlegging van het tekort op het verslagjaar geboekt. De vangsten zijn inderdaad van 60.776.400 kil., in het voorgaande jaar, op kil. 43.164.300 gevallen, en de verkoopsom van 13.010.270 gulden op 10.132.400 gulden.

De hierboven aangehaalde gegevens hebben enkel betrekking tot de grootvisscherij; maar indien men de totale hoeveelheid en waarde der visch, schaal- en weekdieren in acht neemt, door

(1) DEPARTEMENT VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN EN LANDBOUW. — *Verslag over de Visscherij gedurende het jaar 1925.*

Jaarverslag omtrent de visscherijhaven en de visscherij te Ymuiden over het jaar 1925.

de Hollandsche visschers gevangen, bij de uitoefening van alle takken van hun bedrijf, komt men tot een uitslag, zocals de hooger vastgestelde. Het jaar 1924 leverde 200.658.000 kil. visch, verkocht voor 32.424.000 gulden; 1925 slechts 189.584.000 kil., geleverd voor 29.673.500 gulden.

Zooals uit het voorgaande reeds kan uitgemaakt worden, heeft de trawlvisscherij daarentegen veld gewonnen, spijs de lange werkstaking der Ymuidensche visschers, door dewelke zij in het begin van het jaar getroffen werd. Dit is voornamelijk toe te wijten aan de vermeerdering der vangsten. De voornaamste soorten, door de stoomtrawlers aangevoerd, leverden eene middelmaat van 831 kil. per reisdag, tegen slechts 741 kil. en 763 kil. wederzijds in 1924 en 1923.

Dat de handelsvoorwaarden nochtans in dezelfde maat niet verbeterden, blijkt hieruit, dat de gemiddelde besomming per reisdag, slechts 263 gulden was, tegen 276 in het voorgaande jaar.

Dit blijkt overigens ook uit de algemeene handelsbeweging. De uitvoer van Hollandsche zeevisch naar de naburige landen is overal afgenomen, uitgezonderd in België. Eene uitlegging dienaangaande gegeven, is het aanstippen waard, omdat zij niet zonder belang is voor onzen handel. Het geldt namelijk dat de Nederlandsche uitvoer nog aanzienlijk zou kunnen uitgebreid worden, indien de vóór den oorlog geldende speciale spoorwegtarieven van Ymuiden naar Duitschland weder ingevoerd werden, opdat men, bij den export, onder andere, ook Zwitserland, beter aan de concurrentie van de uit ongeveer 400 treilers bestaande Duitsche treilvloot het hoofd zou kunnen bieden.

Alhoewel de uitvoer van Hollandsche visscherijprodukten, naar België door onzen lagen gelakoers, zeer bemoeilijkt werd, is deze uitvoer niettemin sedert 1924, van 4.742.562 gulden, tot 4.815.165 gulden geklommen. « De omstandigheden voor deze handel, doet het verslag nopens de haven van Ymuiden opmerken, waren ook heel wat gunstiger, dan in het vorige jaar. In

(Vervolg blz. 92).

TABEL XXXVII.
GROOTTE DER NEDERLANDSCHE VISSCHERIJVLOOT (1915-1925).

| JAAR | AANTAL | | | | | | Totaal aantal vaartuigen. | Bruto inhoud in M ³ |
|------|--------------------------------|----------------------|-------------------|--------------|----------------------|------|---------------------------------|--------------------------------------|
| | MECH. VOORTBEW. VAARTUIGEN. | | ZEILVAARTUIGEN. | | Andere vaartuigen | | | |
| | Stoom- vaartuigen | Motor- vaartuigen | Geheel gedekte | Half gedekte | | | | |
| 1925 | 228 | 427 | 408 | 1888 | 2278 | 5229 | 377.715 | |
| 1924 | 225 | 392 | 446 | 1918 | 2156 | 5137 | 384.670 | |
| 1923 | 218 | 365 | 486 | 1959 | 2107 | 5135 | 390.135 | |
| 1922 | 230 | 295 | 523 | 2116 | 2305 | 5469 | 406.427 | |
| 1921 | 232 | 298 | 578 | 2177 | 2468 | 5733 | 421.263 | |
| 1920 | 262 | 275 | 598 | 2287 | 2661 | 6083 | 434.973 | |
| 1919 | 302 | 216 | 618 | 2392 | 2711 | 6229 | 450.970 | |
| 1918 | 323 | 172 | 608 | 2470 | 2599 | 6172 | 452.099 | |
| 1917 | 292 | 181 | 730 | 2451 | 2431 | 6085 | 475.502 | |
| 1916 | 266 | 181 | 814 | 2448 | 2505 | 6154 | 488.892 | |
| 1915 | 221 | 69 | 753 | 2453 | 1388 | 5884 | 439.522 | |

TABEL XXXVIII.

TOTALE HOEVEELHEID EN OPBRENGST DER VISCH, GEDURENDE DE JAREN 1915-1925 DOOR ALLE TAKKEN DER NEDERLANDSCHE GROOTZEEVISSCHERIJ AANGEVOERD.

| JAAR | Trawivisscherij | | Beugvisscherij | | Drijfnetvisscherij op haring | | Algemeen total | |
|------|-----------------|------------|----------------|-----------|------------------------------|------------|----------------|----------------|
| | K. G. | Opbrengst | K. G. | Opbrengst | K. G. | Opbrengst | K. G. | Opbrengst |
| | | | | | | | | |
| 1925 | 37.446,80 | 11.253,650 | 769,300 | 426,300 | 43.164,300 | 10.182,400 | 81.380,450 | 21.812,350 |
| 1924 | 34.806,400 | 11.131,950 | 1.502,000 | 790,000 | 69.776,400 | 13.010,270 | 97.055,300 | 24.932,220 |
| 1923 | 23.131,00 | 7.842,600 | 2.004,000 | 892,000 | 45.322,000 | 6.678,400 | 70.457,500 | 15.413,000 |
| 1922 | 29.044,500 | 8.467,150 | 1.591,000 | 776,300 | 27.020,000 | 4.013,700 | 50.213,400 | 13.287,750 |
| 1921 | 26.145,900 | 8.721,440 | 2.007,000 | 915,100 | 39.526,000 | 7.199,200 | 67.714,900 | 16.835,740 |
| 1920 | 28.456,000 | 10.674,300 | 946,000 | 496,500 | 90.844,000 | 21.317,400 | 121.547,000 | 32.846,100 (1) |
| 1919 | 43.017,975 | 19.497,468 | 2.784,473 | 1.658,263 | 115.858,191 | 36.212,411 | 166.690,639 | 57.368,137 |
| 1918 | 38.201,451 | 20.601,570 | 1.599,586 | 1.622,885 | 15.307,293 | 9.467,787 | 50.108,330 | 31.692,542 |
| 1917 | 30.606,888 | 14.231,239 | 2.812,159 | 2.035,990 | 339,565 | 230,488 | 33.758,612 | 25.963,859 |
| 1916 | 64.385,778 | 30.898,633 | 2.008,543 | 1.228,331 | 99.118,462 | 49.549,752 | 165.512,783 | 79.926,713 |
| 1915 | 61.115,229 | 14.910,464 | 1.244,116 | 438,846 | 83.669,276 | 36.917,068 | 148.058,621 | 52.266,378 |

de eerste plaats, waren de vischprijzen in doorsnee lager dan in 1924. Waar nu de handel op België, in hoofdzaak nog altijd uit consignatie bestaat, waarbij dus genoeg moet worden genomen met de toevallige opbrengst van de visch op de verschillende markten, werken billijke vischprijzen natuurlijk zeer bevorderlijk op dien handel. De kans op winst schijnt bij dergelijken handel, toch altijd grooter bij aanbod van goedkope, dan van dure visch. Bovendien was de aanvoer van kleine vischsoorten, zooals reeds werd opgemerkt, in het verslagjaar vaak zeer ruim, wat herhaaldelijk de gelegenheid voor de betrokken handelaren opende, om belangrijke hoeveelheden, tegen betrekkelijk lage prijzen, in te koopen. Een groot voordeel voor den handel op België, was ten slotte, dat de frankenkoers zich in het verslagjaar in opgaande lijn bewoog, zoodat hierdoor nog bijzondere winsten konden worden gemaakt. Ofschoon dus in het algemeen de omstandigheden voor den handel op België gunstig waren, werd van de exporteurs somtijds de klacht vernomen, dat zij veel last ondervonden van de toenemende concurrentie op de Belgische markten, door Deensche en Duitse aanvoeren ».

In verband met deze opmerkingen, kan vastgesteld worden, dat het spoorvervoer van Ymuiden naar België, van 23,1 t.h., tot 24,7 t.h. van het totaal gerezen is.

Het staatshavenbedrijf van Ymuiden heeft, zooals in de laatste tijden, het boekjaar 1925 met een verlies gesloten: gulden 186.490,89. De verbetering die op dit gebied merkbaar is, is uitsluitelijk aan de daling der uitbatingkosten te danken. De totale opbrengst immers der vischmijn was slechts 12.835.600 gulden, tegen 13.410.808 gulden in 1924, wat ook op eene mindere opbrengst der mijnrechten, die de voornaamste bron der inkomsten uitmaken, doet denken.

FRANKRIJK. (1).

Er blijkt uit de statistiek der zeevisscherijen, voor 1924, welke in 1926 verschenen is, dat de naoorlogse pogingen, in Frankrijk aangewend om deze nijverheden herop te beuren en uit te breiden, ruimschoots loonend geweest zijn. De verbetering der haveninrichtingen te Boulogne, Lorient, La Rochelle, om slechts van de bijzonderste te spreken, hebben den nijverheidzin een krachtigen aanstoot gegeven. Het aantal visschers, alhoewel in gestadigen aangroei, is nog tamelijk beneden dit van 1913, — wat de moeilijkheid der scheepsbemanning niet vermindert — en voor de zeilyloot, zooals overal, wordt het bestaan steeds moeilijker gemaakt, maar het aantal stoomschepen is van 356, in 1913, tot 504 in 1924 geklommen; de motorsloepen van hunnen kant, zijn in hetzelfde tijdperk van 433 tot 1827 eenheden aangegroeid.

De economische uitslag is nog duidelijker. Zoo immers de opbrengst op 100.775.430 fr., in 1913, en op 606.608.114 fr. in 1923 geraamd werd, is zij in 1924 tot 722.560.879 fr. gestegen. De vooruitgang doet zich gelden, niet alleen op gebied der welgekende Fransche kabelauvisscherij, op de banken van Ysland en New Foundland (115.000.000 fr.), maar op dit der andere visscherijen in volle zee, namelijk de haringvisscherij (frank 67.000.000), de schardijnvisscherij (77.000.000 fr.) en de visscherij te versche (570.000.000 fr.). Dit is grootendeels toe te wijten aan de doeltreffende medewerking, die het **Office scientifique et technique des pêches maritimes**, na den oorlog tot stand gebracht, aan de nijverheid verleent, en die hare uiting heeft in tal van proefondervindelijke mededeelingen over wetenschappelijke vraagstukken, aangaande de zeevisscherijen in Frankrijk en zijne koloniën.

(Vervolg blz. 98).

(1) MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS. — *Sous-secretariat d'Etat des Ports, de la Marine marchande et des Pêches.* — *Statistique des Pêches.* 1926.

Tabel XXXIX.

Opbrengst der zeevisserij in Frankrijk. Visserij met vaartuig en visserij te voet (1920-1924)

| | 1920 | | 1921 | | 1922 | | 1923 | | 1924 | |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| | Hoeveelheid | Waarde | Hoeveelheid | Waarde | Hoeveelheid | Waarde | Hoeveelheid | Waarde | Hoeveelheid | Waarde |
| <i>Grootvisserij.</i> | | | | | | | | | | |
| Ijsland (Aberdaan) kig. | 8,977 681 | 29,651 130 | 2,576 057 | 22,712 011 | 5,778 801 | 2,165 501 | 2,807 311 | 5,238 491 | 2,789,731 | 7,374 811 |
| Kuit kig. | 73 198 | 216 403 | 108 441 | 93,579 | 38 389 | 49,969 | 51,033 | 56,050 | 50 970 | 48 882 |
| Traan (tonnen). | 23,901 | 57,970 | 22,954 | 28,736 | 34,620 | 21,201 | 18,543 | 23,288 | 47,928 | 113,743 |
| Doggerbank en Noordzee, <i>aberdiaan</i> kig. | > | > | > | > | 123,511 | 2,232,323 | 20,864 | 41,788 | > | > |
| Kuit kig. | > | > | > | > | 25,313 | 10,123 | 2,000 | 2,500 | > | > |
| Traan (tonnen). | > | > | > | > | 1,100 | 1,100 | 52,598,180 | 96,989,943 | > | > |
| New Foundland, <i>aberd.</i> kig. | 30 116 672 | 96,361 043 | 33 095 356 | 64,595 252 | 37,777 346 | 93 430 056 | 6,800 | 7,192 | 45,868,998 | 103,136,744 |
| Kuit kig. | 121 824 | 281 058 | 26,981 | 20,965 | 25,196 | 19,564 | 6,800 | 7,192 | 19,602 | 26,354 |
| Traan (tonnen). | 53 669 | 135,711 | 6,000 | 12,506 | 22,904 | 3,5295 | 215,000 | 457,000 | 21,000 | 60,000 |
| Steekkrabben (West-Afrik. kust). | 697 621 | 1,864,815 | 573,000 | -1,728,000 | 321,000 | 664,000 | | | | |
| II. <i>Visserij in volle zee en brak-watervisserij.</i> | | | | | | | | | | |
| | | 457,562,531 | | 130,322,366 | | 430,796,182 | | 501,001,733 | | 611,775,443 |
| | | 586,430,673 | | 319,533,387 | | 537,416,115 | | 606,608,114 | | 722,560,819 |

TABEL XL.

DE FRANSCHÉ VISSCHERSVLOOT (1916-1922).

| | 1918 | 1919 | 1920 | 1921 | 1922 | 1923 | 1924 |
|------------------------------------|--------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Aantal visschers | 84.018 | 106.217 | 114.469 | 112.470 | 116.684 | 121.228 | 126.402 |
| Aantal zeilbooten | 15.666 | 18.005 | 19.582 | 20.185 | 20.705 | 20.710 | 21.267 |
| Aantal motorbooten, | 428 | 570 | 689 | 819 | 968 | 1.162 | 1.327 |
| Aantal stoomsloepen | 91 | 334 | 379 | 486 | 476 | 491 | 504 |
| Tonmaat der zeilsloepen | 94.714 | 120.922 | 127.572 | 142.868 | 143.720 | 147.462 | 144.682 |
| Tonmaat der motorbooten | 1.820 | 2.964 | 3.567 | 4.589 | 4.25 | 6.736 | 9.245 |
| Tonmaat der stoomsloepen | 7.755 | 48.311 | 5.407 | 75.183 | 84.772 | 87.149 | 88.686 |

Eenige bijzonderheden nopens de voornaamste Fransche visschershavens zijn niet van belang ontbloomt.

Boulogne ziet zijne reederijen ter grootvisscherij vervallen, uit oorzaak van een onvoldoende opbrengst, en de moeilijkheden die de bemanning der vaartuigen en het gemis aan eene markt van gezouten kabeliau teweeg brengen. Deze havenstad beschikt niettemin over een totaal van 303 visschersvaartuigen, waaronder 164 stoomvaartuigen en 6 motorschepen.

Het is La Rochelle die aanlegt om een voorname Fransche visschershaven op den Atlantischen Oceaen te worden, met eene vloot van 58 zware stoomschepen, 9 motorschepen, en 351 zeilvaartuigen. Lorient, wier modelhaven eenstdaags volledig voor uitbating zal klaar gemaakt zijn, bezit harerzijds reeds 43 stoomschepen, 1 motorschip en 197 zeilvaartuigen.

Brugge, den 31 Maart 1927.

Namens de Commissie voor
Zeevisscherij:
De Secretaris-verslaggever,
Ch. DEZUTTERE.

Provinciale Commissie voor Zeevisserij

Verlag der vergadering van 4 Juni 1926.

De Commissie komt bijeen te 14 ½ uur, in een der sectiezalen van den Provincieraad, in het Provinciaal Hotel te Brugge, onder het voorzitterschap van den heer de Gheldere, provincieraadslid te Heyst-aan-Zee.

Wonen de vergadering bij: de heeren Van de Pitte, Bauwens, Verbrugge, Blondé, Demaecker, Rybens, Dezuttere, leden; Goor, Afgevaardigde van het Middenbestuur van het Zeewezen, Rotsaert, Algemeene secretaris van den Belgischen Zeevaartbond.

I. — De heer **Bauwens** deelt mede dat de E. H. Pype, lid der Commissie, eereaalmoezener van het zeewezen en bestuurder der vrije visschersschool zoeven te Oostende overleden is. De lijkplechtigheid zal den Dinsdag, 8 Juni, te Oostende plaats hebben. Het achtbaar lid stelt voor dat er vanwege de Commissie een brief van rouwbetuiging naar de bloedverwanten van den afgestorvene gezonden worde.

De heer **Voorzitter** huldigt de nagedachtenis van den afgestorvene, en vraagt de instemming der vergadering met het voorstel van den heer Bauwens.

Deze instemming is algemeen.

Daarna geeft de achtbare heer Voorzitter, op aanvraag van den heer Gouverneur, die onvoorziens belet is de vergadering bij te wonen, uiting van de voldoening, met dewelke de Commissie de verheffing begroet van een harer medeleden, den heer H. Baels, tot de waardigheid van Minister van Landbouw en Openbare Werken. Hij stelt voor dat er vanwege de Commissie, te dier gelegenheid, een brief van gelukwensching naar den heer Baels gezonden worde.

De vergadering stemt algemeen met dit voorstel in.

II. — De vergadering neemt kennis van het koninklijk besluit van 14 April 1926, houdende instelling van een getuigschrift van bevoegdheid voor het onderwijs van de zeevisserij, en van eene mededeeling van het Ministerie van Zeewezen, door

dewelke een Staatstoelage van 1000 fr., voor 1926, aan de Commissie toegekend wordt.

De heer **Goor** geeft uitleggingen over de toepassing van het besluit, wat de huidige leeraars der visscherijscholen betreft, die op enkele uitzonderingen na, de normaalleergangen in de zeevaartschool van Oostende bijwonen. Deze leergangen zijn voor de belanghebbenden van het hoogste gewicht, daar zij zich aldus in de gelegenheid stellen om eene erkende bevoegdheid en art. 5 van het koninklijk besluit in te roepen.

De heer **Dezuttere** doet de belangrijkheid van het besluit uitschijnen, wat de toekomst der vrije visschersscholen aangaat, die zich moeten in de vereischte voorwaarden stellen, om in de toekomst op de Staatstoelagen te kunnen aanspraak maken. Het komt de gemeentebesturen toe, bij de besturen dezer scholen aan te dringen, opdat de leeraars die belangrijkheid zouden in acht nemen; hij brengt tevens hulde aan de voortreffelijkheid der examens voor het toekennen van leerbeurzen aan de visschersjongens, die onder de leiding van den heer Goor plaats hebben.

De heer **Verbrugghe** wijst op het programma van normaalonderwijs, voor leeraars der visscherijscholen opgesteld, door Dr Redeke, en destijds overgedrukt in het tijdschrift « Mededeelingen over visscherij ».

De heer **Goor** bevestigt dat het onderwijs steeds zal verdelijkt worden, ook wat de avondlessen voor de leerlingen- visschers-stuurlieden aangaat.

III. — De heeren **Verbrugghe** en **Bauwens** doen gelden dat de bespreking van de inrichting van het kredietwezen voor zeevisschers heden niet kan aangevangen worden, daar de heer Verbrugghe om 16 uren, de vergadering van den gemeenteraad van Oostende hoeft bij te wonen. Zij dringen aan opdat de heer Depière, die met het beheer eener dergelijke kredietmaatschappij te Oostende gelast is, in de gelegenheid gesteld worde de bespreking, die op 18 Juni zou vastgesteld worden, bij te wonen.

De heeren **Voorzitter** en **Dezuttere** doen opmerken dat de

heer Gouverneur een schriftelijke aanvraag in dien zin vanwege den heer Bauwens ontvangen heeft, dat hij echter aan de Commissie overgelaten heeft eene beslissing dienaangaande te nemen, daar de aanvraag geen duidelijke en doeltreffende redenen ten voordeele van de deelneming van niet-leden aan de bespreking bevat. Indien er dergelijke redenen bestaan, kunnen de heeren Depière en Laenen, bestuurder der Westvlaamsche verzekering van zeilvisschersvaartuigen verzocht worden, ze schriftelijk aan den heer Voorzitter der Commissie, met het oog op de vergadering van 18 Juni aanstaande, mede te deelen. In het voorkomend geval, kunnen de heeren Depière en Laenen dan verzocht worden deze zitting bij te wonen.

Dit voorstel wordt aangenomen.

IV. — De 4 Juni 1925 heeft de Bestendige Deputatie de uitbetaling toegelaten van een bedrag van fr. 12.350 premiën, ten behoeve van 91 scheepsjongens en hunne stuurlieden, die te Oostende de vereischte proeven afgelegd hadden.

De plechtigē uitdeeling dier premiën had den 4 October 1925 plaats te Oostende, in de tegenwoordigheid der vertegenwoordigers der betrokken openbare besturen en der zeevisscherijcolleges. De leerbeurzen toen uitgekeerd door den Staat, de Provincie en de stad Oostende, beliepen gezamenlijk 37.950 fr.

De provinciale premiën voor 1925, verschuldigd aan het visscherspersoneel van Heyst en Blankenberghe, kunnen tot nu toe niet uitbetaald worden, bij gemis aan de ambtelijke naamlijst der titularissen.

De heer **Goor** legt uit dat deze laatste vertraging aan de onpasselijkheid van twee juryleden toe te wijten is, en dat de noodige gegevens, wat Blankenberghe en Heyst aangaat, eerst-daags zullen verstrekt worden.

De heer **Blondē** doet uitschijnen dat de huidige wijze van verdeeling der premiën, aanleiding tot zekere misstanden geeft, daar een zelfde stuurman, die een lichtmatroos aan boord heeft, somtijds op drie premiën kan aanspraak maken.

De heer **Verbrugghe** spreekt in denzelfden zin, en vraagt dat de verdeeling dezer premiën ter studie gelegd worde.

De heer **Goor** verklaart dat deze herziening aanstaande is, uit hoofde niet alleen van de huidige medewerking der Provincie en gemeentebesturen, maar ook naar aanleiding der mogelijke invoering eener wet die de monsterring der beschikbare scheepsjongens verplichtend maakt.

*Propaganda
van den
Belgischen
Zeevaarbond*

V. — De heer **Voorzitter** geeft mededeeling van een brief van den Belgischen Zeevaarbond, dezes programma bevattende, ten voordeele der zeevisscherij, met het oog op de uitbetaling eener provinciale toelage van 2500 fr.

Dit programma bevat: 1° een propaganda ten behoeve van het vischverbruik door voordrachten en persartikelen.

2° een tentoonstelling van zeevaartmotoren;

3° verwezenlijking der wenschen, uitgebracht op het zeevaartkongres, te Oostende.

4° bezoek aan de visschershavens;

5° toelagen voor werken en muurplaten aangaande de zeevisscherij;

6° toekenning van den prijs de Gerlache aan zelfvisschers;

7° propaganda voor het laboratorium van zeebiologie;

8° propaganda bij de openbare besturen voor de uitbreiding van het vischverbruik in het leger en de staatsgestichten.

9° voordrachten over de draadlooze telegrafie.

De heer **Rotsaert**, algemeene secretaris van den Belgischen Zeevaarbond, bedankt de Commissie voor de gelegenheid die hem verschaft werd om met de provinciale zeevisscherijcommissie in voeling te komen. De Zeevaarbond heeft de belangen der zeevisscherij steeds in alle omstandigheden ter hart genomen en de wezenlijkheid van den toestand bekend gemaakt. Steeds worden de markten van Antwerpen en Brussel met buitenlandse meest Hollandsche visch overstelpt, en wordt de Belgische waar er somtijds geboycot. Verscheidene vischmarkten zijn verdwenen of aan het verdwijnen. De zeevaarbond, met de 10.000 leden die hij thans telt, is in staat en is beslist dien toestand te verbeteren.

De heeren **Verbrugghe** en **Bauwens** doen uitschijnen, dat de stichting te Oostende, eener samenwerkende vennootschap, die

te praktische propaganda voor het vischverbruik in België voor doet heeft, aanstaande is.

De heer **Dezuttere** herinnert de laatste openingrede van den Provincieraad, in dewelke de heer Gouverneur de gedachte vooruit gezet heeft, eene maatschappij zonder winstgevend doel te stichten, die de propaganda voor het vischverbruik zou op zich nemen. Dergelijke instelling bestaat in al de naburige landen. Daarop kwam de subsidievraag van den Belgischen zeevaartbond. Het was een gelukkig teoval en eene doeltreffende beantwoording van het ontwerp.

De Zeevaartbond beschikt over duizenden leden in talrijke afdelingen over gansch het land verspreid. Hij heeft een eigen maandblad, uitmuntende voordrachtgevers, en beschikt over de drukpers aller partijen. De toelage werd verleend, onder voorbehouding dat de bond zijn programma aan de Commissie zou mededeelen, wat heden gedaan wordt.

Wat het eerste punt betreft, moet de aandacht gevestigd worden op de rol die de 200 Belgische menagiescholen, met hun 6.000 leerlingen te vervullen hebben. De Zeevaartbond kan bij het Ministerie van Nijverheid en Arbeid tusschenkomen opdat de voornaamste begrippen van vischaankoop, en voorbereiding in deze scholen onderwezen worden, en een handboek samenstellen, opdat deze begrippen eenvormig en doeltreffend onderwezen worden.

Hetzelfde geldt voor het vischverbruik in het leger.

Wat de nijverheidstreken van Limburg, Luik en Henegouwen aangaat, waar het vischverbruik onbekend is, ware een propaganda door het woord en de pen onvoldoende, zoo zij niet met een praktische betooging en een gepaste handelsinrichting gepaard ging. Een samenwerking tusschen de ontworpen Oostendse samenwerkende vennootschap en den Zeevaartbond is gansch aangewezen, naar het voorbeeld der naamlooze vennootschap « Les friteries Rochelaises », in Frankrijk.

De tentoonstelling voor zeevaartmotoren, te Oostende, komt te gepaster uur, maar van de havenwerken, langs de kust in uitvoering of uitgesteld, was op het zeevaartcongres, behalve

van die van Nieuwpoort, weinig spraak. De herstelling van het westerstaketsel dezer haven werd ondertusschen in aanbesteding gegeven en goedgekeurd, maar op het oostereinde der kust, te Zeebrugge, blijven een honderd vaartuigen en 400 visschers op eenige vierkante meters kom oppervlakte samengeperst. Zeebrugge is nochtans de tweede visschershaven in het opzicht der opbrengst. Geen enkele is beter tegen de noord-westerwinden beschut; zij alleen heeft de diepte, vereischt voor het aanleggen eener tijhaven voor de grootste visschersschepen, is min aan verslijking blootgesteld, is omringd van uitstekende nijverheidsgronden en middelen van verkeer. Dit alles werd van bevoegde zijde erkend, tijdens een bezoek te Zeebrugge van den achtbaren heer Laboulle, Minister van Openbare Werken.

Men mag een beroep op den Zeevaartbond doen, opdat hij die waarheden, die niet zoozeer een bepaalde plaats, dan gansch de visschrij betreffen, door de openbare meening en de Regering doe aannemen. Het ontwerp der havenwerken van Zeebrugge is klaar; één millioen is voldoende om het ten uitvoer te leggen.

De heer **Vandepitte** bekrachtigt dit verzoek dat door den heer Rotsaert ten volle beaamd wordt. Deze laatste verklaart dat de maatschappij die hij vertegenwoordigt zijn propaganda-programma, in den aangewezen zin, zal volledigen en uitvoeren.

De heer **Rybens** doet opmerken, dat er nog geen begin van uitvoering aan de havenwerken van Nieuwpoort gegeven werd.

De heer **Demaecker** doet insgelijks uitschijnen dat de werken der nieuwe haven, te Blankenberghe, onuitgevoerd blijven.

De heer **Rotsaert** vestigt de aandacht op de kreeftenvisscherij die te Wemeldingen ontstaan is; zij kan in dezelfde voorwaarden te Zeebrugge aangekweekt worden; hij zal duidelijker uitgaven aan den heer Vandepitte verstrekken.

De vergadering wordt om 4 ½ uur geheven.

De Secretaris,
Ch. DEZUTTERE.

De Voorzitter,
Baron JANSSENS de BISTHOVEN.

Verslag der vergadering van 21 Juni 1926.

De Commissie komt bijeen te 2 ½ uren 's namiddags, in de vergaderzaal der Bestendige Deputatie, in het Provinciaal Hotel te Brugge, onder het voorzitterschap van den heer Senator Hamman.

Wonen de vergadering bij: de heeren Bauwens, Verbrugghe, Blondé, de Gheldere, Van de Pitte, Cattoor, Rybens, De Zuttere.

Worden verontschuldigd: de heeren Gouverneur, Demaecker en Goor, Afgevaardigde van het Middenbestuur van het Zee-wezen.

M. Laenen, zaakvoerder der Westvlaamsche Verzekering voor zeevisschersvaartuigen, is insgelijks aanwezig.

I. — Het verslag der voorgaande zitting wordt goedgekeurd.

II. — De heer **Bauwens** doet opmerken dat het hem verwondert en spijt den heer afgevaardigde van de Westvlaamsche zeeverzekering, en niet dien van « Le Crédit Maritime » aanwezig te zien. Deze bemerking wordt door de heeren Verbrugghe en Blondé gesteund.

De heer **Dezuttere** antwoordt dat dit het gevolg is van de beslissing in de laatste vergadering genomen, krachtens dewelke de beide afgevaardigden verzocht werden voorafgaandelijk hunne wederzijdsche bemerkingen schriftelijk mede te deelen. De aanwezige afgevaardigde heeft in tijd beweegredenen doen gelden, die het nuttig scheen verder te bespreken, en werd dus uitgenoodigd, zooals beslist werd. De bemerkingen van den afgevaardigde van « Le Crédit Maritime », waarvan lezing gegeven wordt, heeft de provinciale overheid naar de Commissie verzonden, om desnoods een beslissing te nemen. De zaak vergt echter een dringende oplossing, daar zij op de dagorde der aanstaande vergadering van den Provincieraad staat.

De heer **Bauwens** betwist de gegrondheid dezer uitlegging. In zijn opvatting, moest de beslissing der Commissie in dien zin uitgelegd worden, dat de beide afgevaardigden onvoorwaardelijk tezelfdertijd zouden uitgenoodigd worden. Hij betwist de juistheid van het verslag, wat dit punt betreft.

Zeevisscherij
krediet

De heer **Dezuttere** verklaart dat hij zijn voorgaande uitlegging slechts kan staande houden; de juistheid van het verslag wordt, ten andere door de heeren de Gheldere en Rybens bevestigd. Overigens, kan dit verslag niet meer betwist worden, veertien dagen na dezes mededeeling aan de leden, en zijne goedkeuring door de vergadering zelve. De spreker vraagt en bekomt verder het woord om den grond der zaak te behandelen en drukt zich uit als volgt:

Ik zal het punt dat op de dagorde staat, zeer zakelijk trachten te behandelen, zonder drift noch vooringenomenheid. Ik heb immers geen het minste persoonlijk belang in het spel, noch een politiek, noch een ander. Ik heb de zaak enkel voorgedragen, zooals ik ze sedert tal van jaren opgevat heb, alleen om het zeevisscherijbelang bekommerd.

En als men zich op dit standpunt stelt, moet iedereen toegeven dat het doelmatiger is een onbeperkt kapitaal van een publiekrechtelijke instelling, zooals dit der Spaarkas of der Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid ten dienste der visschers te stellen, dan het vermogen eener private inrichting welke zij ook zij, die met haar eigen beperkte middelen werkt. Het is ontegensprekelijk beter dat dit krediet of het voorschot kunne berekend worden naar de waarde van het pand, dat in ruil gegeven wordt. Om een konkreet geval aan te halen, het is beter dat iemand, die een schip, laat ons zeggen, van 150.000 frank laat bouwen, op dit bedrag eene som ge¹k aan de helft kunne bekomen, dan een vast bedrag van 20.000 fr. of min, dat met die waarde geen rekening houdt.

Het is ook veel voordeelijker voor den kredietnemer, en zonder eenig nadeel voor den kredietgever, dat het termijn der terugbetaling kunne vastgesteld worden, in verhouding met het bedrag van het voorgeschoten kapitaal.

Het ware niet redelijk een voorschot van bijvoorbeeld 50.000 frank in een kort termijn, zelfs in drie jaar, te doen uitkeeren.

Ook heeft men dienaangaande, tegen de beschouwingen in de nota uiteengezet, geen het minste bezwaar laten hooren. Deze nota blijft onaangetaast, wat het kredietwezen aangaat.

Op een enkel punt wordt zij tegengesproken, namelijk wat de verzekering der avarij betreft. Men beschouwt deze verzekering als onmogelijk en als onnoodig, aangezien ze door de geldvoorschietters in de huidige omstandigheden niet geëiscat wordt.

Wat de noodzakelijkheid aangaat, zal ik enkel doen opmerken, dat wij staan tegenover een ontwerp dat de geldelijke verantwoordelijkheid in het spel brengt, niet van eenige bezitters, die een nijverheid- of handelsbelang in de visscherij hebben, maar van de Spaarkas of de Nationale Maatschappij voor Krediet, en van een samenwerkende vennootschap, waar 'ar. honderde leden slechts uit belangstelling kunnen deel uitmaken. Deze instellingen hebben er evenveel belang bij de verzekering der avarij te betrachten, als de verzekeringsmaatschappij er belang bij heeft ze van kant te schuiven. Er bestaat geen middenweg; het risico, door de verzekering geweigert, blijft ten laste der kredietinrichting, en als ten gevolge van een erge avarij, de terugbetaling moet verdaagd worden, of zelfs voor langen tijd in gevaar is, dan blijft er aan de samenwerkende kredietvennootschap, of liever aan hare leden, anders niets te doen over dan in hun zak te schieten en het verschuldigde geld aan de Nationale Maatschappij, in de plaats van den visscher, op het vastgestelde termijn te betalen. Men kan ook het schip aanslaan en verkoopen, maar dit ware veelal onmenselijk en ondoenlijk.

Wat de technische mogelijkheid van de avarijverzekering aangaat, zijn de ingebrachte bezwaren, naar mijn bescheiden inzien, en voor zooveel ik dit punt heb kunnen nagaan, ook niet overtuigend. Uit hetgeen ik weet blijkt er dat deze verzekering toegepast werd, zonder erge gevolgen, in Denemarken, Duitsland en Engeland. Men brengt in dat in dit opzicht de geestesgesteldheid onzer visschers oneindig verschilt van dien der Engelschen, Denen en Duitschers, maar men voegt er dadelijk bij dat er geen meer oplettende en bezorgde menschensoort bestaat, dan de reeders-stuurlieden. Ik meende dat de kredietinrichting niet voor kapitaalkrachtige reederijen, maar

uitsluitelijk voor die soort bestemd was, en dat het uitsluitelijk voor hen is, aangezien zij doorgaans geen ander vermogen dan hun vaartuig bezitten, dat de verzekering van het avarijsicoo gewenscht wordt. Overigens, men begrijpt niet hoe een hulploon van 5000 fr. bijvoorbeeld, moet verzekerd worden, en een bijzondere avarij van hetzelfde bedrag het niet zou kunnen zijn. Als men de werkelijke kost der verzekering nagaat, moet het mogelijk zijn eene avarij der scheepsramp, die ten minste 1000 fr. bedraagt, mits een draagbare premie te verzekeren. De tegenovergestelde bewering schijnt mij al te zeer doordrongen van de kapitalistische opvatting der verzekering; het premiebedrag van 6 tot 7 p.h., opgegeven door M. Laenen, gaat voorzeker aan dit euvel mank.

M. Verbrugghe heeft in de laatste vergadering, in algemeene termen, te verstaan gegeven, dat hij het met de voorgestelde besluitselen niet eens zou zijn.

Het geldt voorzeker van zijnerwege geen verzet om principiëredenen. Men kan zich immers niet inbeelden dat een man van zijn denkwijze, zou kunnen gekant zijn tegen een maatschappelijke instelling, wier doel het zou zijn, de zuivere marxistische leer toe te passen, door den arbeider eigenaar te maken van het werktuig; dat hij voor de uitoefening van zijn bedrijf noodig heeft. In het huidig geval, is deze arbeider een zeevisser, waarom hij van ons eene dubbele belangstelling verdient.

Het zijn dus enkel opportunitredenen die zijne houding ingeven. Het komt mij niet toe bedenkingen van gepastheid te bespreken, die eenieder ingevolge zijne persoonlijke opvatting en strekking hebben kan.

Alleen dit schijnt onbetwistbaar, dat de Provincie in een slechte economische politiek zou vervallen, moest zij ingaan op de vraag van « Le Crédit Maritime », om een voorschot van 125.000 fr. te bekomen.

Eerst en vooral, ik meen het voldoende uiteengezet te hebben, het kredietstelsel waarvan spraak is onvolledig; het is beperkt; het is op kort termijn; het levert de noodige techni-

sche waarborg niet, opdat de Provincie hem goedsmoeds haar kapitalen zou toevertrouwen.

Daarenboven, al bestonden die leemten niet, dan nog ware het de Provincie, zedelijk gesproken, onmogelijk het verzoek van « Le Crédit Maritime » in te willigen. Deze laatste is gemist van adres. Het is niet tot de Provincie dat hij zich moest wenden, deze is daarvoor niet ingesteld. Hij moet zich richten tot de Spaarkas of de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, daarvoor opzettelijk door den wetgever tot stand gebracht. Het is verkeerd de Provincie voor kredietzaken aan te spreken, als er daarvoor een bijzondere wettelijke inrichting bestaat.

Ik weet het wel, de stichting der Westvlaamsche Verzekering voor Zeevisschersvaartuigen is noch vergeten, noch vergeven, en men wil het voorbeeld inroepen der zoogezeide toelage van 250.000 fr., door de Provincie aan deze maatschappij toegestaan.

Eerst en vooral gaat de vergelijking mank. Er bestaat geen toelage en er bestaat in gansch België geen enkele wettelijke of zelfs private inrichting, wier doel het is aan maatschappelijke instellingen, zooals een onderlinge zeeverzekering, het waarborgfonds te verschaffen, dat bij hare stichting onontbeerlijk is, om hare werkzaamheden te kunnen aanvangen. De Provincie heeft in 1920 terecht, en met veel doorzicht en edelmoedigheid, in die leemte voorzien, door tusschen te komen ten titel van aanmoediging, daar waar het bijzonder initiatief te kort schiet. Wat meer is, de voorwaarden der kredietopening door « Le Crédit Maritime » aan de Provincie gevraagd, zijn voor deze laatste bezwarend, meer bezwarend dan de voorwaarden aan de Westvlaamsche maatschappij opgelegd. Deze laatste is slechts deponthoudster van het waarborgfonds; dit fonds is neêrgelegd ter bank van Handel en Nijverheid, en brengt rechtstreeks, ten behoeve der Provincie, een intrest van 6 % op. Dit is een belegging die tamelijk afsteekt met de 3 % door « Le Crédit Maritime » aangeboden. Men kan dus het voorbeeld van de West-Vlaamsche Verzekeringkas niet doen gelden.

Wat « Le Crédit Maritime » kan, het is het voordeel inroepen, dat de Provincie aan de visscherskredietmaatschappijen in het algemeen zou kunnen toestaan. Aan den toestand van « Le Crédit Maritime » wordt, door de beschouwingen hier in het midden gebracht, niet de minste afbreuk gedaan. Zij blijft wat zij is: een kredietmaatschappij op kort termijn. Wij beoogen de kredietinrichting op lang termijn. M. Verbrugghe zal wellicht door de daad bewijzen, dat deze de beste is; wij zullen, van onzen kant, het mogelijke doen om hetzelfde te verwezenlijken.

De visschers zullen er het best mede varen, aangezien er drie inrichtingen zouden zijn in plaats van eene; maar zij zullen aan innerlijke kracht verliezen wat zij in getal aanwinnen.

Voor het oogenblik komt het er alleen op aan de goedkeuring der Bestendige Deputatie een bepaalde oplossing voor te stellen, en naar mijne bescheidene meening, kan deze oplossing niet anders zijn dan degene door de nota voorgedragen, te weten: aan de Bestendige Deputatie voor te stellen den Provincieraad te verzoeken een krediet in de Provinciebegrooting te voorzien, dat de Provincie in staat stelle, het verschil op zich te nemen, tusschen het wettelijk burgerlijk intrest-bedrag door de wet van 30 December 1925, op 5 ½ % vastgesteld en het intrestbedrag dat door de visscherskredietmaatschappij aan de kredietnemers wezenlijk opgelegd wordt, en dat het discountbedrag der Nationale Bank niet te boven gaat.

M. Bauwens antwoordt op deze beschouwingen, dat « Le Crédit Maritime » zich tot de Provincie gewend heeft, om een voorschot te bekomen, dat haar in staat zou stellen, dank zij een vermeerdering van kapitaal, het krediet op lang termijn in te richten. Hij geeft kennis van de kredietbewerkingen dezer maatschappij, die ruimschoots 150.000 fr. 's jaars beloopt. Hij steunt op de samenstelling van haren beheerraad, en brengt hulde aan haar bestuur. « Le Crédit Maritime » bestond reeds tijdens den oorlog in Engeland, en het was overbodig met de ondersteuning der Provincie, een nieuwe inrichting tot stand te brengen.

De heeren **de Gheldere** en **Dezuttere** herhalen dienaangaande wat voorheen reeds meermalen uiteengezet werd.

De heer **Verbrugghe** doet opmerken, dat het in zijne bedoeling niet is, in het huidig geval, van de marxische beginselen af te zien. Zijne weerhouding ten opzichte van het ontwerp is enkel ingegeven door daadzaken, die het bestuur der beide betrokken organismen aangaan. Ingevolge de balans, heeft de Westvlaamsche verzekering voor zeilvischersvaartuigen, in het laatste boekjaar, voor 11,000 fr. bestuurskosten, en « Le Crédit Maritime » slechts voor 2600 fr., alhoewel deze laatste meer verzekeringen hebbe dan de eerste maatschappij. Eene onderlinge zeeverzekering van stoomtreilers, waarvan de achtbare spreker deel uitmaakt, heeft voor een verzekerde waarde van 40.000.000 fr., slechts 4.000 fr. algemeene kosten.

De aangehaalde verzekeringpremie van 7 % is voorzeker veel te hoog geschat. Voor het overige, zijn de beslitselen van den heer **Dezuttere** aannemelijk.

De heeren **Bauwens** en **de Gheldere** en de overige leden be-
tuigen insgelijks hunne volledige instemming met het voorstel. De heer **Bauwens** echter legt er nadruk op, dat de in te richten kredietmaatschappijen de vereischte werkelijke waarborgen, wat de inrichting en de werking betreft, moeten opleveren.

De vergadering wordt te 4 ure gesloten.

De Secretaris,
Ch. DEZUTTERE.

De Voorzitter,
Baron JANSSENS de BISTHOVEN.

Verslag der zitting van 30 Juli 1926.

De Commissie komt bijeen den 30 Juli 1926, te 2 ½ ure 's namiddags, in de veergaderzaal der Bestendige Deputatie, onder het Voorzitterschap van den heer Gouverneur der Provincie.

Wonen de vergadering bij: de heeren **Rybens** en **Dezuttere**.

Worden verontschuldigd: de heeren **Baels**, **Bauwens** en **De-maecker**.

I. — Het verslag der voorgaande vergadering wordt goedgekeurd.

II. — De heer **Voorzitter** stelt voor een brief van rouwbetuiging te zenden naar Mevrouw Liebaert, weduwe van het afgestorven medelid, den heer Albert Liebaert, en hulde te brengen aan diens verkleefdheid aan de Commissie en aan de diensten die hij haar bewezen heeft.

Dit voorstel wordt aangenomen.

III. — De heer **Voorzitter** geeft lezing van een verzoekschrift, door den heer Prof. Gilson, Belgische afgevaardigde in den Internationalen Raad voor het onderzoek der zee, door hetwelk deze laatste de tusschenkomst der Commissie vraagt, opdat zij bij den heer Minister van Spoorwegen, Zeewezen, enz., zou aandringen om te bekomen dat België voort zijne tusschenkomst verleene in de onkosten van den Internationalen Raad voor het onderzoek der zee. Er bestaat gevaar dat, uit hoofde van de besparingen in 's lands bestuur te doen, deze tusschenkomst afgeschaft en verminderd worde. Dit ware uiterst nadeelig voor het zeevisscherijbedrijf, omdat alle ernstige bestuursinrichting op dit gebied, het wetenschappelijk onderzoek der zee moet in het oog hebben en op dezès medewerking en uitslagen moet gesteund zijn. Dit is voornamelijk waar wat de statistiek der opbrengst der zeevisscherij betreft.

De heer Voorzitter brengt hulde aan het wetenschappelijk werk van den heer Prof. Gilson, en aan de belanglooze toewijding, welke hij sedert lange jaren voor de Belgische zeevisscherij aan den dag gelegd heeft.

Hij geeft lezing van het ontwerp van brief, in den aangevozen zin, aan den heer Minister van het Zeewezen toe te sturen, en stelt voor mededeeling van dezen brief aan den heer Minister van Landbouw en Openbare Werken te geven, opdat hij de aanvraag ondersteune. Ook komt het gepast voor aan de Bestendige Deputatie voor te stellen, den heer Gilson, als lid der Commissie voor zeevisscherij, in vervanging van wijlen E. H. Pype, aan te stellen.

Deze voorstellen worden door de vergadering bekrachtigd en het ontwerp van brief wordt goedgekeurd.

IV. — De heer Rybens vraagt dat er nogmaals bij den heer Minister van Landbouw en Openbare Werken aangedrongen worde op de zeewerken te Nieuipoort uit te voeren, om de oorlogsschade aan de haven toegebracht te herstellen. De goedgekeurde aanbesteding van de herstelling van het westerstaketsel wordt tot nu toe niet begonnen.

De Commissie zal de zaak aan den heer Minister van Landbouw en Openbare Werken herhaaldelijk aanbevelen.

De zitting wordt te 3 ½ ure gesloten.

De Secretaris,
Ch. DEZUTTERE.

De Voorzitter,
Baron JANSSENS de BISTHOVEN.

Verslag der vergadering van 4 Maart 1927.

De Commissie komt bijeen te 14 ½ ure, in de vergaderzaal der Bestendige Deputatie, onder het voorzitterschap van den heer Baron Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie.

Zijn tegenwoordig: de heeren Gilson, Van de Pitte, Bauwens, Verbrugge, Rybens, Blondé, Dezuttere.

Worden verontschuldigd: de heeren Baels, Goor en Cattoor.

I. De heer **Voorzitter** opent de vergadering, en verklaart dat de Commissie, sedert hare laatste vergadering, een aanzienlijk verlies ondergaan heeft, in den persoon van den heer senator Hamman, in de laatste dagen van Januari te Oostende overleden.

Hij was de medestichter der Provinciale Commissie, en bewees er de grootste diensten aan de zaak der zeevisserij.

Gedurende zijne politieke loopbaan van bijna 40 jaar, zoowel in den gemeenteraad te Oostende, als in de wetgevende kamers, toonde hij zich steeds de moedige en kranige verdediger der belangen der zeevisserij en der visschers. Ook in de Hooge Commissie der zeevisserij, waar hij als Voorzitter fungeerde, deed hij, in samenwerking met den betreunden Aalmoezenier

Pype, zijn weldoenden invloed gelden ten voordeele nameelk van het vakonderwijs der visschers en der scheepsjongens.

M. Hamman was ook vertegenwoordiger van de Regeering in den Internationalen Raad voor het onderzoek der zee.

In ons midden gaf hij, door zijn naastig bijwonen der zittingen, en door zijn altijd hoog bevoegde opmerkingen, het bewijs van zijne gansche toewijding aan onze werking.

De Commissie zal er voorzeker aan houden Mevrouw Hamman een brief van diepgevoelde deelneming toe te sturen.

Dit voorstel wordt met algemeene instemming begroet.

Verder verklaart de heer Voorzitter dat het hem zeer aangenaam is een nieuwen collega, den heer Hoogleraar Gilson, met een overtuigden welkomgroet te huldigen.

Doktor in natuurwetenschappen, professor in vergelijkende ontleedkunde der Leuvensche Hoogeschool, gewezen bestuurder van het Brusselsch Museum voor Natuurgeschiedenis, schrijver van tal van wetenschappelijke uitgaven, is M. Gilson een der voornaamsten, onder de geleerden, die zich op het wetenschappelijk onderzoek der zee toeleggen. Ook is hij in den bestendigen raad met dit doel te Kopenhagen ingericht, de waardigste en invloedrijke vertegenwoordiger van ons land.

In al deze hoedanigheden was hij voor de Provinciale Commissie een sedert lang gewenschte medewerker.

In naam van de leden, zegt de heer Voorzitter hem welkom en betuigt hij hem zijn genoegen op de hooggeprezen medewerking van den heer Gilson te mogen rekenen, alsook zijne hoop, lange jaren op zijne medehulp te mogen steunen.

II. — De Commissie neemt kennis van :

1) een brief van den heer Minister van het Zeewezen, gedateerd van 4 Februari 1927, houdende dat deze hoogambtenaar te Oostende, onder het beheer van den heer Gerbosch, een zeevisscherijdienst gesticht heeft, die voor zending heeft de zeevisscherijstatistiek en een documentatiedienst, aangaande deze nijverheid in te richten.

De Commissie ontvangt deze mededeeling met de meeste

voldoening, en zal steeds gaarne den nieuwen dienst ter zijde staan.

2) een brief van 31 December 1926, meldende dat de jaarlijkse Staatstoelage van 1000 fr., voorheen aan de Commissie toegestaan, op voorstel van het Comité der Schatkist, afgeschaft wordt.

III. — De rekening der Commissie voor 1926, sluit in de ontvangsten met 8.304,32 fr., en de uitgaven met 3.873,93 fr., aldus een batig slot latende van 4.430,39 fr., dat in het ontwerp van begrooting voor 1927 overgebracht is.

De begrooting belooft, zooals de voorgaande, in ontvangsten en uitgaven, de som van 8.550,00 fr.

De vergadering geeft een gunstig advies, met het oog op de goedkeuring dezer stukken, door de Bestendige Deputatie, onder voorbehoud, wat de begrooting voor 1927 betreft, dat de zitpenningen der leden gebracht worden op het peil in voege voor de andere Provinciale Commissiën, en dat de vergoeding voor het secretariaat vastgesteld worde, in verhouding met den arbeid en de vermindering die de muntwaarde sedert 1914 ondergaan heeft.

IV. — Door brieven, gedagteekend van 30 Januari 1927 en 3 Februari 1927, vragen de belanghebbenden en de koninklijke maatschappij « De Belgische Redders », te Blankenberghe, eene bijzondere belooning vanwege het Carnegiefonds, ten voordeele van de zeevisschers De Bode Emiel, Gezelle Thomas en Waeghe Louis, die den 29 Mei 1925, in volle zee, het leven gered hebben van de bemanning eener garnaalboot.

De Staatsbelooning voor moed en zelfopoffering werd den belanghebbenden reeds toegekend. De aanvraag wordt door het gemeentebestuur ondersteund.

De Commissie oordeelt dat het past, aan het gemeentebestuur van Blankenberghe een verslag te vragen, over de omstandigheden in dewelke de bedoelde redding gedaan werd.

V. — Er blijkt uit een brief van den heer Minister van het Zeewezen, gedagteekend van 4 Februari 1927, dat te beginnen van 1927, de Staatstoelagen ten behoeve der zeevisscherijbe-

Aankweek
scheepsjon-
gens

roepsscholen, alsook de leerbeurzen der Regeering, ten voordeele van de visschersscheepsjongens, afgeschafte zijn.

Deze afschaffing moet natuurlijk voor gevolg hebben, de verdwijning der bekwaamheidsexamens der scheepsjongens, die de grondslag zijn niet alleen van de verdeling der Staatspremiën, maar tevens van die der provinciale premiën.

De Commissie weet immers dat de Staatspremiën door de Provincie derwijze aangevuld worden, dat zij overal 250 fr. beloopten, terwijl de bijpremiën in dezelfde voorwaarden, op 150 fr. gebracht worden.

De heer Voorzitter verzoekt de Commissie, haar advies te geven, nopens de voorstellen dienaangaande aan de Bestendige Deputatie te doen.

Het behoud der provinciale premiën op hun huidig bedrag, zonder medewerking van de Regeering, en zonder de waarborg door het bekwaamheidsexamen verschaft, schijnt geen invloed op de vorming en de aanwerving van het visscherspersoneel te kunnen uitoefenen. Het ware bijgevolg doelloos het stelsel te behouden, indien het door niets anders kan vervangen worden. Het is echter te vreezen dat de uitrekking van alle Staatsbemoeiing een noodlottigen invloed op de aanwerving en de vorming van het visscherspersoneel zullen uitoefenen.

De heeren **Verbrugghe**, **Bauwens** en **Blondé**, bevestigen ten volle deze zienswijze, en vragen dat erkrachtadig aangedrongen worde op het behoud der bekwaamheidsexamens en der premiën, des te meer daar de opofferingen der Regeering voor de vorming van het visscherspersoneel bitter klein zijn, vergeleken met degene die voor het aankweeken van het personeel der nandelsvloot gedaan worden. De afschaffing der Staatspremiën zou overigens niet alleen de verdwijning van die der Provincie, maar tevens van die der gemeenten voor gevolg hebben.

De heer **Dezuttere** voegt erbij dat er blijkt uit den brief van den heer Minister Baels, dat de Staatstoelagen ten behoeve der visscherijscholen behouden worden. Dit wordt overigens uitdrukkelijk bevestigd door een ambtelijke mededeeling van den

heer Minister van het Zeewezen, gedagteekend van 4 Maart jl.

De heer **Rybens** dringt op zijne beurt aan, opdat het behoud der premiën en der bekwaamheidsexamens aan de Regeering aangevraagd worden. Indien echter dit voorstel afgewezen werd, zou er kunnen voorgesteld worden de provinciale en gemeentelijke premiën toe te kennen, onder vorm van aanmoediging-premie aan de stuurlieden, die een scheepsjongen aanmonsteren, die de leergangen eener visscherijschool gevolgd heeft.

Dit voorstel wordt eenparig aangenomen. De aanvraag tot behoud der premiën zal aan de heeren Volksvertegenwoordigers en senatoren der kustarrondissementen medegedeeld worden.

VI. — De heer **Secretaris** geeft kennis van het ontwerp der stad Oostende, de stichting beoogende van een zeewetenschappelijk Instituut in deze stad.

*Zeewetenschappelijk
Instituut*

Ingevolge de bestaande schikkingen, zou dit gesticht door de stad Oostende gebouwd worden, op grond, te dien einde door de Regeering te harer beschikking gesteld. Het beheer van dit gesticht ware zaak van eene maatschappij zonder winstgevend doel, in dewelke de Regeering, de Provincie en de besturen der verscheidene kusthavens zouden vertegenwoordigd zijn.

De onderneming zou in stand gehouden worden door de bestaanmiddelen der maatschappij, onder andere door de toelagen die de deelhebbende openbare machten haar zouden toekennen. Haar doel ware de begunstiging der studie van de zee, en van de wezens die er in leven, ten einde de nationale visscherijnijverheid te voorzien van het wetenschappelijk en technisch onderricht, vereischt voor hare economische ontwikkeling.

De ontworpen stichting heeft dus een uitgesproken karakter van algemeen belang, en beantwoordt aan een bij uitstek provinciaal belang. Het ware te betreuren zoo de Provincie de gelegenheid niet kon te baat nemen, om doeltreffend tusschen te komen op een gebied waar ons land het eenige is langs de Noordzeekusten, dat ten achter gebleven is. Immers, Holland, Frankrijk, Engeland, Schotland, de Scandinavische landen, be-

zitten sedert lang ambtelijke wetenschappelijke inrichtingen voor de studie der zee, van hare voortbrengselen en van alle wetenschappelijke vraagstukken in verband met de zeevisscherij.

Het initiatief der stad Oostende is van het beste allooi en verdient de krachtdadigste ondersteuning van al degenen, die een klaar besef van het nijverheidsbelang der provincie West-Vlaanderen hebben.

De Commissie wordt verzocht haar advies te geven, met het oog op de beslissing der Bestendige Deputatie en, desnoods, van den Provincieraad.

De heer **Gilson** bedankt den heer Gouverneur, voor den welkomgroet, hem zoeven toegestuurd, en drukt zich verdro uit als volgt:

Ik verzoek de Commissie aan de Bestendige Deputatie te willen voorstellen, vanwege den Provincieraad, eene toelage te vragen ten behoeve van het zeewetenschappelijk Instituut, welks stichting in gang is en dat een eigenmachtige inrichting zijn zal, afhangende van eene maatschappij zonder winstgevend doel.

De stad Oostende heeft beslist in deze onderneming doeltreffend tusschen te komen, en de Provincie zou er ruime belangstelling voor moeten aan den dag leggen.

De zeevisscherijnijverheid immers is geheel en al eigen aan West-Vlaanderen. Zij bestaat in geen enkele der andere provinciën van het land. Het is zelfs de voornaamste tak harer bedrijvigheid op zeevaartgebied en het is uitsluitelijk aan hare inwoners, dat de economische gevolgen der aanzienlijke ontwikkeling voor dewelke zij vatbaar is, zou ten bate komen. Het is bijgevolg redelijk dat, nog meer dan de Regeering, de provinciale overheid over deze nijverheid wake, en dat zij niets verzuime van hetgeen tot hare ontplooiing kunne bijdragen, zooals zij het overigens voor den landbouw gedaan heeft, met denwelken de zeevisscherij meer dan een gelijkenis heeft.

Welnu, het gesticht voor de studie der zee heeft voor eenerzijds, de ontwikkeling der zoo belangwekkende en verdienstvolle nijverheid der zeevisscherij te vergemakkelijken en,

anderzijds, tezelfdertijd als het de wetenschap bevordert, het algemeen onderwijs, en bijzonderlijk de technische opvoeding aan te moedigen der bevolking, die ervan leeft. Het zal bijgevolg het wetenschappelijk en practisch karakter hebben, van zekere inrichtingen, gesticht en bevoordeeld door de Provincie Henegouwen, die, in dit opzicht, een merkwaardig voorbeeld gegeven heeft.

Het is echter misschien goed aan te stippen, dat de termen **wetenschappelijk** en **practisch** niet tegenover elkander staan. Wat practisch is, is altoos wetenschappelijk; het ware immers niet practisch te willen handelen, zonder de kennis en de methode die de wetenschap alleen kan verschaffen.

Het moet nochtans wel verstaan worden, dat eene wetenschappelijke inrichting, in het belang eener nijverheid tot stand gebracht, in het onmetelijk veld der wetenschap, deze informatie en doenwijze moet uitkiezen die met haar de nauwste betrekkingen hebben, en die van aard zijn om haar eene redematige en economische wending te doen nemen, en aldus haren vooruitgang en haar behoud te waarborgen.

Merkt wel op dat de onderneming, waarvan spraak, geen nieuwigheid is, in eens op te bouwen; het is een bestaande onderneming die sedert lange jaren in gestadige werking is, maar die de oorlog is komen belemmeren, toen zij hare volle uitbreiding ging nemen, en zij op het punt was hulp en bijstand te vragen aan de openbare machten, aan de nijverheid zelve en aan begoede bijzonderen.

Het is bijgevolg geen hersenschim, een louter ontwerp welks verwezenlijking moet betracht worden; het is eene bestaande en handelende werkelijkheid, met eene eigene inrichting, met een klein zeeschip, die reeds eën ontzaglijke opstapeling van opgaven bezit, en een lange ondervinding der mogelijkheden en moeilijkheden van opzoekingen, voortgezet met de beperkte middelen die de wetenschappelijke opzoekingen in ons klein land, verarmd door den oorlog, kunnen bekomen.

Om immers doeltreffend te zijn, moet een instituut van opzoekingen een programma volgen in verhouding met hare daad-

kracht; want in gnoothedwaanzin vervallen, ware ophouden practisch te zijn.

Te dier gelegenheid schijnt het noodzakelijk nog meer den zin te bepalen van de uitdrukking « practische toepassingen ».

Voor talrijke visschers en zekere reeders, wat doeltreffend is op visscherijgebied, zijn enkel de middelen om nog de vangste en hunne profijten te vermeederen, door aanduiding der vangwijzen, gerief, plaatsen en tijdstippen gunstig voor de visscherij.

Andere meer verlichte en beter ingelichte lieden echter aanzien als doeltreffend, wat voor doel heeft de visscherij binnen juiste grenzen te beperken, de jaarlijksche slachting, de uitzinnige uitmoording te verminderen, teweeggebracht door de drukke visscherij die al de zeeën leegvaagt.

Zij beduchten wijzelijk dat de hen met de gulden eieren gedood worde.

Deze laatsten hebben den weg der vereeniging gekozen; zij hebben den Internationalen Raad voor het onderzoek der zee, gesticht, een thans machtig organisme, dat de krachtinsparningen van al de Europeesche volkeren vereenigt en schikt, om aan de wederlandsche visscherij de gewenschte bescherming en het redematige beheer te verschaffen, die alleen de verarming en de verwoesting kunnen voorkomen en misschien de vruchtbaarheid der zeeën te doen aangroeien.

België zal misschien in betere tijden aanielijke werkmiddelen kunnen verschaffen: een vaartuig, uitgerust als een stoomtrawler, met zijne bemanning, alsook een laboratorium met een behoorlijk bezoldigd personeel van arbeiders, techniekers en geleerden, en een jaarlijksche begrooting van verscheidene honderd duizenden franken. Dan zullen wij er mogen op denken hoogzeestudiën te doen, tezamen met de groote visscherijlanden, die in den Internationalen Raad van Kopenhagen vertegenwoordigd zijn.

Misschien zijn ook zekere reeders, die zich uitgeven voor de vertegenwoordigers van den « practischen » kant, in strijd met den wetenschappelijken kant, geneigd zelve de uitgaven te

doen van een dienst van dien aard, voor de inlichting der stuurlieden hunner trawlers?

Dit valt te betwijfelen en het is zelfs twijfelachtig of dergelijke dienst doeltreffend en gepast zijn zou. Hij zou niets opbrengen, en in elk geval, zou er geen Minister gevonden worden, die dergelijke uitgaven ten voordeele van eene bijzondere soort van nijveraars zou durven bevelen.

Wat er ook van zij, men is er ver van verwijderd over dergelijke middelen te beschikken.

Niettemin, daar wij deel uitmaken van een groep kleine zeevaartlanden, met ontwaarde munt, bekomen wij, alhoewel onze samenwerking tot enge grenzen beperkt is, van den Internationalen Raad, eene deelneming aan zijne werkzaamheden, ten aanzien van het belang dat voor de visscherijen in het algemeen en voor de oceanographie zekere opzoekingen opleveren, op dewelke wij ons, ingevolge onze middelen, hebben kunnen toeleggen.

Deze opzoekingen bevatten voornamelijk de volgende kapitelen:

1) De kustvisscherij, voornamelijk in het opzicht van de verdelging van jonge visch, die deze visscherij teweegbrengt. (Een beknopt overzicht der bekomen uitslagen heeft mij verleden jaar, vanwege den Internationalen Raad eene toelage van 2500 kronen verschaft).

2) De bijzondere studie der sprout en hare visscherij, dewelke op onze kust een aanzienlijke uitbreiding neemt (in samenwerking met de laboratoria van Lowestoft en Bergen).

3) De studie der biologie en der visscherij van de garnaal, die kenteekenen van vermindering oplevert, en nopens dewelke ik reeds veel opgaven bezit.

4) De studie van de hygienische gesteldheid der oesters en mosselen. Voedsels die kunnen gevaarlijk worden, omdat zij rauw verbruikt worden en het water waaruit zij komen, besmet is. Verscheidene memoriën worden voorbereid en zijn reeds tamelijk gevorderd.

5) De studie van het groot kustplancton in zijne betrekkingen met de voeding der jonge visch.

6) De studie van den invloed, die de uitstorting van uitgebaggerde voortbrengselen der havens op den zeebodem teweegbrengt.

7) De studie van den invloed der besproeiing der motoren met petroleum en andere vloeistoffen op de biologie van het zeewater.

8) De inrichting eener statistiek der voortbrengst, zooals degene die ik voor den oorlog tot stand gebracht had, en de wetenschappelijke benutting dezer statistiek.

9) Eindelijk de algemeene studie van het gewestelijk dierenrijk, die der visscherijtechniek en der oceanographie.

Dit alles maakt een geheel van begonnen werk uit, dat voorzeker uitslagen belooft, maar dat stil gelegd is, niet bij gemis aan inrichting, maar bij gemis aan algemeene middelen, voornamelijk het verlies van het uitvoerend personeel en van de geschoolde arbeiders, waarover men vóór den oorlog beschikte.

10) Men zou er kunnen bijvoegen, zoo de noodige geldmiddelen voorhanden waren, de inrichting van een lager onderwijs der zeebiologie, bijzonderlijk voor de leeraars der visscherij scholen.

Ik houd er echter aan te verklaren, dat ik als weinig nutgevend, een dergelijk onderricht zou aanzien, indien het louter theoretisch ware; het zou bij uitstek praktisch zijn, met andere woorden, gegeven worden in een laboratorium, en voornamelijk bewijsvoering bevatten, omdat op dit gebied men slechts kent « wat men honderd maal gezien en verhandeld heeft ».

Dit overzicht zal toelaten, den tevens wetenschappelijken en toegepasten aard te beoordeelen, die te geven is aan de inrichting in gang, maar in hare ontwikkeling stil gelegd is door gemis aan middelen.

Ik verzoek de Commissie haar te willen ter hulp komen ten aanzien van hare economische en menschlievende belangrijkheid en aan de Bestendige Deputatie voor te stellen, de mildst mogelijke toelage te verleenen.

De heer **Bauwens** stelt de vraag welke de medewerkers van

Instituut zullen zijn, en of andere bepaalde geleerden er vrijen toegang zullen hebben.

De heeren **Verbrugge** en **Bauwens** dringen aan op de praktische richting aan de instelling te geven, zooals « l'Office technique et scientifique des pêches maritimes » van Frankrijk het gedaan heeft. Wat de nijverheid aanbelangt, is de natuurverschijnselen te kennen die invloed hebben op den rijkdom der vischgronden, op de trektochten der visch. Er is reeds te veel aan zuiver speculatieve wetenschap gedaan geweest. Voor het overige, is het niet aannemelijk dat zekere afhoudingen in de mijn te Oostende gedaan, zouden aangewend worden tot het oprichten van het Instituut.

De heer **Gilson** keert terug op de uitleggingen, nopens de inrichting van het gesticht gedaan. Hij verklaart dat hij niet kan instemmen met de gedachte, voor het oogenblik aan het zeewetenschappelijk Instituut, geleerden te hechten, die er vreemd aan zijn, en dit om de volgende redenen:

1) Er is geen spraak van de inrichting van een Instituut van zeewetenschap. Dit Instituut bestaat. Het is geheel en al ingericht. Het heeft een arbeidsprogramma, bezit een materieel, sedert lange jaren in werking, en met hetwelk het een werk heeft tot stand gebracht, dat door den Internationalen Raad geschat wordt, en een zekeren bijval bekomen heeft.

Het geldt slechts eene hulpvraag ten behoeve van eene bestaande stichting.

2) Daarenboven, wilde men in de inrichting geleerden brengen die tot nu toe geen betrekking met haar gehad hebben, zou het betamen een beroep te doen, niet alleen op de bedoelde personen, maar op al degenen wier bevoegdheid toepasselijk is op de werkzaamheden waarvan spraak, en er bestaan er talrijke in België.

Maar elkeen weet dat het groot getal bestuurders een schrikkelijke hinderpaal is voor den goeden gang van een organisme waar moet gearbeid worden. Er zou bijgevolg eene keus moeten gedaan worden. Maar wie is bevoegd en redematig aangewezzen om deze keus te doen, tenzij de stichting zelve.

Wat het studieinstituut ontbreekt, is niet een grooter getal bestuurders, maar wel een voldoende getal uitvoerders van hooger gehalte, en de middelen om een waarlijk hulpverstrekkend personeel te bezoldigen. Wat met nadruk gevraagd wordt, is de geldelijke ondersteuning, vereischt om terug in het werk te stellen, het uitmuntend technisch personeel met een ongehoorde moeite gevormd en ten gevolge van den oorlog verloren gegaan.

De ondervinding leert dat het niet is met behulp der geleerden, doktors en professors, dat men het geduldig, hard en onangenaam werk van een moderne gesticht van opzoekingen verrichte, dat lange reeksen waarnemingen, aanteekeningen en samenvattingen vereischt, die zoo eentonig als noodzakelijk zijn.

Geeft dus niet zoozeer geleerde doktors, vooral bekommerd om hunnen persoonlijken arbeid van publiciteit, maar hulpen, zooals matrozen, werktuigkundigen, paswerkers, visschers en voorbereiders, en ik beloof, doer uitkiezing uit dit personeel, hulpnaturalisten van eersten rang te doen ontstaan. Daarna zal er gelegenheid zijn om geleerden uit te noodigen, binnen die palen hunner eigene bevoegdheid en der vereischten.

De heer **Voorzitter** doet opmerken, dat deze bespreking voorbarig is. Het geldt slechts eene principiëskwestie, namelijk de mogelijke tusschenkomst der Provincie in een bepaald ontwerp door de stad Oostende ingediend. Iedereen moet aannemen dat deze stichting nuttig ware. De modaliteiten van uitvoering moeten door den bevoegden beheerraad geregeld worden.

De Commissie sluit zich aan bij deze zienswijze.

De veergadering wordt te 16 $\frac{1}{2}$ ure gesloten.

De Secretaris,
Ch. DEZUTTERE.

De Voorzitter,
Baron JANSSENS de BISTHOVEN.

Extrait d'un rapport de croisière du Commandant de garde-pêche « Zinnia ». (1)

D'après les renseignements que j'ai reçus de Hull, la situation du ravitaillement des chalutiers en combustible s'améliore de jour en jour. La qualité du charbon, fourni par les houillères anglaises, est supérieure à celle du combustible importé ou approvisionné aux chalutiers mêmes, dans les ports continentaux. Bientôt la situation normale d'avant-grève sera rétablie. Un bon nombre de chalutiers a déjà repris le travail, ce qui produit un dégorgeement des bassins, et, par là, diminue les ennuis qu'avaient les autorités du port pour caser les navires du commerce.

Les rentrées du poisson commencent à être meilleures que celles du mois précédent, mais sont encore toutefois loin d'être normales; les prix de vente deviennent donc moins forts.

À Grimsby, le retour à une situation meilleure s'est fait sentir davantage. Les apports sont plus fournis qu'au marché de Hull. Les soles, turbots, soles-limandes et cabillauds ont été plus abondants que le flétan. Le Jeudi, 9 décembre, 47 chalutiers sont entrés au port, venant de la Mer du Nord, un des îles Féroé et trois spéciaux à la pêche du flétan. La plie s'est vendue 12 sh., le merlan 3 sh., le flétan 14 à 18 sh., le cabillaud 3 à 6 sh., la raie, 5 à 7 sh., le petit églefin 2 sh. 6 p., la limande 8 sh., la sole limande 18 sh. par stone (le stone à une valeur de 6,30 kgr. ou 14 livres anglaises), la sole 1 sh. 7 p., le turbot 1 sh. 1 p., la barbue 11 11 p. par livre.

La pêche du hareng dans la partie Sud de la Mer du Nord est presque terminée pour 1926. Les apports rentrés à Yarmouth, pendant ces dernières semaines, ont été très réduits. En général, cette saison a été mauvaise, vu la situation difficile, créée par le manque de combustible, et par les mauvais temps qui ne cessent de contrarier la pêche, depuis quelques semaines déjà.

(1) Medegedeeld door het Middenbestuur van het Zeewezen.

Lowestoft a subi les mêmes conséquences à propos du charbon et du temps ; les apports sont de beaucoup inférieurs à ceux de l'an passé. Voici un tableau indiquant cette différence dans les rentrées de hareng, pendant quelques jours :

| | | |
|-------------|-------------|-------|
| | 1926 | 1925 |
| Novembre 29 | 2.708 crans | 3.938 |
| Novembre 30 | 1.031 » | 2.343 |
| Décembre 1 | 802 » | 1.890 |
| Décembre 2 | 254 » | 326 |
| Décembre 3 | 1.273 » | 1.555 |
| Décembre 4 | 279 » | 1.155 |

Les prises faites durant la semaine, se terminant le 14 du courant, se sont élevées à 6.347 crans, contre 11.187 crans, rentrés pendant cette même semaine en 1925. A la date du 11 courant, le total de toutes les rentrées de cette saison, s'est élevé à 284.487 crans, vendus 430.219 £., contre 328.896 crans d'une valeur de 580.339 £., en 1925. Malgré les prix assez hauts, cotés pendant la semaine finissant le 4 du courant, pour les beaux harengs, les prix de la semaine finissant le 11 dernier, ont donné une moyenne de 40 sh., le cran contre 61 sh., pendant cette même semaine l'an précédent.

Aussi cette saison qui se clôture, est considérée comme très mauvaise. Vu le prix cher, payé pour le charbon, et les avaries provoquées aux filets par les mauvais temps, ainsi que les jours de chômage dus au grand vent, les gains sont très minimes.

Laboratoire de Recherches Maritimes annexé à l'École libre de Pêche, à Ostende.

Travaux effectués pendant l'année 1926.

1) Désodorisation des huiles de poisson. — Les essais effectués ont porté sur l'huile d'esprot, l'huile de foie de morue

et des « balayures » de cale. Nous rappelons qu'il existe un procédé industriel, fixant de l'hydrogène sur les huiles de poisson, en présence de catalyseurs appropriés, ce qui provoque la formation d'acides à P M plus élevé. La désodorisation s'en suit forcément. Nous voulons arriver au même résultat, sans devoir employer de l'H et en usant de matières courantes. Il y a des probabilités que nous touchons ou touchons bientôt au but. Des savons fabriqués avec des huiles traitées par nos procédés ne présentent encore aucune odeur après 4-5 mois de conservation. L'avenir dira si nous avons pleinement réussi ou s'il nous faut apporter des modifications à notre méthode.

2) **Dosage de l'huile dans les esprot.** — Ces recherches, entreprises depuis plusieurs années, ont pour but de fixer si tel moment est plus favorable qu'un autre, à la capture du poisson (esprot), quand on veut l'utiliser pour l'extraction des matières grasses. La chose est d'ailleurs d'utilité générale, puisqu'une diminution du % des matières grasses enlève une partie de la valeur alimentaire de l'esprot.

Dès 1922, nous avons cru remarquer que le % de matières grasses, fléchissait après plusieurs jours de gros temps. Mais nous n'avions pu fixer les choses avec quelque certitude, ignorant exactement où se faisaient les prises et l'état exact de la mer au large. A cette époque, nous n'envisagions d'ailleurs que la fixation d'une moyenne du % d'huile. Ce % qui se montait à 19-20 et jusqu'à 21,4, après la guerre, avait subi rapidement un fléchissement considérable: de 6-8-10 % et plus.

Voici les résultats obtenus cette année (1926-27), pendant la « saison » de l'esprot.

| Pêche du | moyenne | % d'huile |
|-------------|---------|-----------|
| 17 novembre | 25,8 | % |
| 20 " " | 27 | |
| 25 " " | 22,3 | |
| 30 " " | 12,6 | |
| 7 décembre | 16,2 | |
| 4 janvier | 14,6 | |
| 11 " " | 8,9 | |
| 14 " " | 11,75 | |
| 17 " " | 13,15 | |
| 22 " " | 13,4 | |

Le % de matières grasses est donc surtout favorable au début de la campagne, constatation déjà faite antérieurement.

A partir du 17 novembre, la mer a été presque constamment houleuse au large, ce qui amène la diminution du pourcentage jusqu'aux environs de décembre où le % remonte. Les analyses effectuées le 11 janvier correspondent, devons-nous dire, à un temps calme, qui se maintenait depuis plusieurs jours. Mais nous avons affaire à une autre espèce d'esprot, de très petite taille. Néanmoins, l'effet des tempêtes prolongées de novembre nous semble bien marqué, d'autant plus que les prises ont été le plus souvent faites dans le voisinage des côtes, donc dans une large mesure à l'abri de la houle du large.

3) **Couleurs sous-marines.** — Nous avons envoyé des échantillons de ces couleurs — et nous avons signalé la chose en son temps — aux U. S., pour être appliquées sur des transports de la flotte de guerre. Les résultats ont été aussi bons que ceux obtenus sur les trawlers des pêcheries à vapeur d'Osterde, et sur le croiseur belge « Zinnia ».

4) Le laboratoire a, en outre, effectué **diverses analyses de conserves de poisson.**

5) Nous n'avons pas encore eu l'occasion de signaler le **bilan alimentaire** dressé au laboratoire, mettant en évidence la **valeur alimentaire du poisson.**

Nous avons rigoureusement vérifié à nouveau les données qui nous semblaient incomplètes. Nous pouvons donc maintenant ce que nous avons publié antérieurement.

Les analyses concernent surtout les poissons d'usage courant, spécialement utilisés dans l'alimentation des classes peu aisées.

| Types | Eau | Azote | P (P ₂ O ₅) | Graisse |
|---------------------|-------|-------|------------------------------------|---------|
| Plie | 77,2 | 15,11 | 5,01 | 2,09 %. |
| Maquereau bâtard . | 71,01 | 20,20 | 2,70 | 6,04 " |
| Vive | 80,04 | 13,30 | 3,10 | 1,32 " |
| Plet | 80,00 | 13,48 | 2,19 | 2,27 " |
| Hareng | 68,30 | 18,00 | 2,37 | 10,10 " |
| Grondin | 76,80 | 18,10 | 1,60 | 2,50 " |
| Charbonnier | 69,35 | 14,07 | 0,99 | 15,40 " |
| (g. merlan) | | | | |
| Crevettes | 71,4 | 20,1 | 3,40 | 1,09 " |

S'il y a, comparativement à la viande, un léger déficit en pourcentage d'azote ; par contre, il y a une telle proportion de P. que le poisson l'emporte extraordinairement sur la chair des animaux.

6) **Perfectionnement aux méthodes de laboratoire.** — Nous préconisons beaucoup l'emploi du C C, 4, pour l'extraction des matières grasses (poissons, etc.). L'extraction est rapide, complète. Il faut seulement user d'un bain d'air.

Ostende, le 10 février 1927.

F. DEBOUNGNE.

Annexe au rapport de croisière du 7 février au 5 mars 1927,
garde-pêche « Zinnia ».

Résultat de la pêche durant janvier 1927 en Ecosse.

D'après les renseignements, donnés par l'Administration des pêcheries d'Ecosse, en janvier 1927, l'activité de toutes les classes de bateaux de pêche, appartenant aux ports écossais, fut très contrariée, à la suite du grand vent, qui régna pendant cette période. Dans les dernières semaines de janvier, la force entière de la tempête du S. W. a été ressentie en mer et la majorité des chalutiers, opérant dans les eaux du Nord, a dû abandonner la pêche pour chercher un abri quelconque. Un bon nombre de petits bateaux, qui étaient occupés à la pêche en la Mer du Nord, ont éprouvé de grandes difficultés à rallier le port d'attache. Heureusement, les pertes de vie ou d'engins et les avaries furent moins élevées qu'on le craignait. Malgré ces interruptions, la fourniture de poissons fut assez bien maintenue. Les moyennes des prix du marché pour ce janvier montrent une diminution considérable sur celles de janvier 1926; ceci est en général attribuable à une brusque chute des prix, causée par une abondance des débarquements pendant la troisième semaine du mois.

La pêche du hareng a été continuée avec plus ou moins de succès, en ce qui concerne la quantité, dans les prises faites dans les lochs (petits golfes) des côtes Nord et Nord-ouest, ainsi que dans le Firth de la Clyde; mais la qualité du poisson était plutôt pauvre. La demande d'achat fut seulement de moyenne importance, ce qui eut comme conséquence qu'un grand nombre de bateaux de la côte N.-E., occupés sur le littoral du N.-W., abandonnèrent cette pêche saisonnière avant la fin du mois, tandis que ceux de la zone Firth de la Clyde ne continuèrent plus à effectuer des transports de harengs sur le continent. La pêche du hareng fut donc rapidement terminée.

La quantité totale de poissons, amenée par les bateaux de

nationalité britannique dans les ports écossais, pendant le mois de janvier 1927, fut de 540.881 cwts (50,8 kgr.), vendus 289.948 £. pour 636.363 cwts valant 325.395 £. en décembre écoulé et, 327.537 cwts, achetés 296.505 £. en janvier 1926. Le tableau ci-joint, pour les mois de janvier 1927 et 1926, ainsi que pour décembre 1926, montre les quantités et variétés principales du poisson vendu, avec les prix moyens par cwt (50,8 k.), aux divers ports de débarquement.

| | Janvier 1927 | | Decembre 1926 | | Janvier 1926 | |
|-----------------------|--------------|--------|---------------|--------|--------------|--------|
| | Cwts. | sh. p. | Cwts. | sh. p. | Cwts. | sh. p. |
| Harengs. | 353.090 | 4.5 | 421.489 | 5 6 | 138.545 | 10.9 |
| Esports | 906 | 1.8 | 4 5 5 | 2.6 | 307 | 3.1 |
| Total poissons variés | 186.808 | 22.8 | 210.272 | 19.10 | 188.675 | 23.6 |
| Cabillauds | 54.201 | 18.10 | 63.625 | 16.6 | 48.644 | 21.8 |
| Lingues | 3.236 | 14.5 | 2.928 | 13.4 | 3.022 | 18.2 |
| Eglefins | 79.353 | 22.0 | 93.429 | 18.7 | 85.384 | 20.6 |
| Merlans | 16.090 | 13.7 | 17.502 | 11.11 | 13.527 | 14.1 |
| Merluce | 1.083 | 57.9 | 500 | 43.10 | 583 | 52.3 |
| Fletans | 455 | 121.2 | 597 | 132.0 | 619 | 115.1 |
| Soles limandes | 2.882 | 100.3 | 2.839 | 111.9 | 3.533 | 111.2 |
| Plies | 4.127 | 62.4 | 4.154 | 54.11 | 3.459 | 73.0 |
| Total | 540.881 | 10.9 | 636.363 | 0.3 | 327.537 | 13.1 |

Chalutage.

La capture générale, faite au chalut et débarquée en Ecosse par les bateaux de nationalité britannique, pendant le mois de janvier 1927, a été de 133.050 cwts, vendue 146.403 £., tandis qu'en janvier 1926, 136.155 cwts ont été livrés pour 151.873 £. Les débarquements furent en général entièrement faits à Aberdeen, à Granton et à Dundee, situés en Mer du Nord, tandis

qu'une petite quantité fut présentée à Oban, situé sur la côte Ouest. De ce total, plus de 70 % ou 94.597 cwts, payés 111.241 £. passèrent sur le marché d'Aberdeen, tandis que 110.194 cwts à 110.353 £. furent vendus dans ce même port, pendant décembre dernier, et 99.474 cwts pour 116.592 £. en janvier 1926.

Presque la moitié de la flotte attachée à Aberdeen, resta au port pendant les vacances de nouvel an, ce qui amena comme conséquence une fourniture de poissons très réduite pendant cette première semaine, et des prix de vente très élevés. Pendant les deux semaines suivantes, les arrivées furent plus nombreuses et, comme il y eut abondance de produits présentés, les prix tombèrent considérablement, surtout pendant la troisième semaine du mois. Durant la quatrième semaine, les prix s'élevèrent à nouveau, cette hausse fut imputable à une diminution des débarquements, provoquée par le mauvais temps.

Il y eut 57 chalutiers, arrivant des lieux de pêche environnant les îles Féroë, en janvier 1927, contre 40, en janvier 1926, et, du total des débarquements, provenant de cette zone, 60 % se composaient de petits cabillauds. Les principaux lieux de pêche, fréquentés par la majorité des grands chalutiers, furent de 110 à 250 milles N-E. ou N-E q. E. et N-E q. N. de Buchanness, au large des îles Orcades et des îles Shetland, aussi au large de Butt of Lewis. Le poisson était en quantités abondantes à ces divers lieux de pêche, mais ce ne fut que pendant une petite période de jours, par temps maniable, que les fortes prises furent faites.

Grande Ligne.

La pêche à la grande ligne fut pratiquée, comme à l'ordinaire, spécialement par les bateaux d'Aberdeen, et du total des prises, 11.227 cwts, valant 10.387 £., faites avec cet engin 63 % ou 7.032 cwts à 5.333 £. furent vendus à Aberdeen. Un grand nombre de grands vapeurs, qui avaient été aux îles Féroë débarquèrent de bonnes pêches de cabillauds et de brêmes : le flétan fut plutôt rare en cette région. Il y eut également

quelques bonnes captures consistant, en général, en raies et en flottes, qui furent faites au large de Hoy, alors que près de Butt of Lewis, le cabillaud fut trouvé abondamment.

En totalité, il y eut 30 vapeurs et 3 bateaux à moteur, qui arrivèrent à Aberdeen de ces derniers lieux de pêche. Ils présentèrent au marché 213 cwts à 22 sh. 1 p. en janvier 1926, vendus 15 sh. 2 p. par cwt, contre 24 arrivées, donnant 164 cwts.

La pêche à la grande ligne fut également pratiquée d'Obar et de Malliag, situés sur la côte Ouest. Ce ne furent que de petits bateaux, tels que les drifters qui pratiquèrent de ces deux ports.

Pêche du hareng.

La quantité totale de harengs, pêchée dans les eaux écossaises pendant le mois de janvier 1927, s'éleva à 350.090 cwts (110.883 crans (mesure officielle imposée pour la vente de ce poisson), vendu 78.043 £., contre 120.425 crans à 116.080 £., en décembre dernier et 39.584 crans, à 74.312 £., en janvier 1926. Excepté pour une petite quantité, prise dans le Firth of Forth, les opérations se firent principalement dans le Loch Frisort (dans le Lewis), dans les lochs des côtes Nord et Nord-Ouest, et dans le Firth de la Clyde. Sur les côtes Nord et Nord-Ouest, les pêches eurent lieu à Stornoway et dans les diverses criques du district de Loch Broom ; malgré que de fréquentes interruptions de pêche durent être faites, provoquées par le mauvais temps, les débarquements furent suffisants pour satisfaire aux commandes de la clientèle.

La flottille de Stornoway était composée, en général, de bateaux de la côte Est, soit environ 90 vapeurs, 21 moteurs et 10 chaloupes, pendant la seconde semaine du mois. A part quelques exceptions, la qualité du hareng pêché près de Stornoway, fut médiocre, le poisson était maigre et très petit. La demande fut pendant tout le mois très faible ; les prix de vente restèrent très bas et à l'arrivée de harengs Norvégiens sur les marchés allemands, les bateaux de pêche étrangers quittèrent

l'Ecosse pour regagner leur port d'attache. Les recettes de ces bateaux furent plutôt désappointantes et, dans la plupart des cas, suffirent à peine à couvrir leurs frais d'exploitation.

De la quantité totale des harengs, débarquée à Stornoway et dans le district de Loch Broom où 55.856 crans à 30.242 £., environ 19.600 barils, furent remplis, tandis que toute la quantité restante fut expédiée en Allemagne.

Dans la zone du Firth de la Clyde, la flottille qui y opérait, se composait de 200 bateaux à moteur, mais à la fin du mois (janvier) ce nombre était réduit de la moitié. De bonnes prises ont été faites au Kiles de Butt, au Loch Strivan et au Loch Ridden, et malgré que la qualité parfois fut bonne, en général, on peut la considérer comme médiocre. La demande, à cet endroit, fut satisfaisante, les prix furent plutôt modérés ; aussi c'est grâce aux bonnes captures qui y furent faites à certains jours, que le pêcheur y a trouvé une recette assez rémunératrice. La quantité des débarquements dans cette zone s'est élevée, pendant ce dernier mois de janvier, à 21.717 crans, vendus 26.535 £., ce qui représente une augmentation de 3.739 crans, mais une diminution de 8.821 £. en valeur, sur le résultat obtenu en janvier 1926.

Le Commandant,
(S^e) : RYEZ.

STATISTISCHE TABELLEN

| | Bladz. |
|--|--------|
| Tabel I. Indeeling der stoomvisschloepen ingevolge de nettotonmaat | 11 |
| — II. Indeeling der gedekte zellsloepen, ingevolge de nettotonmaat en de bijgevoegde drijfkracht | 12-13 |
| — III. Opene en halfgedekte visschersvaartuigen met aanduiding van het getal opvarenden | 14 |
| — IV. Samenstelling der visschersvloot ingevolge de drijfkracht | 15 |
| — V. Algemeene indeeling der vaartuigen (opene en gedekte) ingevolge de bemanning | 16 |
| — VI. Ondernemingen afhangende van eene handelsvenootschap | 17 |
| — VII. Belgische vaartuigen die in 1925 in de Westerschelde gevischt hebben, bij toepassing der artikelen 6-11 der overeenkomst van 's Gravenhage | 18 |
| — VIII. Indeeling der vaartuigen ingevolge het bedrijf en de stuwkracht | 19 |
| — IX. Indeeling van het personeel der gedekte zellsloepen ingevolge de nettotonmaat der sloep | 22 |
| — X. Indeeling van het personeel der stoomvisschloepen, ingevolge de nettotonmaat der vaartuigen | 24-25 |
| — XI. Samenstelling van het Belgisch visscherspersoneel der gedekte vaartuigen (stoom en zeil) | 26 |
| — XII. De voortbrengst der stoomvisserij te Oostende 1911-1926. | 31 |
| — XIII. De verkoop in de vischmijn te Oostende gedurende 1926 (in franken) | 32-33 |
| — XIV. Aanvoer in de vischmijn te Oostende gedurende 1926 (gewicht in kilogr.) | 34-35 |
| — XV. De voortbrengst der Belgische Motorsloepen ingevolge den verkoop in de mijnen van Oostende, Blankenberghe, Nieuport en Zeebrugge (1924-1926) | 36 |

| | Bladz. |
|--|--------|
| — XVI. De voortbrengst der Belgische zeilsloepen, ingevolge den verkoop in de mijnen van Oostende, Blankenberghe en Nieuwpoort (1911-1926) | 37 |
| — XVII. De voortbrengst der Belgische visschersvloot, ingevolge den verkoop in de kustmijnen (1911-1926) | 38 |
| — XVIII. De voortbrengst der Belgische zeilsloepen per aanleghaven, ingevolge den verkoop in de kustmijnen in (1926) | 39 |
| — XIX. De vischverkoop in de voornaamste gemeentemijnen van België (1913-1926) | 44-45 |
| — XX. De vischverzending naar de Brusselsche mijn (1912-1926) | 46-47 |
| — XXI. Opgave der, voornaamste vischscorten verkocht in de vischmijn te Brussel (1920-1926) | 48-49 |
| — XXII. De verkoop van verse haring in de Belgische kustmijnen in (1923-1926) | 50 |
| — XXIII. De verkoop van vreemde visch in de Belgische kustmijnen (1913-1926) | 51 |
| — XXIV. Staat van den verkoop van visch in de Antwerpse mijn (1915-1926) | 52 |
| — XXV. Hoeveelheid zeevisch in 1926 per spoor verzonden uit de kuststaties naar verbruikcentrums van het land en naar het buitenland | 53 |
| — XXVI. Aantal leerlingen in de visschersscholen (1910-1926) | 66-67 |
| — XXVII. De uitslagen der examens voor het toekennen van leerbeurzen in de zeilvisserij (1908-1926) | 68-69 |
| — XXVIII. Toestand der hulp- en verzorgkas der visschers van Oostende (1915-1926) | 70-71 |
| — XXIX. Werkzaamheid der hulp- en verzorgkas der visschers van Oostende (1917-1926) | 72-73 |
| — XXX. Toestand der hulp- en verzorgkas voor visschers der gemeente De Panne (1916-1926) | 74-75 |
| — XXXI. Toestand der hulpkas voor slachtoffers van zeeongevallen te Oostende (1915-1925) | 76 |
| — XXXII. Hoeveelheid en waarde van de visch gelost in Engeland en het land van Walis (1916-1926) | 78 |
| — XXXIII. Aantal en tonmaat der vaartuigen van eerste klas, in de vaart in de verscheidene visscherijen van Engeland, het land van Walis en het eiland Man (1915-1925) | 79 |

| | Bladz. |
|--|--------|
| — XXXIV. Hoeveelheid en waarde der visch gelost op de Schotsche kusten (1919-1925) | 84-85 |
| — XXXV. Ontwikkeling der Schotsche zeevisschersvloot van 1916 tot 1925 | 86 |
| — XXXVI. Ontwikkeling der Schotsche zeevisschersvloot van 1915 tot 1925 (vervolg) | 87 |
| — XXXVII. Grootte der Hollandsche visscherijvloot (1915-1925) | 90 |
| — XXXVIII. Totale hoeveelheid en opbrengst der visch gedurende 1915-1925 door de Nederlandsche Grootzeevisscherij aangevoerd | 91 |
| — XXXIX. Opbrengst der zeevisscherij in Frankrijk. Visscherij met vaartuigen en visscherij te voet (1920-1924) | 94 |
| — XL. De Fransche Visschersvloot (1916-1922). | 95 |

INHOUDSTABEL.

| | Bladz. |
|---|--------|
| Inleiding | 3 |
| Lijst der leden der Commissie van zeevisscherij | 4 |
| Verslag | 5 |
| I. De visscherij-ondernemingen en vaartuigen | 5 |
| II. Het visscherijpersoneel | 20 |
| III. De opbrengst der zeevisscherij | 27 |
| IV. De handel in zeevisch | 40 |
| V. Zeewerken ten behoeve der zeevisscherij | 54 |
| VI. Het beroepsonderwijs der zeevisschers | 56 |
| Het koninklijk werk van den IBIS.. .. . | 57 |
| Stedelijke Visschersschool van Oostende | 58 |
| Vrije Visschersschool van Oostende | 60 |
| id. id. id. De Panne | 61 |
| id. id. id. Blankenberghe | 63 |
| id. id. id. Nieuwpoort | 63 |
| id. id. id. Heyst aan-Zee | 64 |
| id. id. id. Oostduinkerke | 65 |
| id. id. id. Coxyde | 64 |
| VII. De zeevisscherij in de naburige landen | |
| Engeland | 77 |
| Schotland | 82 |
| Nederland | 88 |
| Frankrijk | 93 |
| VIII. Verslagen en medeelingen. | |
| Verslag der vergadering van 4 Juni 1926 | 97 |
| Verslag der vergadering van 21 Juni 1926 | 103 |
| Verslag der vergadering van 30 Juli 1926 | 110 |
| Verslag der vergadering van 4 Maart 1927 | 112 |
| Extrait d'un rapport de Croisière du Commandant de garde-pêche « Zinia » | 123 |
| Laboratoire de Recherches Maritimes annexé à l'école libre de Pêche | 124 |
| Annexe au rapport de Croisière du 7 février au 5 mars 1927 garde-Pêche « Zinia » | 128 |

